

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

ОТЧЕТ
за 2022 година

УВОД.....	4
I. ОСНОВНИ И СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ	7
1. КОМПЛЕКТУВАНЕ НА БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ.....	7
1.1. Комплектуване на документи, получени по Закона за задължителното депозирание на печатни и други видове произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги	7
1.2. Комплектуване на документи, набавени чрез покупка, дарение и книгообмен	9
1.3. Международен книгообмен	11
2. СЪЗДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ	14
2.1. Каталогизация на библиотечни документи	14
2.2. Поддържане на нормативни бази данни	15
2.3. Аналитико-семантична част на библиографското описание	15
2.4. Поддържане на традиционни библиотечни каталози	16
3. БИБЛИОТЕЧНО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИ	17
3.1. Поддържане и предоставяне на библиотечни колекции	17
3.2. Обслужване на потребители	18
3.3. Информационно-библиографско обслужване. Продукти и услуги.....	28
3.4. Поддържане на информационни технологии и мрежи.....	33
4. ОПАЗВАНЕ НА РЪКОПИСНО-ДОКУМЕНТАЛНОТО НАСЛЕДСТВО	38
4.1. Дигитализация на документи.....	38
4.2. Консервация и реставрация на архивни и други видове документи.....	40
5. ДЕЙНОСТИ С НАЦИОНАЛНА ОТГОВОРНОСТ	42
5.1. Контрол по Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги	42
5.2. Съставяне, обнародване и разпространение на Националната библиография	44
5.3. Присъждане на международни идентификационни номера.....	44
5.4. Архив на българските печатни и други видове документи.....	48
6. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	51
7. ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	52
8. БИБЛИОТЕЧНО-КООРДИНАЦИОННА ДЕЙНОСТ	54
9. КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	57

10. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ. ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ.....	66
10.1. Международна дейност	66
10.2. Проекти и програми.....	77
II. АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ.....	80
1. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ	80
2. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД.....	87
3. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ	89
4. ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	93
III. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	97
Приложение № 1. СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА НА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА ПО СТАНДАРТА ЗА БИБЛИОТЕЧНО- ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ ПРЕЗ 2022 г.	97
Приложение № 2. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ЗА 2022 г.	102
Приложение № 3. В МЕДИИТЕ ЗА НАС, 2022 г.....	113
Приложение № 4. СЪБИТИЯ В СНИМКИ	150

УВОД

Учредена в оскъдните условия на националното Освобождение, люшкана от превратностите на политическите събития, но съхранила духа на редица светли личности, които са вградили в нея своя интелект и дръзновение, през изминала отчетна година Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ продължи своята мисия да събира, обработва и предоставя за ползване богатството от книги, архивни документи и електронни издания.

През април 1878 г. Градският съвет на София в освободена България взема едно от най-важните решения за създаването на първия следосвободенски културен институт – Софийската публична библиотека. Днес разглеждаме този исторически факт като най-голямото достойнство в стремежа за опазването на българската книжовност – белегът на нашата неповторимост и залог нашата култура да пребъде през вековете.

Отминаващите условия на пандемични ограничения, позволиха на Националната библиотека да се завърне към обичайния си ритъм на работа. А положителните резултати не закъсняха – отчетен е по-висок ръст на потребителска и читателска активност, повече събития и гости. Наред с това Националната библиотека продължи да поддържа и развива усвоените позитивни практики по време на изолацията, а именно – използването на новите технологии за популяризация на книжовното и ръкописното наследство. Утвърди се практиката на организиране на виртуални изложби, които са видими на сайта ѝ. Замислените в период на пандемия онлайн поредици и инициативи, оформиха значително количество научни разработки, направиха видими ценни издания, които в повечето случаи оставаха оценени само от специалистите. В този ред на добри практики бяха издадени и ценни фототипни издания, които през настоящата година срещат голям публичен и медиен интерес. Националната библиотека чрез отличните резултати на издателския си център се прояви и като създател на българска книжнина, а чрез наградата за представяне на съвременна българска литература „Хр. Г. Данов“ – и като медиатор между издатели, читатели и автори.

Наред с това Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, почерпила опит от международно сътрудничество от изминалите години, влезе в ролята на културен институт на книгата на международно ниво. От една страна, това са продължаващите инициативи за разкриване на книжни кътове на различни държави, а от друга страна, са важните проекти, чрез които Библиотеката задълбочи своите дейности в променените условия на презентиране и конвергенция между институциите.

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е институция с изключително голяма роля за културното, образователното и научно развитие на страната ни. Колекциите от редки и ценни издания, документи, фотографии, знакова кореспонденция за историята и културата на страната, уникалните специални колекции, старопечатни книги и графични издания, наброяват 8,5 милиона документа и я правят активен книжовен център с европейска и световна значимост.

С приетия през 1897 г. от Народното събрание Закон за задължителното депозиране на печатни издания, Националната библиотека на България става равностоен партньор на библиотеките от цял свят. Въз основа на този закон днес Националната библиография на Бъл-

гария е не само орган за регистрация на печатната продукция в страната, но и изпълнява културно-историческа, документираща и информационна функция.

И през Националната библиотека продължи да работи по важни стратегически приоритети като дигитализацията на колекциите от фонда на Библиотеката, организиране и провеждане на онлайн изложби, виртуални събития, срещи и участия в онлайн форуми и конференции. Чрез онлайн и офлайн услугите в областта на културата, образованието, литературата и изкуствата, Библиотеката на практика създава добавена стойност към мисията си да опазва книжовното богатство на нацията:

- осигуряване на удобен достъп до информационните ресурси на Библиотеката и формиране на информационна култура у потребителите;
- подобряване на качеството и разширяване обхвата на библиотечно-информационните услуги, предоставяни на базата на традиционни и нови технологии;
- осъществяване на контрол върху изпълнението на Закона за задължителното депозитиране на печатни и други произведения и разпределение на депозитните екземпляри;
- обогатяване на фонда с нови документи;
- поддържане на Архив на българските печатни и други видове документи;
- изработване на текущата национална библиография;
- издирване, събиране, съхраняване и обработване на ръкописно-документалното наследство;
- осъществяване на статистическото отчитане на книжовната продукция на България;
- съставяне и поддържане на онлайн базата на Националния регистър на издаваните книги в България;
- извършване на научноизследователска и приложна дейност в областта на библиотекознанието, библиографията, книгознанието, архивистиката, ориенталистиката, консервацията и реставрацията;
- изработване на национални библиотечно-библиографски стандарти, класификационни схеми и други видове нормативни документи;
- популяризиране на научноизследователската, библиотечната, библиографската и методическата дейност чрез издаването на монографии, сборници и списания от издателството на Националната библиотека;
- присъждане на международните стандартни номера на издания и организации (ISBN, ISSN, ISMN);
- развитие на социокултурни дейности, създаване на читателски общности;
- разработване на проекти, провеждане на събития в културния календар на Библиотеката и в национален мащаб;
- обучения за повишаване на квалификацията на служителите;
- модернизиране на организационната структура на Библиотеката;
- осъществяване на методическа помощ и професионални контакти с библиотеките в страната;
- сътрудничество със световните професионални организации и осъществяване на международни контакти с библиотеки и други сродни институции по света.

През отчетния едногодишен период дейността на Националната библиотека продължи да се осъществява в условията на делегиран бюджет.

Настоящият отчет на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се състои от три дяла: „Основни специализирани дейности“, „Административно-стопански дейности“ и „Приложения“.

Първият дял – „Основни специализирани дейности“ – проследява нагледно в табличен и графичен вид комплектуването на документи, получени по Закона за задължителното депозитиране, постъпилите чрез дарение и книгообмен издания във фонда на институцията, създаването на библиографски записи в система COBIB.BG, както и библиотечно-информационно обслужване на потребителите. Наблюдава се нарастване на показателите спрямо предходния отчетен период. Отбелязва се завръщане към ритъма на читателски посещения преди пандемията, но се наблюдават и голям брой посетители онлайн, което се развива като трайна тенденция, особено сред по-младите читатели и сред читатели отдалечени от столицата.

Вторият дял – „Административно-стопански дейности“ – прави преглед и анализ на човешките ресурси, условията на труд, сградния фонд и финансовото управление на институцията. Прави впечатление разпределението на щатните бройки, в които по полов признак преобладава феминизация на персонала, както и нарастващата възрастова граница, с най-висок брой служители в групата от 41–55-годишна възраст за сметка на ниския процент млади служители, което е предизвикателство към институцията.

Анализът на сградния фонд показва продължаващи обновителни процеси, които са насочени както към основната сграда на Библиотеката, така и към другите книгохранилища в София и извън нея.

Дял „Приложения“ включва три приложения, които онагледяват дейността на Библиотеката съобразно изискуемите стандарти, дават представа за научната дейност на служителите, защита на дисертационни трудове, участие в научни форуми и публикувани научни статии. Отбелязани са и важните научни проекти и онези, които са в процес на реализация. В последното приложение изчерпателно е посочена обобщена информация за медийно присъствие на Националната библиотека и за събитията, организирани на територията ѝ през отчетния период.

Вече 144 години Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е гарант в съхраняването на културата на България и предаването ѝ между поколенията. Нейната история през този дълъг период от време е паралелна на същинската история на държавата ни.

Библиотеката е била и е институция, която в годините съумява непрекъснато да се адаптира към бъдеще, изпълнено с технологични и социални обществени промени. Нейните колекции отразяват развитието на българското литературно творчество, научна мисъл, изкуство, музика и наука.

Днес и в бъдеще Библиотеката е призвана да продължи да изпълнява специфичната си мисия в един контекст на постоянни иновации, да се хармонизира към среда, на радикални промени в начина на създаване, разпространяване и достъп до културата, които провокират нови форми на съхранение, запазване и предаване на знанието в свят, в който се увеличава съдържанието, а не основата.

I. ОСНОВНИ И СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

1. КОМПЛЕКТУВАНЕ НА БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ

Комплектуването на библиотечния фонд се осъществява чрез документите, получавани по силата на Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги, чрез покупка, дарение и книгообмен.

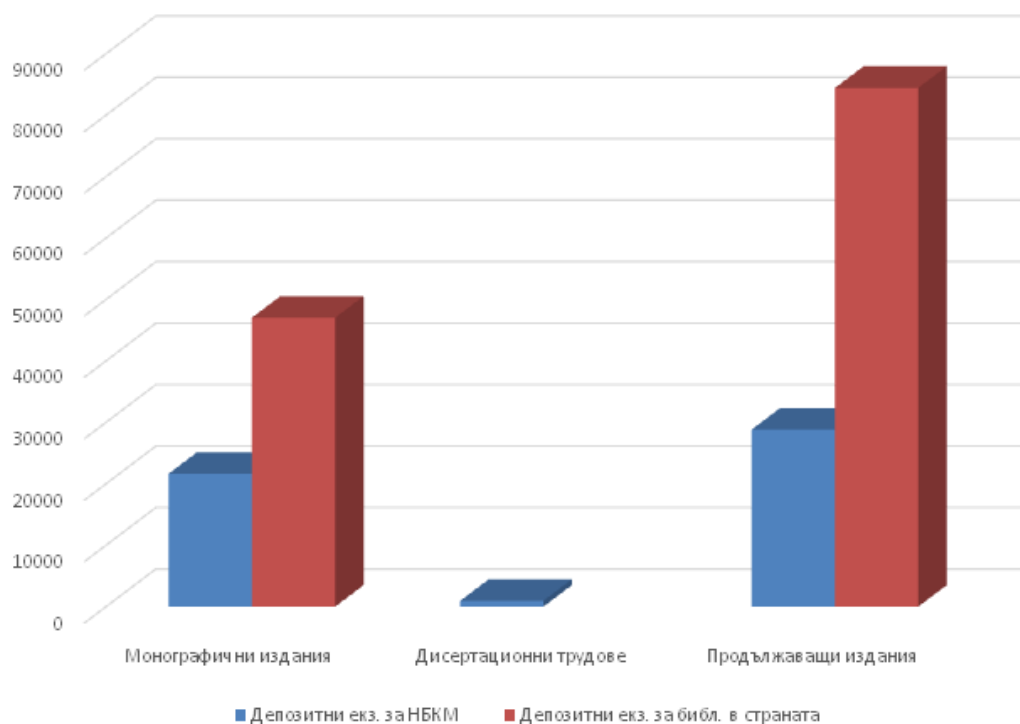
1.1. Комплектуване на документи, получени по Закона за задължителното депозирание на печатни и други видове произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги

През отчетната в Националната библиотека са приети, обработени и разпределени по силата на Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги следните видове издания:

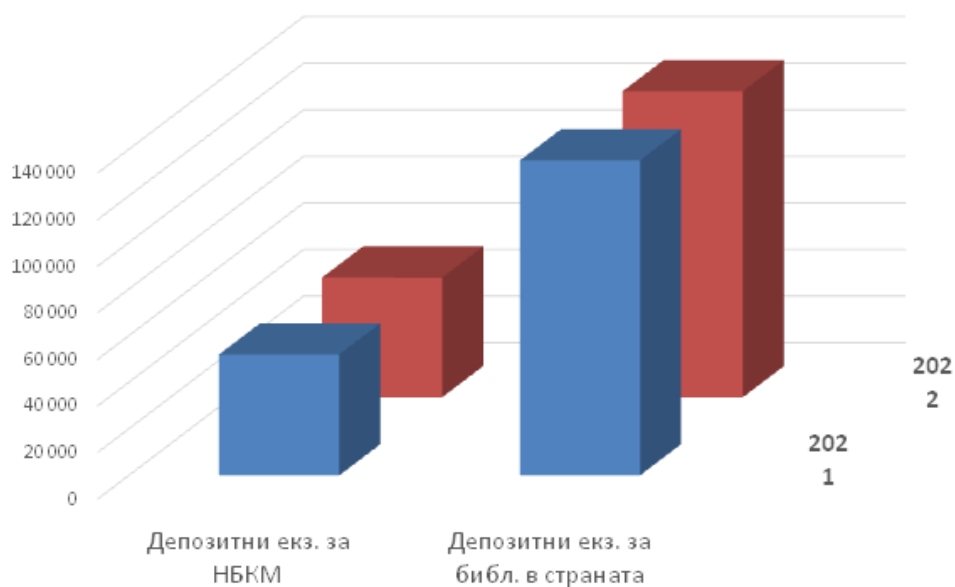
ПОСТЪПИЛИ БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ ПО ДЕПОЗИТ ПРЕЗ 2021–2022 г.

Вид на документа	Депозитни екз. за НБКМ 2021	Депозитни екз. за библ. в страната 2021	Депозитни екз. за НБКМ 2022	Депозитни екз. за библ. в страната 2022
Монографични издания	21 575 (от тях електронни ресурси – 801)	43 879 (от тях електронни ресурси – 347)	21 625 (от тях електронни ресурси – 876)	47 022 (от тях електронни ресурси – 415)
Дисертационни трудове	857		930	
Продължаващи издания	29 511	91 322	28 816	84 425
Общо	51 943	135 201	51 371	131 447

Посигнали библиотечни документи по депозит през 2022 г.

Посигнали библиотечни документи по депозит през 2021–2022 г.

През по депозит са постъпили общо **188 212** документа. Обработени и разпределени са **182 818** б. е. (от тях **51 371** б. е. във фонда на НБКМ – **26 286** постъпили в Архив на НБКМ и **25 085** постъпили в основен фонд на НБКМ, а **131 447** б. е. са изпратени в депозитните библиотеки в страната). През се запазва количеството на постъпилите и обработени монографии за архив и основен фонд (**22 432/2021** г. – **22 555/2022** г.). Разпределения за библиотеките в страната екземпляри на монографични издания нарастват с около 7,1% (**43 879/2021** г. – **47 022/2022** г.). При продължаващите издания, постъпили и обработени за фонда на Националната библиотека, се наблюдава спад с приблизително 2,36% (**29 511/2021** г. – **28 816/2022** г.), а разпределения за библиотеките в страната са намалели с около 7,5% (**91 322/2021** г. – **84 425/2022** г.).

Извънредната епидемична обстановка през 2021–2022 г. отново повлия негативно върху количеството на депозитните постъпления. Вследствие на прилаганите ограничителни мерки, една част от печатните периодични издания преминаха към онлайн разпространение, от друга страна, се наблюдава процес на забавяне на отпечатването на изданията, намаляване на тиражите на издателската продукция и съответно намаляване на броя на издаваните продължаващи издания (списания, столични и регионални вестници). През са прекратили издаването си 10 продължаващи издания – 3 списания, 4 централни ежедневници и 3 регионални вестника.

1.2. Комплектуване на документи, набавени чрез покупка, дарение и книгообмен

Комплектуване на документи, набавени чрез покупка

Във фонда на Библиотеката са постъпили **чрез покупка 90** заглавия от монографични издания и 56 заглавия български и чуждестранни продължаващи издания в **3061** рег. ед.:

- комплектуване на чуждестранни монографии за основен фонд **чрез покупка** по Проект на Министерство на културата по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност – 2022“ – набавени и регистрирани в модул COBISS3/Набавяне – **54** тома, на стойност **10 023,86** лв.;
- комплектуване на български и чуждестранни монографии за основен фонд **чрез покупка** финансирани от бюджета на Библиотеката – **36** заглавия, регистрирани в модул COBISS3/Набавяне, на стойност **6728,21** лв.

Комплектуване на документи, набавени чрез дарение

Постъпилите чрез дарение български и чуждестранни монографични издания за фонда са **1842** (от тях **884** за екслибрис) заглавия, а чуждестранните периодични издания са **34** заглавия в **168** рег. ед.

Дарители на българска литература през:

- **30** издателства, държавни и обществени институции;
- **43** частни лица, автори и преводачи.

Дарители на чуждестранна литература през:

- **47** държавни и обществени институции;
- **89** частни лица, автори и преводачи.

Комплектуване на документи, набавени чрез книгообмен

Постъпилите чуждестранни монографични издания по книгообмен за фонда са **546** заглавия и **211** заглавия чуждестранни продължаващи издания в **1497** рег. ед.

Общо постъпили през чрез покупка, книгообмен и дар български и чуждестранни документи във фонда на Библиотеката са **7204** б. е. (книги – **2478** загл., **301** заглавия на продължаващи издания в общо **4726** б. е.).

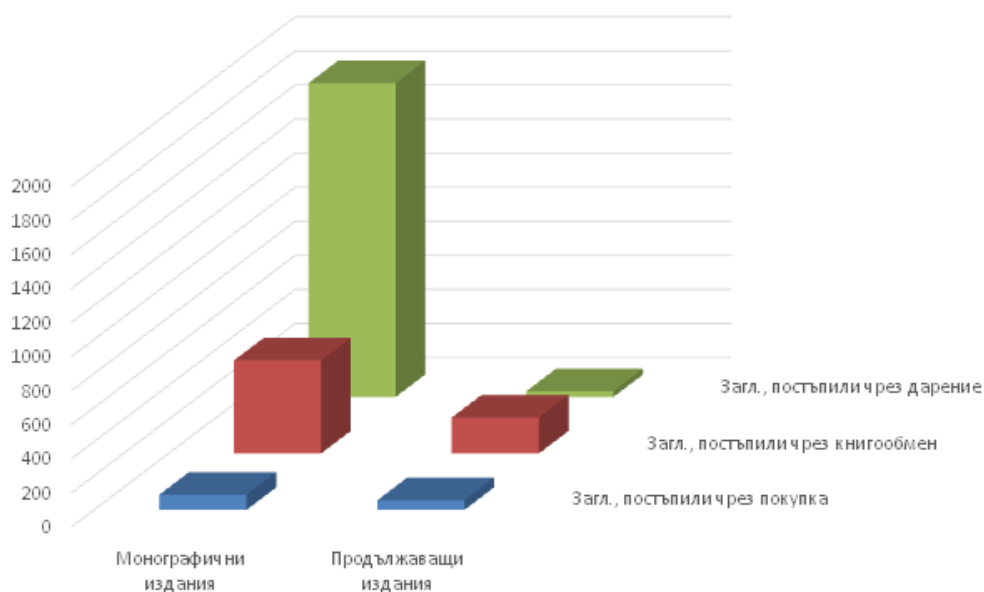
В сравнение с постъпилите през 2021 г. – **6687** б. е. (книги – **1673** загл. продължаващи издания – **332** заглавия/**5014** б. е.) общо постъпилите през документи са нарастнали със 7,7%. Постъпилите монографични издания са нарастнали с 48,12%, а продължаващите издания са намалели общо с 5,74%.

ПОСТЪПИЛИ ДОКУМЕНТИ ВЪВ ФОНДА ЧРЕЗ ПОКУПКА, КНИГООБМЕН И ДАРЕНИЕ 2021–2022 (в брой заглавия)

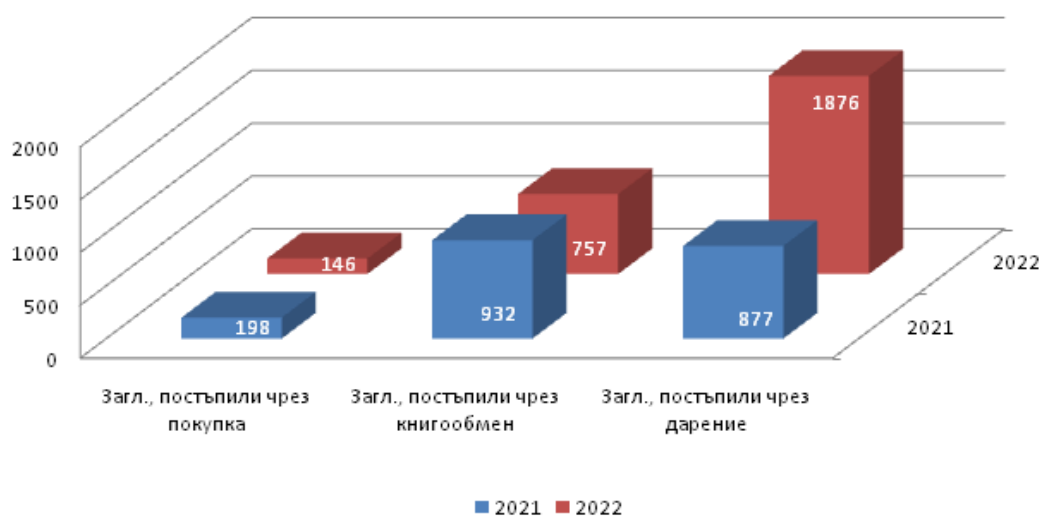
	2021			2022		
Вид на документа	Загл., постъпили чрез покупка	Загл., постъпили чрез книгообмен	Загл., постъпили чрез дарение	Загл., постъпили чрез покупка	Загл., постъпили чрез книгообмен	Загл., постъпили чрез дарение
Монографични издания	136	695	842	90	546	1842
Продължаващи издания	62	237	35	56	211	34
Общо	198	932	877	146	757	1876

Забележка: Данните са представени в брой заглавия.

Постъпили документи във фонда 2022 г.

Постъпили документи във фонда 2021–2022г.

1.3. Международен книгообмен

Международният обмен на документи е един от основните начини за популяризиране на българската култура и наука по света, както и за придобиване на чуждестранни документи, предназначени за фонда на Националната библиотека. Въпреки световната пандемия от COVID-19, през се наблюдава постепенно възстановяване на обмена на книги и периодични издания с чуждестранните партньори, както и активизиране дейността на библиотеките по света. През Библиотеката поддържа обмен на книги и продължаващи издания с **87** библиотеки от **40** държави.

Постъпили документи за Международен книгообмен чрез покупка

Закупени монографични издания за чуждестранни библиотеки – **197** заглавия в **518** тома.

Закупени продължаващи издания за чуждестранни библиотеки – **52** заглавия в **223** комплекта (**1086** б. е.).

Постъпили документи за Международен книгообмен чрез дарение

Постъпили монографични издания – **605** заглавия.

Постъпили продължаващи издания – **15** заглавия в **145** екземпляра.

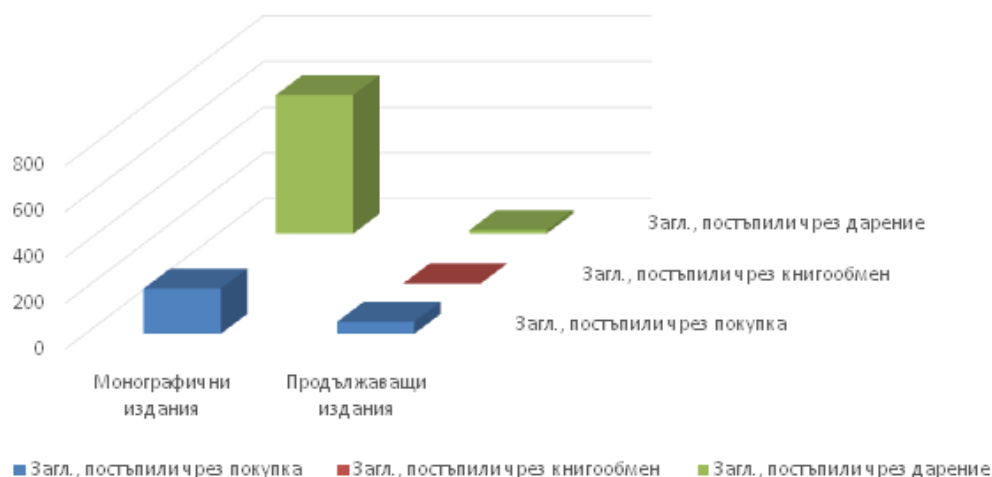
Документи за Международен книгообмен чрез вътрешен книгообмен

Изпратени продължаващи издания за чуждестранни библиотеки – **1** заглавие в **47** комплекта (**235** б. е.) (издание на НБКМ).

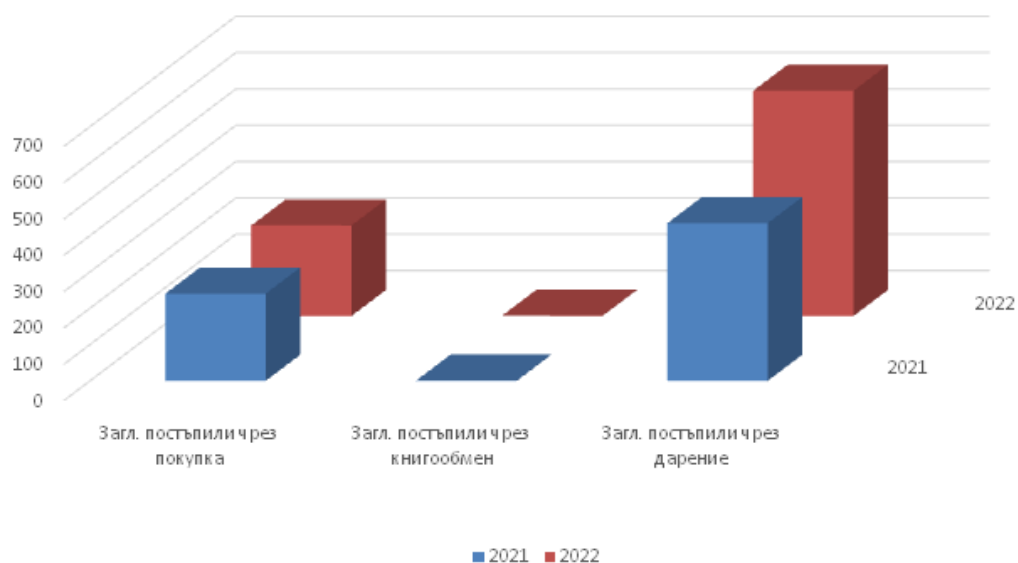
ПОСТЪПИЛИ ДОКУМЕНТИ ЗА МЕЖДУНАРОДЕН КНИГООБМЕН ПО НАЧИН НА НАБАВЯНЕ 2021–2022 г.

Вид на документа	2021			2022		
	Загл., постъпили чрез покупка	Загл., постъпили чрез книгообмен	Загл., постъпили чрез дарение	Загл., постъпили чрез покупка	Загл., постъпили чрез книгообмен	Загл., постъпили чрез дарение
Монографични издания	176		418	197	–	605
Продължаващи издания	64	1	16	52	1	15
Общо	240	1	434	249	1	620

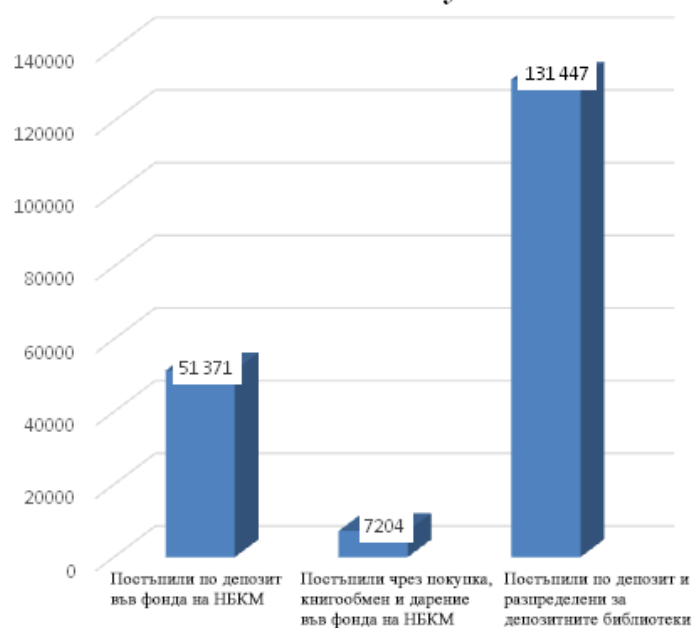
Постъпили документи за международен книгообмен По начин на набавяне 2022 г.

**Постъпили документи за международен книгообмен
По начин на набавяне 2021–2022 г.**

Постъпили документи в НЕКМ през 2022 г.

Забележка: Издания са представени в брой заглавия.

2. СЪЗДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ

2.1. Каталогизация на библиотечни документи

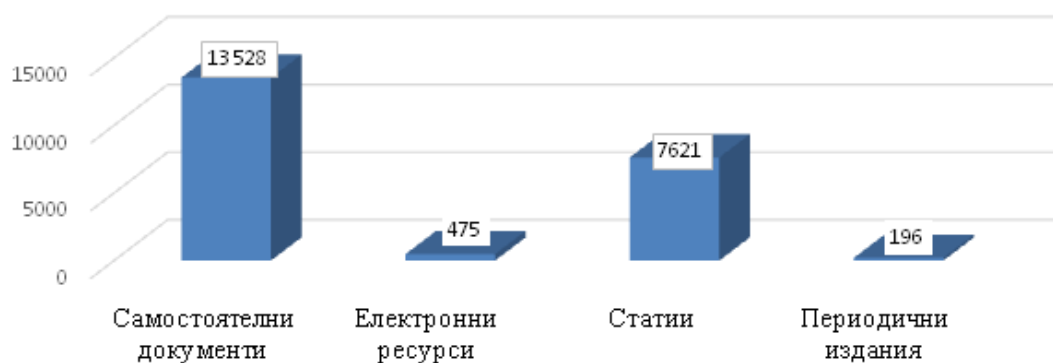
Въпреки усложнената ситуация вследствие на пандемията от COVID-19 и през процесът на каталогизация на библиотечни документи, като основна задача на Националната библиотека, не е прекъсвал. През годината бяха създадени **21 820** пълни библиографски записа, от които **13 528** на монографични и самостоятелни документи (книги, графични, картографски и нотни издания, дисертационни трудове, изобразителни материали и отделни броеве от продължаващи издания, описвани като книги (ПИ), **196** периодични издания (вкл. на монографични серии), **475** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи, **7621** статии в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2021 г. са създадени **22 185** пълни библиографски записа, от които **12 679** на монографични и самостоятелни документи (книги, графични, картографски и нотни издания и дисертационни трудове), **226** периодични издания (вкл. на монографични серии), **470** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии, **8810** статии в споделената база данни COBIB.BG.

Редактирани са **61 226** библиографски записа, от които **32 419** на монографични и самостоятелни документи (книги, графични, картографски и нотни издания и дисертационни трудове), **562** продължаващи издания (вкл. на монографични серии), **541** на електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии, **11 910** на статистически данни на самостоятелни издания, **15 794** записа на статии от продължаващи издания.

За сравнение: през 2021 г. са редактирани **68 841** библиографски записа, от които **47 347** на монографични и самостоятелни документи (книги, графични, картографски и нотни издания и дисертационни трудове), **5954** на продължаващи издания (вкл. на монографични серии), **67** на електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии, **14 596** на статии от продължаващи издания, прехвърлени от други локални бази данни и Конгресната библиотека в локалната база данни на НБКМ – **877** библиографски записа.

Каталогизирани библиотечни документи през 2022 г.

2.2. Поддържане на нормативни бази данни

Нормативна база данни CONOR.BG

Създадени са **8010** нови контролни записа с имена на лица с интелектуална отговорност в нормативната база данни CONOR.BG.

Редактирани са **21 067** контролни записи.

За сравнение: през 2021 г. са създадени **9630** нови контролни записа с имена на лица с интелектуална отговорност в нормативната база данни CONOR.BG.

Редактирани са **20 824** контролни записа.

Нормативна база данни COSUB.BG

През са създадени **1286** нови контролни записи и нови препратки в нормативната база данни на предметните рубрики COSUB.BG.

За сравнение: през 2021 г. са създадени **991** нови контролни записи и нови препратки в нормативната база данни на предметните рубрики COSUB.BG.

2.3. Аналитико-семантична част на библиографското описание

През индексирани по УДК са **21 996** библиографски записа, от които **13 707** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, нотирана музика, картографски и графични издания, изобразителни материали и отделни броеве от продължаващи издания, описвани като книги (ПИ), **97** на нови заглавия периодични издания, **474** електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии, **97** нови монографични серии и **7621** статии в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2021 г. са индексирани по УДК **22 186** библиографски записа, от които **12 675** са монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, нотирана музика, картографски и графични издания), **139** нови заглавия периодични издания, **470** електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии, **92** нови монографични серии и **8810** статии в споделената база данни COBIB.BG.

Редактирани са класификационните индекси на **37 157** библиографски записа, от които **19 929** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, нотирана музика, картографски и графични издания), **14** периодични издания, **468** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии, **15 794** на статии и **952** библиографски записи на документи със статус „OLD“ в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2021 г. редактираните класификационни индекси са **31 456**, от които **29 554** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, нотирана музика, картографски и графични издания), **14** периодични издания, **298** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии **1590** библиографски записи на документи със статус „OLD“ в споделената база данни COBIB.BG.

Предметизирани са **13 366** библиографски записа, от които **12 892** на монографич-

ни и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, графични издания, отделни броеве от продължаващи издания, описвани като книги (ПИ), **474** на електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2021 г. са предметизирани **22 092** библиографски записа, от които **12 812** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, графични издания), **8810** на статии и **470** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии в споделената база данни COBIB.BG.

Редактираните предметни рубрики са **23 473**, от които **21 922** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове) и **285** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии и **1266** библиографски записи на документи със статус „OLD“ в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2021 г. редактираните предметни рубрики са **11 173**, от които **9285** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, графични издания) и **298** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии и **1590** библиографски записи на документи със статус „OLD“ в споделената база данни COBIB.BG.

Сигниране и инвентирание на библиотечни документи

През отчетния период са сигнирани и инвентирани общо **25 473** библиотечни документи, от които **23 366** тома за основен фонд и архив и **2295** тома за специални колекции.

За сравнение: през 2021 г. са сигнирани и инвентирани **23 263** библиотечни документи, от които **21 852** тома за основен фонд и архив и **1411** тома за специални колекции.

През отчетния период са редактирани **17 433** служебни полета в библиографски записи (архив, основен фонд, специални колекции и въведени цени).

За сравнение: през 2021 г. са редактирани служебни полета в **33 771** библиографски записи (архив, основен фонд, специални колекции и въведени цени).

2.4. Поддържане на традиционни библиотечни каталози

Текстообработка на каталожни картички на издания:

- постъпили по депозит – **52** депозитни списъка (**12 516** каталожни картички);
- постъпили чрез книгообмен, дарение и покупка чуждестранни и български издания – **22** списъка (приблизително **1320** каталожни картички);
- подредени и вмъкнати каталожни картички в традиционните каталози – **597** бр. (**533** бр. на книги и **64** бр. на периодични издания).

3. БИБЛИОТЕЧНО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИ

3.1. Поддържане и предоставяне на библиотечни колекции

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ преминава през различни исторически периоди, преодолявайки успешно новите предизвикателства, запазвайки своята дълбока същност и мисия. През отчетната Библиотеката продължава да работи ефективно в полето на създаването, съхраняването, обмена, разпространението и управлението на информацията и знанието, като предоставя услуги в синхрон с потребителското търсене.

В своите фондове Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ съхранява уникални колекции от български, славянски, ориенталски и други чуждоезични ръкописи, архивни документи, редки и ценни старопечатни книги, колекции от специални издания и др. На разположение на потребителите са уникалните за страната колекции на Библиотеката, които могат да се ползват в 7 читални зали с отлични условия за достъп до книжовно-документалното наследство, предоставяно от Библиотеката.

Изградената през годините устойчива и ефективна система за събиране, съхраняване и аналитично разкриване на информацията гарантира ефективно обслужване на потребителите на Библиотеката в динамично променящата се среда. Библиотечно-информационното обслужване е изцяло съобразено с читателските интереси и е обезпечено от експертизата на нашите специалисти в различни области на знанието.

Чрез онлайн и офлайн услугите в областта на културата, образованието, литературата и изкуствата Библиотеката създава добавена стойност към мисията си да опазва книжовното богатство на нацията:

- осигуряване на удобен достъп до информационните ресурси на Библиотеката и формиране на информационна култура у потребителите;
- подобряване на качеството и разширяване обхвата на библиотечно-информационните услуги, предоставяни на базата на традиционни и нови технологии.

Основните задачи, включени в библиотечно-информационната дейност на Библиотеката, са:

- организира, съхранява и предоставя за ползване в читалните зали на печатни и други видове библиотечни документи от основния фонд и специалните колекции, включващи книги, продължаващи издания, ръкописи; архивни документи; електронни документи и бази данни, официални издания, музикални издания, картографски и графични документи на граждани и институции от страната и чужбина;
- извършва регистрация на читателите и води читателски регистър в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни;
- съхранява библиотечните документи в книгохранилищата в основната сграда и външните книгохранилища, като отговаря за опазването им, чрез текущото им предоставяне за подвръз и реставрация;

- осъществява библиографското и информационно обслужване на читатели и дистанционни потребители – български и чуждестранни граждани;
- изготвя писмени библиографски и фактографски справки и информационни бюлетени. Изготвя тематични справки с пълнотекстови документи от външни мрежови ресурси и бази данни. Съставя библиографски указатели и електронни пътеводители;
- създава и поддържа е-библиографска база данни „Булгарика“ на публикации от чужди автори, издадени в чужбина и свързани по съдържание с България, както и на преводни издания на български автори, издавани в чужбина;
- издава годишен библиографски указател „България в чуждата литература“;
- извършва междубиблиотечно заемане – национално и международно;
- осигурява функционирането на информационната мрежа Europe Direct (Европа директно) като информационен компонент на ООН;
- осигурява достъпа до отрасловата библиотечна статистика и извършва справки за дейността на всички видове библиотеки в страната.

3.2. Обслужване на потребители

През изминалата Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се справя успешно с мисията и целите си, поддържайки имиджа на културна институция с важна роля в организирането и разпространението на актуална и проверена информация, следвайки световните тенденции и решения за развитие на библиотечните услуги, взети в националните библиотеки по света.

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ предоставя модерно обслужване, в спокойна атмосфера и много пространство, за четене, проучване, срещи и обмен на знания.

Услугите в Библиотеката постоянно се актуализират и обогатяват съобразно динамиката на процесите, в съответствие с нови политики и добри практики в областта на библиотечното обслужване, наблюдавани в световен и национален мащаб.

На разположение на потребителите са широк спектър от традиционни и електронни услуги, като онлайн регистрация на читателите, предоставяне на документи в електронен вид, достъп до електронни ресурси от външни бази данни, собствени дигитални ресурси, библиографски и фактографски справки и др.

С изключителен интерес се ползва новата услуга **Unpaywall**, интегрирана в COBISS+ като специализирана база данни, достъпна за всички потребители на COBISS+ в страните, които са членове на мрежата COBISS.net. Базата данни Unpaywall включва десетки милиони научни статии с отворен достъп и линкове към пълните текстове от източници от цял свят. Публикациите с отворен достъп са събрани от легални източници, напр. от репозиториуми на университети, министерства и академични дружества; включва и съдържание с отворен достъп на издатели. Unpaywall е глобална търсачка за научни публикации и други резултати от изследвания, предлагаща повече от 30 мили-

она научни статии с отворен достъп. Налични са статии с пълен текст в повече от 50 000 хранилища. Освен това услугата Unpaywall не е ограничена до IP адрес на университет или до каквато и да е друга форма на удостоверяване, което я прави изключително желана за нашите потребители. Това иновативно надграждане на функционалностите на библиотечния софтуер осигурява високо качество и комфорт на услугите, предлагани от Библиотеката.

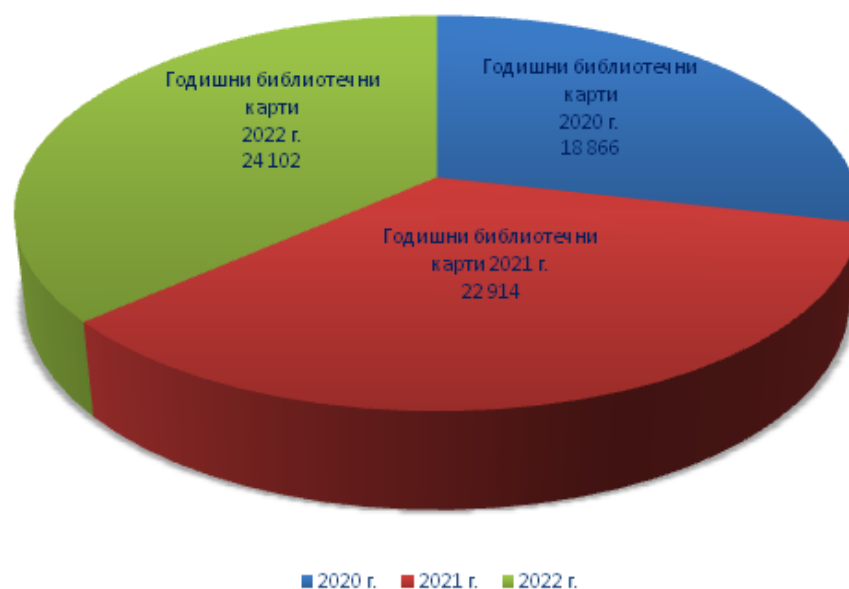
Отчитаме нарастване на издадените библиотечни карти, като това се дължи не само на безплатната регистрация и големия интерес към ползването на натрупаното информационно богатство в нейните фондове, но и на осигурената спокойна среда и творческо пространство.

Броят на регистрираните читатели в Библиотеката през изминалата са **24 102**. За сравнение издадените през 2021 г. библиотечни карти са **22 914**, т.е. за са с **1188** повече, както се вижда от приложената по-долу таблица.

За сравнение през последните три години библиотечните карти са:

	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Годишни библиотечни карти	18 866	22 914	24 102
Общо	19 313	22 914	24 102

Издадени библиотечни карти през 2020 г., 2021 г. и 2022 г.

Категории читатели

Разнообразните колекции в Библиотеката представляват интерес както за широк кръг индивидуални потребители, които работят с документите с научна или образователна цел, така и за държавни институции, обществени организации, висши и други учебни заведения, научни институти, библиотеки.

През изминалата продължава тенденцията читателите ни специалисти да са най-голям брой – **11 096** от читателския състав на Библиотеката. Радостен факт е, че броят на младите ни читатели – наши и чуждестранни студенти и ученици с всяка следваща година се увеличава и вече догонва броя на специалистите – **10 791**. Това има своето обяснение с факта, че Библиотеката предоставя модерно пространство за подготовка на техните задачи и търсения, ползвайки традиционни библиотечни документи и онлайн ресурси.

Най-значителна категория специалисти са тези в областта на обществените науки, философи, социолози, историци, икономисти, филолози, юристи, психолози.

Основни категории читатели	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Специалисти	10 159	12 259	11 096
Студенти и ученици	7212	8212	10 791
Други	1942	2443	2215
Общо	19 313	22 914	24 102

Посещения на читатели

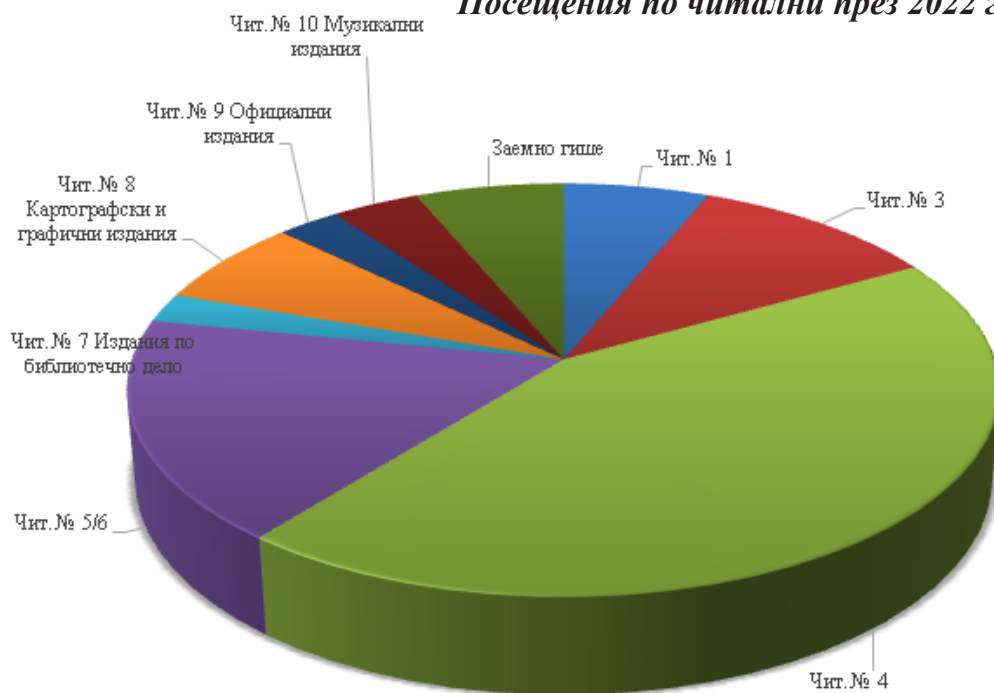
През изминалата можем да кажем, че нормалният ритъм на посещенията на място в Библиотеката беше възстановен в предишните рамки. Отбелязваме относително постоянен брой на потребителите, но отчитаме и голям брой посетители онлайн.

Общият брой на потребителите на Националната библиотека на място и онлайн през е **87 362**. От тях **43 924** са мъже и **38 729** жени.

Посещения на потребители в читални № 1, 3, 4, 5/6, 7, 8, 9 и 10

	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Чит. № 1	1307	1776	2136
Чит. № 3	2137	3476	3652
Чит. № 4	14 635	13 362	15 075
Чит. № 5/6	5935	5488	5978
Чит. № 7 Издания по библиотечно дело	1518	552	780
Чит. № 8 Картографски и графични издания	1761	1757	2333
Чит. № 9 Официални издания	2326	652	920
Чит. № 10 Музикални издания	1669	591	1297
Заемно гише	1611	1965	2179
Общо физически посещения	32 899	29 619	34 350
Онлайн посещения	39 400	49 739	53012
Общо	72 299	79 358	87 362

Посещения по читални през 2022 г.

ПОЛЗВАНИ БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ

Заемане на библиотечни документи по традиционен път

Услугите, които предлагаме, съответстват изцяло с потребителските търсения. Разнообразните колекции представляват интерес както за широк кръг индивидуални потребители, които работят с документите с научна или образователна цел, така и за държавни институции, обществени организации, висши и други учебни заведения, научни институти, библиотеки.

Ежедневен интерес предизвикват ръкописни, старопечатни и архивни материали, картографски и графични издания, периодични издания, библиографски справочници, колекцията от годишниците на Държавния вестник, стенографските дневници на Народното събрание и др.

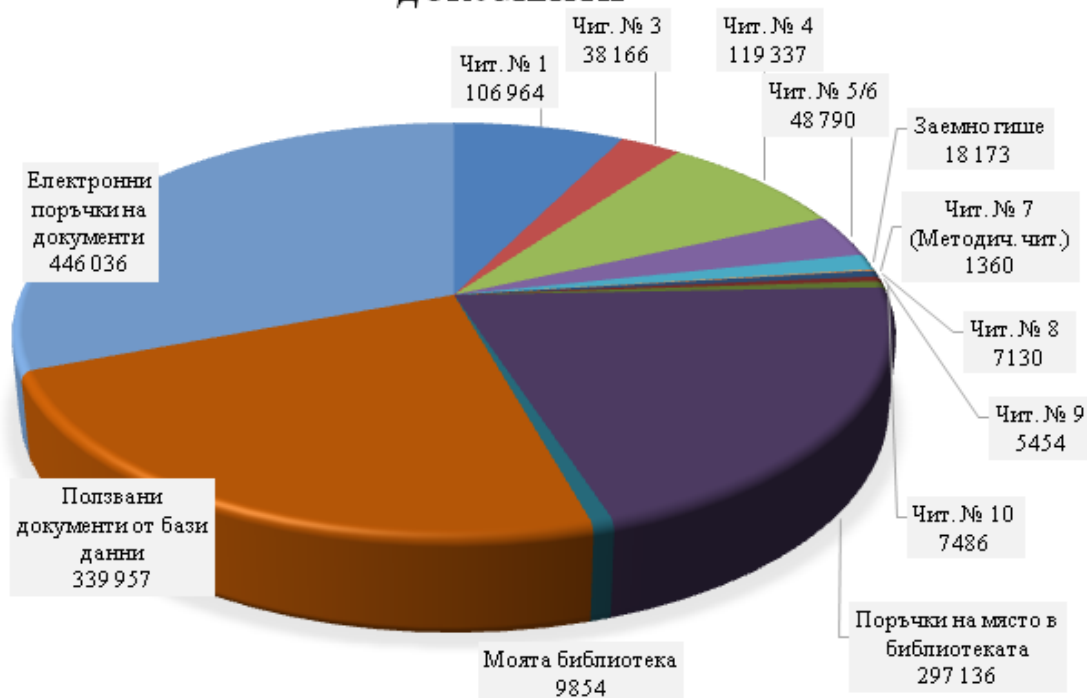
Библиотечните документи, които са ползвани на място в читалните зали през са 297 136 б. е. (286 914 б. е. през 2021 г.)

	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Чит. № 1	81 141	146 785	106 964
Чит. № 3	35 169	23 278	38 166
Чит. № 4	92 058	46 549	119 337
Чит. № 5/6	59 632	39 125	48 790
Заемно гише	3167	19 923	18 173
Чит. № 7 (Методична читалня)	2889	843	1360
Чит. № 8 (Карти и Графика)	6637	6376	7130
Чит. № 9 (Официални издания)	7694	982	5454
Чит. № 10 (Музикална читалня)	5390	3053	7486
Поръчки на документи на място в Библиотеката	293 777	286 914	297 136
Моята библиотека	398 456	6250	9854
Ползвани документи от бази данни по абонамент		228 254	339 957
Онлайн ползвани документи (дигитална библиотека, собствени бази данни, електронна доставка на документи)		208 438	446 036
Общ брой	692 233	729 856	795 847

Общият брой на ползваните библиотечни документи на място в читалните зали и онлайн са 795 847 (729 856 през 2021 г.)

Вид издание	Периодика	Книги
Общо	464 268	331 579

ТРАДИЦИОННО И ОНЛАЙН ЗАЕТИ БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ

Забелязва се значително увеличение на ползваните документи в базите данни¹ по абонамент на Библиотеката, собствените дигитални ресурси и електронните поръчки на документите.

Онлайн заети библиотечни документи

Виртуалните потребители разполагат с предоставеното пространство на модерни възможности и улеснен достъп, базирани на приложението на новите технологии в сферата на създаване и предлагане на библиотечни услуги. С активиране на приложението „Моята библиотека“ онлайн резервираните библиотечни документи са **9854**. С голям интерес се ползват онлайн електронните услуги, като: онлайн регистрация за читателска карта, електронна доставка на документи, справочно-библиографски услуги и др.

Забелязва се значително увеличение на ползваните документи от базите данни по абонамент на Библиотеката – **339 957**. В резултат на това общо онлайн заетите библиотечни документи са: **446 036 (442 942 през 2021 г.)**. Общият брой на традиционно и електронно за-

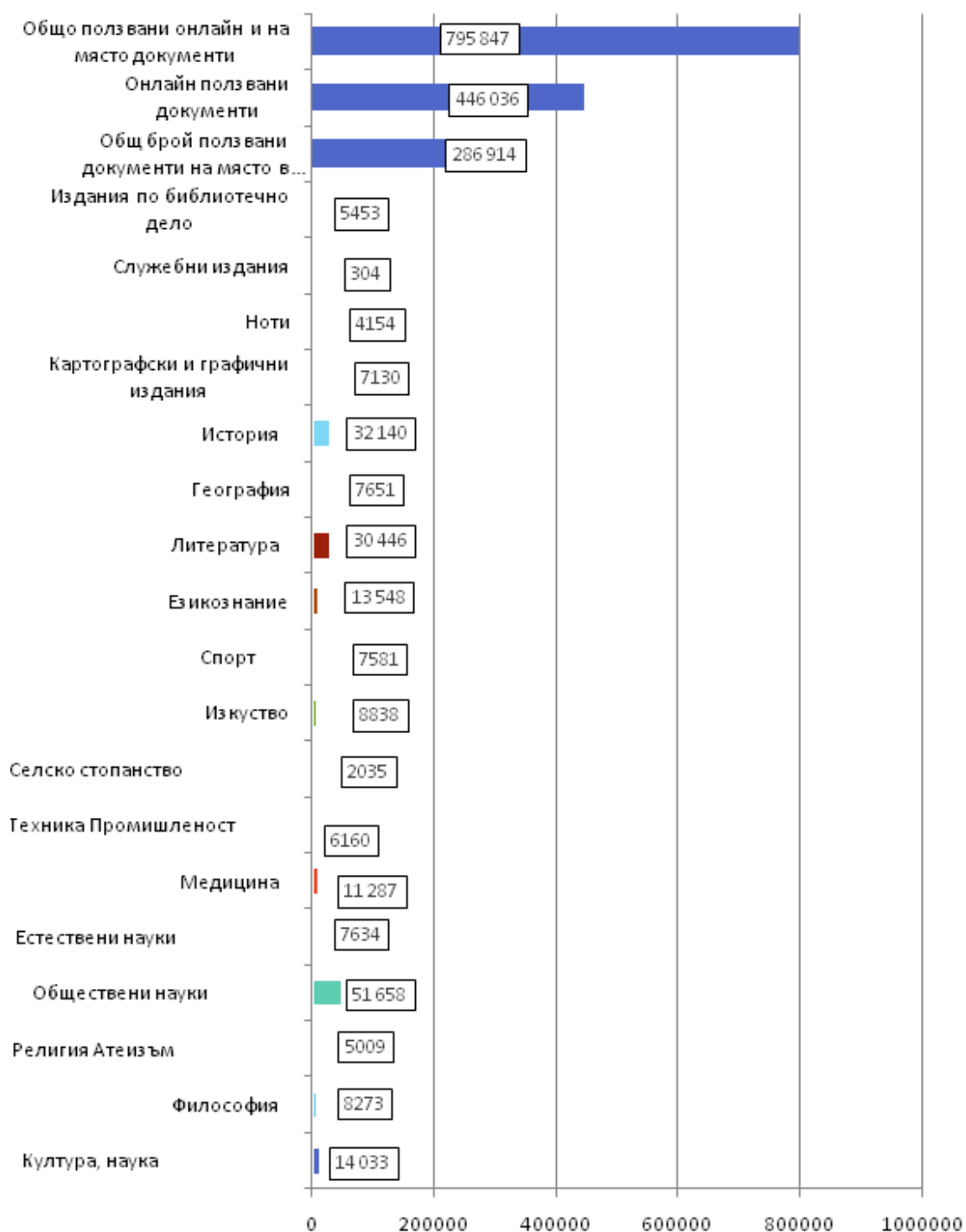
¹ Броят на ползваните документи от базите данни е представен като отделна графа с цел отразяване на големия дял от тях, съотнесен към общата картина на ползваните документи от потребителите.

етите библиотечни документи са сериозно увеличени – **795 847 б. е.** (2021 г. – **729 856 б. е.**).

**Разпределение на ползваните документи от основен фонд и специални
колекции на място в Библиотеката**

	Чит. № 3	Чит. № 4	Чит. № 5/6	Чит. № 7, 8, 9, 10
Култура, наука	2801	6852	4380	
Философия	756	7274	243	
Религия Атеизъм	560	4318	131	
Обществени науки	14 702	28 616	8340	
Естествени науки	407	2553	4674	
Медицина	593	1264	9430	
Техника. Промисленост	373	1519	4268	
Селско стопанство	227	1477	331	
Изкуство	1219	7296	323	
Спорт	3617	3853	111	
Езикознание	1422	9252	2874	
Литература	6175	19 185	5086	
География	1320	6193	138	
История	3994	19 685	8461	
Картографски и графични издания				7130
Ноти				4154
Служебни издания				304
Издания по библ. дело				5453
Общ брой ползвани документи на място в библиотеката				286 914
Онлайн ползвани документи				446 036
Общо ползвани онлайн и на място документи				795 847

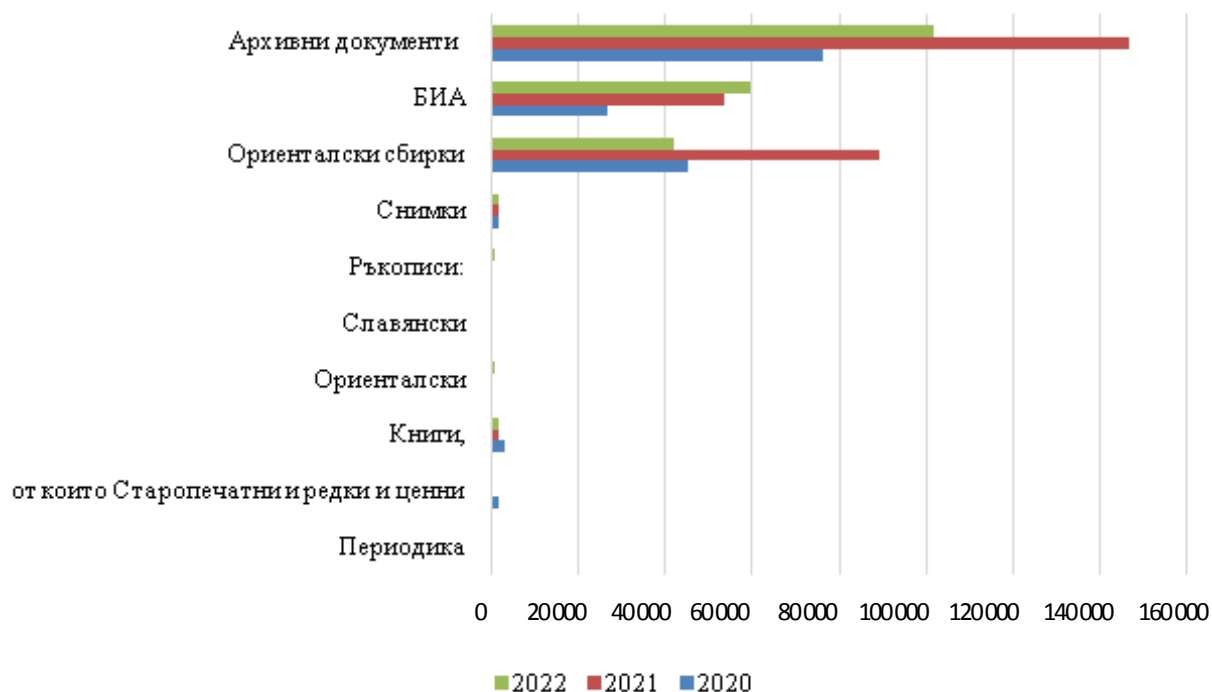
**Разпределение на ползваните документи от основен фонд
и специални колекции на място в Библиотеката**

**Разпределение на ползваните документи по видове
от колекциите към НОРДН**

	2020	2021	2022
Архивни документи – общо	76 102	146 785	101 872
БИА	26 679	53 427	59 616
Ориенталски сбирки	45 443	89 059	42 256
Снимки	2039	1704	1621
Ръкописи – общо:	575	549	1143
Славянски	217	236	439
Ориенталски	358	313	704
Книги – общо – от тях	3096	1716	1974
Старопечатни и редки, и ценни	2006	582	629
Периодика	309	330	354

**Разпределение на ползваните документи по видове от
колекциите към НОРДН**

Разкриване на ръкописно-документалното наследство

Направление „Опазване на ръкописно-документалното наследство“ на Националната библиотека, която е национален архив на България за ръкописи и документи от X до XIX в., продължава да изпълнява национални задачи, свързани с отговорността за събиране, съхраняване, предоставяне за ползване и разпространение на информация за националното писмено културно-историческо наследство.

Презбяха извършени следните дейности:

- ▶ писмени идентификации и експертни оценки на старопечатни книги, ръкописи и архивни документи (вкл. реставрационно-консервационни експертни оценки за състоянието на документи) – 72 бр.;
- ▶ писмени експертни оценки по чл. 96, ал. 4 от ЗКН на ръкописи – двойна досъдебна палеографско-кодикологическа експертиза по ДП № 3745/2018 г. по описа на РОП – гр. Русе/ДП – следствие № 141/20218 по описа на ОСЛО в ОП-Русе – общо 2 бр.;
- ▶ писмени специализирани справки – 63 бр.

В областта на експертните дейности активността на специалистите се определя от търсенето от частни потребители и организации, както и от материалите, предложени като дарение или за откупуване. Отчетено е значително количество експертни оценки на новопостъпили книги от библиотеката на проф. Асен Златаров.

През годината бяха извършени консултации и оказана методическа помощ на институции и организации от страната, сред които: НИНКН, Държавен архив гр. Кюстендил, Университетска библиотека в гр. Велико Търново и пр. Служителите на направлението проведеха 15 специализирани беседи и лекции пред студенти и чуждестранни учени. Регистрирани са 27 участия в национални и международни научни форуми – конференции, кръгли маси и др.

Направлението работи успешно и по международната програма „Еразъм“. В рамките на това на шестмесечно обучение в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ беше студентът Елефтерия Хаджисотиру – бакалавър, историк, в престижния гръцки университет „Пантеон“ – Атина. Тук тя имаше възможност да се запознае с богатите документални сбирки на Библиотеката и да работи с различни дефтери (кондики) на гръцки език от периода на Възраждането (XVIII–XIX век).

По програмата „Еразъм +“ в гр. Шяуляй, Литва, трима служители от направлението взеха участие в обучение на тема: „Подземя и библиотекари: в търсене на игровизацията като метод за насърчаване на четенето сред младите хора“, завършило със сертификат Youthpass.

През изтеклата дейността на служителите от структурните звена на НОРДН доказва мястото и ролята на направлението за затвърждаване на специфичния облик на Националната библиотека в библиотечната система на страната. Проведените събития и културни инициативи, участия в национални и международни научни форуми и др. осигуриха целогодишно (почти ежедневно) присъствие в медийното пространство. Всичко това доведе до успешно позициониране на институцията в

общественото пространство и укрепване на приоритети, базирани на национални културни ценности.

3.3. Информационно-библиографско обслужване. Продукти и услуги

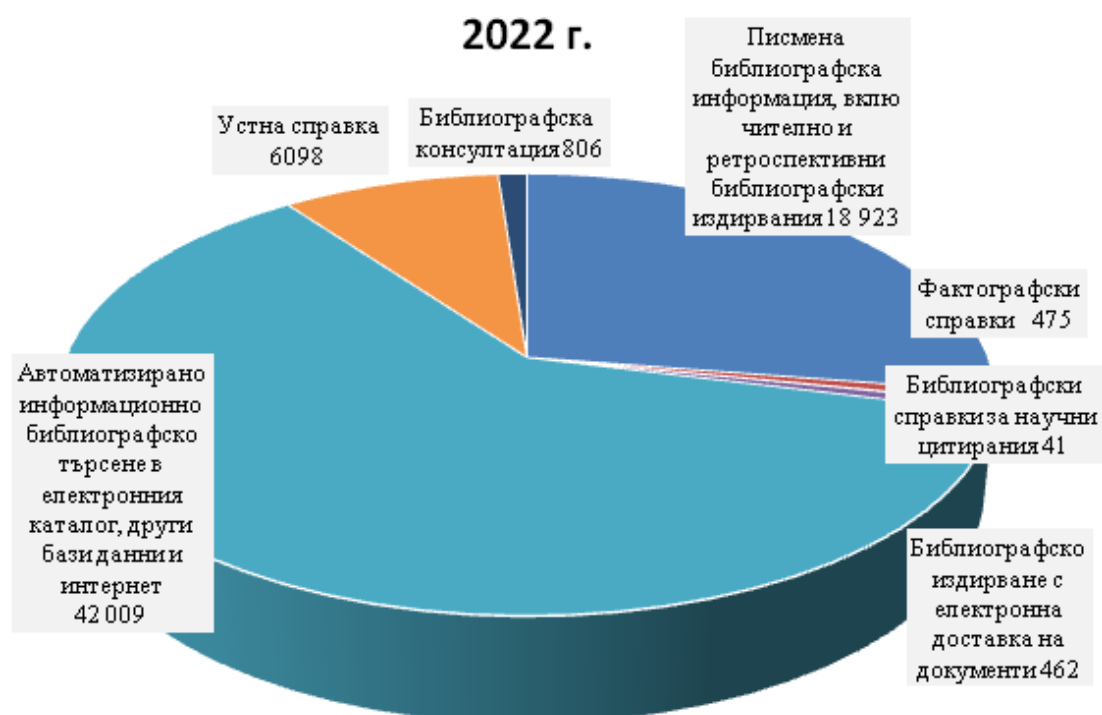
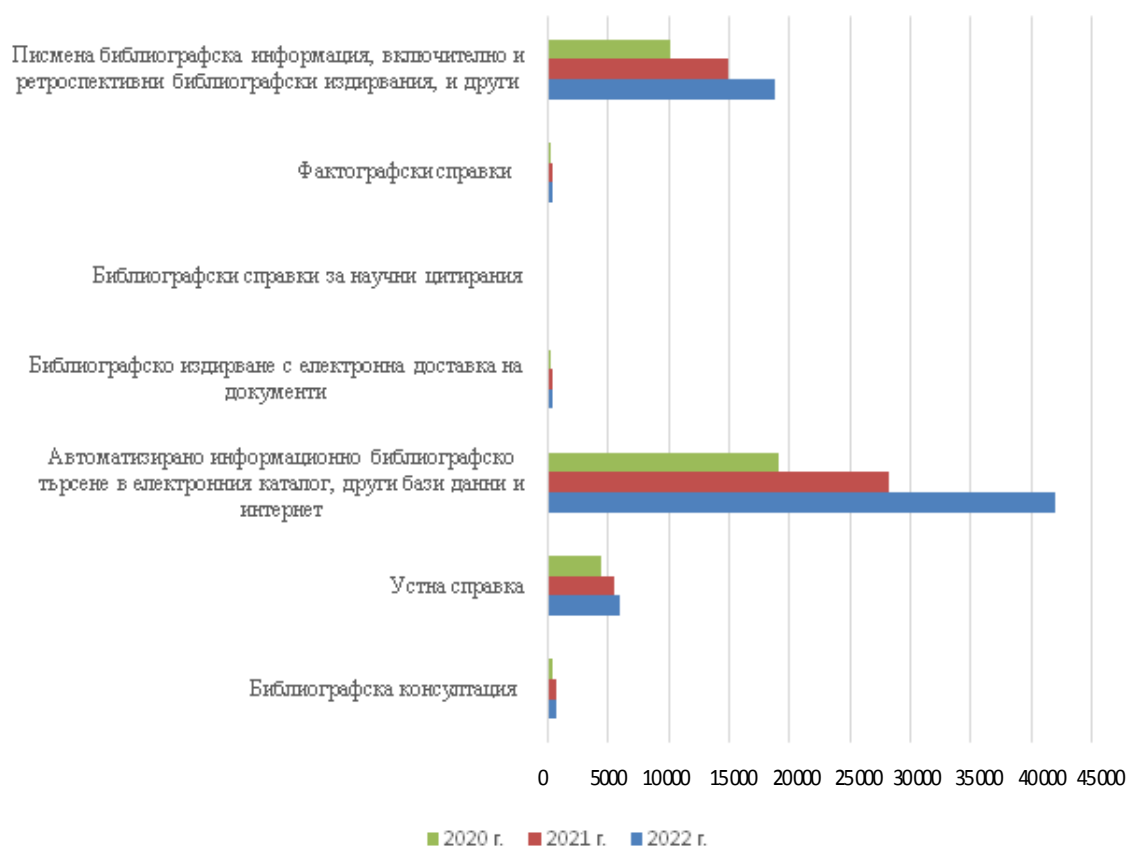
Специализирани библиотечни услуги

В отговор на разнообразните потребителски търсения Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ предлага различни информационни услуги: изработване на тематични библиографски справки, тематични справки с предоставяне на пълнотекстова информация, библиографско издирване, придружено с електронна доставка на документите, библиографски консултации и др. с цел осигуряване на качествено и бързо удовлетворяване на информационните потребности на потребителите. През отчетната служители в отдел БИО затвърдиха тенденциите от предходните години за качествено предоставяне на справочно-библиографското и информационно обслужване. Приоритетни отново са заявките за цитирания на публикациите на български учени, изследователи, докторанти, преподаватели и други в специализирани бази данни. Наблюдава се увеличение на автоматизираното информационно библиографско търсене в електронния каталог, други бази данни и интернет, и устните справки.

Библиографско-информационно обслужване

	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Писмена библиографска информация, включително и ретроспективни библиографски издирвания, библиографски консултации и др.	10 201 бр.	15 021 бр.	18 923 бр.
Фактографски справки	380 бр.	440 бр.	475 бр.
Библиографски справки за научни цитирания	16 бр.	35 бр.	41 бр.
Библиографско издирване с електронна доставка на документи	356 бр.	402 бр.	462 бр.
Автоматизирано информационно библиографско търсене в електронния каталог, други бази данни и Интернет	19 125 бр.	28 254 бр.	42 009 бр.
Устна справка	4469 бр.	5620 бр.	6098 бр.
Библиографска консултация	509 бр.	752 бр.	806 бр.

**Библиографско-информационно обслужване
2020 г., 2021 г., 2022 г.**

Справочно-информационни продукти

Информационни продукти

Информационните продукти (писмени тематични библиографски справки, информационни бюлетени, библиографски указатели, фактографски справки, тематично търсене в собствени и други бази данни и др.), сред които:

1. Биобиблиографски указател Никола Михов.
2. Библиография на трудовете на доц. д-р Александър Йорданов Александров. Библиография. 1985–2022.
3. Преводна художествена литература на български език 2019–2025.
4. Тематична библиографска справка и издирване на документи и публикации *de visu* за застрашени паметници на културата – НИНКН – Министерство на културата, като:
 - *Сгради на Княжески конюшни (щал) и царски гараж;*
 - *Турска крепост „Меджиди Табия“, град Силистра. Крепостните съоръжения на Силистра, Русе, Варна и Шумен. Данни за исторически личности и връзката им с крепостта Меджиди табия.*
 - *Сградата на бившата баня „Подуяне“, днес Театрална работилница „Сфумато“.*
 - *Публикации за село Скорците, Тревненско и уста Генчо Кънев.*
 - *Публикации за хотел „Рига“ в Русе и архитектите му.*
5. Тематична библиографска справка за Софийската духовна семинария. Книги и статии.
6. Тематична библиографска справка – „Минерални води и извори в България“.
7. Библиографска справка за изданията на „Дон Кихот“ от Мигел де Сервантес на български език и чужди езици във фонда на НБКМ и статистическа справка.
8. Тематична библиографска справка „Български носии и шевици“.
9. Тематична библиографска справка „Български занаяти – за Етъра – Габрово“.
10. Тематична библиографска справка „Правообразуващи фактори за съвременните правни системи и справедливостта като правообразуващ фактор“.
11. Тематична библиографска справка „Персонажът в драмата – класически и съвременни интерпретации и сценични предизвикателства“.
12. Тематична библиографска справка „Емоционална интелигентност при юноши в училище в България“.
13. Тематична библиографска справка „Критично мислене в образованието в България“.
14. Тематична библиографска справка „Семейни отношения. Наказателноправна защита на семейните отношения“.
15. Попълване и актуализиране на картотека „Правна консултация“, съдържаща статии с правна информация от в. „Труд“ и „Данъчна консултация“.

Осигурен достъп до бази данни

През изтеклата за потребителите на Националната библиотека беше предоставен достъп до следните бази данни:

Абонамент на Библиотеката:

- **East View** – пълнотекстова рускоезична онлайн база данни „Библиотечное и информационное обслуживание“, която включва 28 списания. Универсалната база данни по библиотекознание обхваща най-важните професионални периодични издания на руски език, предлагащи актуална информация от библиотечната теория и практика, библиографията, научната информация, книгознание-то, архивистиката.
- **Ebsco** – научна мултидисциплинарна пълнотекстова база данни в платформата EBSCO. Тя включва повече от 16 000 пълнотекстови периодични издания и 12 500 реферирани списания и над 13 200 монографии, отчети, материали от конференции и др. Хронологичният обхват на базата е от 1887 г. до днес, а тематичното съдържание покрива почти всички области на човешкото знание.
- **eBook Academic Subscription Collection на EBSCO** включва 37 000 електронни книги от над 90 от най-престижните университетски издателства в света.
- **Gale Virtual Reference Library** – съдържа авторитетни електронни справочни издания, включени в Gale Virtual Reference Library.

Национален абонамент

В рамките на националния лиценз, осигурен от Министерство на образованието и науката предоставихме за читателите достъп до следните информационни платформи:

- **Web Of Science** – световен лидер в предоставянето на реферативна научна литература и информация за цитирания на публикации във всички области на природните, приложните, обществените, хуманитарните науки и изкуство.
- **Scopus** – реферативна база данни с препратки към цитирания на публикации от над 160 00 рецензирани периодични издания в областта на научната, техническата и медицинската литература.
- **ScienceDirect** – пълнотекстова база данни, която обхваща над 3900 списания и около 8000 книги в следните предметни области: физически и инженерни науки, науки за живота, здравеопазване, социални науки и хуманитаристика.

Междубиблиотечно заемане и международно междубиблиотечно заемане

Специализираната библиотечна услуга Междубиблиотечно заемане е основен принцип на библиотечно-информационното обслужване и услуга за потребителите, която улеснява универсалната достъпност до публикациите. Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ осигурява достъп до библиотечните си колекции и бази данни на своите потребители, както и до библиотечните колекции и бази данни на други библиотеки чрез междубиблиотечно заемане на документи. През отчитаме значително

увеличен ръст на поръчките за Междубиблиотечно заемане за страната, което не е изненада, предвид това, че Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е център на междубиблиотечното заемане в страната с експертни функции.

Дейност	Международно междубиблиотечно заемане	Междубиблиотечно заемане за страната
Поръчки от потребители	57	306
Поръчки към други библиотеки	148	127
Книги и списания (общ брой томове)	212	353
Статии	133	60
Кореспонденция по електронна поща	345	263
Колети	56	59
Откази общо	33	44

Репродуциране на библиотечни документи

Изработени бяха копия: общо черно-бели и цветни – **189 060** броя, от които:

	Черно-бели	Цветни	Общо
Читатели	172 752	518	173 270
Служебни	9689	651	10 340
за Фонда	5450		5450
Всичко	187 891	1169	189 060

Дигитални услуги – общо **17 315** файла, от които:

	Дигитално заснемане	Сканиране	Общо
Читатели	9408	6562	15 970
Служебни/ за Фонда	58	225	283
Дирекция	163	899	1062
Всичко	9629	7686	315

Подвързване със спирала: **433** броя (от тях 42 служебни).

3.4. Поддържане на информационни технологии и мрежи

През изтеклата усилията на сътрудниците от отдел „Информационни технологии. COBISS център“ бяха насочени към подобряване качеството на прилагане на информационните технологии в различните дейности на Националната библиотека, както и на състоянието на компютърната техника и локалната мрежа за по-добро обслужване на потребителите и оптимизиране на работата на служителите на НБКМ. Общото състояние на компютърните ресурси на Библиотеката през е значително подобро в сравнение с предходната година.

За осигуряване на информационното обезпечение и дейностите в Библиотеката бяха закупени:

- 2 бр. сървърни хард диска;
- 2 бр. WEB камери – за провеждане на видео разговори и конференции;
- 1 бр. вентилаторна 3D холограма;
- софтуерни лицензи за Adobe CC; Acrobat Pro, MS Office, SSL сертификат за домейна на НБКМ;
- 60 нови клавиатури;
- 50 нови мишки;
- 20 бр. нови 24” IPS монитора щадящи очите;
- 1 бр. услуга за бекъп, архив и възстановяване на данни;
- 1 бр. вертикален информационен дисплей с мини компютърен плейър и мобилна основа на колела (KIOSK);
- 200 бр. дървени USB флашки;
- 6 бр. нови компютъра;
- 1 бр. нов UPS 5000VA с допълнителен батериен модул.

През отчетната отдел „Информационни технологии. COBISS център“ активно съдейства с презентационна техника и озвучаване, изготвяне на презентации, обработка на видео, на всички събития на територията на Библиотеката.

Своевременно бяха решавани проблеми с работата на системата Cobiss, като беше обновявана така наречената Java Runtime Environment, необходима за стартирането и нормалната работа на системата Cobiss.

Беше извършено разширение на компютърната мрежа в НБКМ, като към нея в хранилищата бяха свързани контролери за влажност и климатичната система.

Изготвена беше, като прелистваща книжка, изложбата „Богатство от цветове и традиции“ с изображения на национални носии, шевици и други елементи от традиционното облекло от шест държави.

Създаден беше като дигитално тефтерче първият Котленски препис на „История славянобългарска“ от 1765 г. Тефтерчето беше направено и на видео.

Беше създадена като тефтерче виртуалната изложба „Несебър в картографски архиви и колекции“.

Беше изготвена техническата документация и взето участие в обществените поръчки „Доставка на компютърна техника и периферия за нуждите на Национална библиотека

„Св. св. Кирил и Методий“ и „Предоставяне на на услуга за бекъп, архив и възстановяване на данни за нуждите на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

Интернет страница на НБКМ

На страницата на НБКМ през изминалия период бяха отразени:

- Съобщения – 32.
- Събития – 73.
- Рубрика „Клуб Писмена“ – 11.
- Рубрика „Интервюта за Клуб „Писмена“ – 12.
- Рубрика „Перли в КОРОНАта“ – 8.
- Рубрика „Виртуални изложби“ – 12.
- Рубрика „Книжовен калейдоскоп“ – 9.

На сайта на Библиотеката бяха качени:

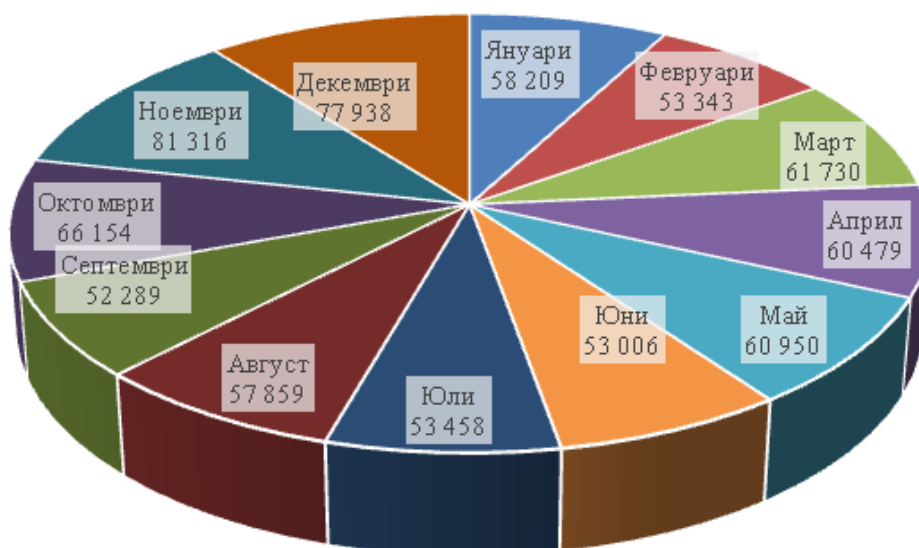
- стари броеве на списание „Библиотека“ за 2021 – 6 книжки;
- книжки на Националната библиография „Серия 1“ – 91 книжки;
- книжки на Националната библиография „Серия 2“ – 1 книжка;
- книжки на Националната библиография „Серия 4“ – 3 книжки.

Общият брой на качените файлове на сайта за е **159**.

Статистика за посещения на сайта

Общият брой посещения на сайта е **736 731**.

Януари	58 209
Февруари	53 343
Март	61 730
Април	60 479
Май	60 950
Юни	53 006
Юли	53 458
Август	57 859
Септември	52 289
Октомври	66 154
Ноември	81 316
Декември	77 938
Общо	736 731

Фейсбук и социални мрежи

Общият брой харесвания на страницата във Facebook е **4244**.

Последователите на **YouTube** канала на Националната библиотека са **169**.

През бяха проведени следните квалификационни курсове за служителите на библиотеките в системата COBISS.BG:

Курс	Брой участници (НБКМ)	Брой участници (НАЦИД)
Използване на софтуера COBISS3/ Каталогизация – основен курс – 5 дни	10	-
Използване на софтуера COBISS3/ Заемане – 3 дни	12	1
Използване на софтуера COBISS3/ Заемане – 3 дни	3	4
Общо	25	5

Проведен беше изпит за придобиване на лиценз за споделена каталогизация в системата COBISS – издържали изпита – 15.

Бяха направени 1150 онлайн регистрации.

Създадени бяха 10 бр. библиографски записа в системата COBISS.

Преведени бяха документи, свързани с работата на системата COBISS – 40 страници.

Беше прегледан и утвърден протокол за модул Заемане в Научно-техническа и педагогическа библиотека – НАЦИД.

Подготвени бяха 7 публикации за Facebook страницата на COBISS.Net.

Бяха провеждани текущи консултации и оказвана методична помощ и съдействие

на потребителите на COBISS.

Беше взето участие в годишната COBISS международна конференция (COBISS' 2022), организирана от Института за информационни науки (IZUM) в Марибор, Словения – 19–20 октомври, както и подготвяне и представяне на презентация „Основни цели и нови проекти в системата COBISS.BG“.

Документираните потребителски запитвания за оказване на помощ и съдействие относно ползване на електронен каталог COBISS+ са 40 бр.

Статистически данни – COBISS+

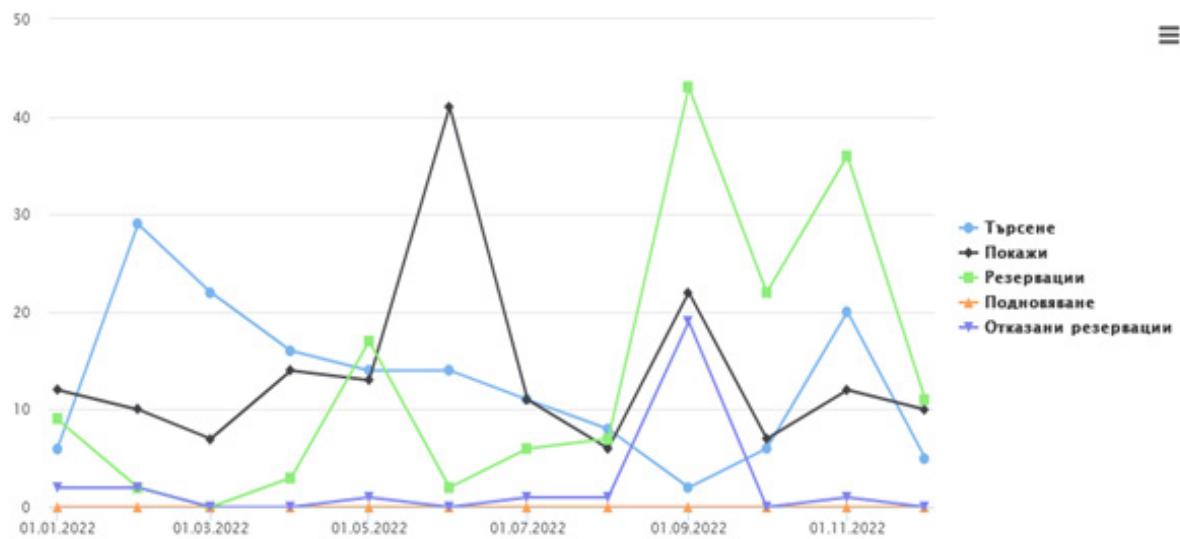
Броят на търсенията в потребителски интерфейс COBISS+ за е **62 474**, а на показаните записи – **225 089**.

Броят на търсенията в мобилното приложение на COBISS+ – mCOBISS за е **153**, а на показаните записи – **165**.

Период от време	Търсене	Покази	Резервации	Подновяване	Отказани резервации
01.01.2022 - 31.01.2022	2630	9152	537	0	23
01.02.2022 - 28.02.2022	3486	11094	565	0	19
01.03.2022 - 31.03.2022	5962	15628	680	0	18
01.04.2022 - 30.04.2022	3508	11490	748	0	26
01.05.2022 - 31.05.2022	4084	12489	714	0	39
01.06.2022 - 30.06.2022	3859	15353	672	0	9
01.07.2022 - 31.07.2022	6815	20886	521	0	7
01.08.2022 - 31.08.2022	3184	18560	636	0	20
01.09.2022 - 30.09.2022	4196	23656	647	0	39
01.10.2022 - 31.10.2022	5608	25262	746	0	26
01.11.2022 - 30.11.2022	12641	39094	753	0	34
01.12.2022 - 31.12.2022	6501	22425	808	0	33
Общо показани	62474	225089	8027	0	293
Обща сума	62474	225089	8027	0	293

Статистика за използването на mCOBISS

4. ОПАЗВАНЕ НА РЪКОПИСНО-ДОКУМЕНТАЛНОТО НАСЛЕДСТВО

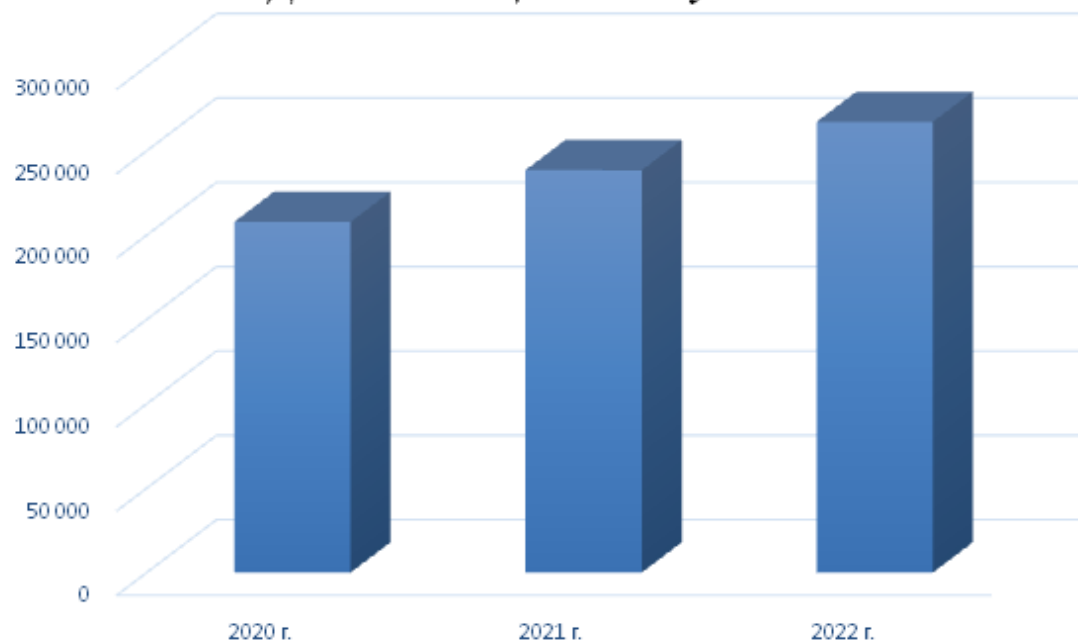
4.1. Дигитализация на документи

Един от основните приоритети и през за Библиотеката, като институция ангажирана със съхранението, опазването и осигуряването на лесен достъп до българското културно-историческо наследство, остава дигитализацията на библиотечните колекции. През отчетната продължи добавянето на дигитално съдържание към уникалните колекции на Библиотеката, към които продължава да се увеличава интересът на изследователи и други потребители от целия свят.

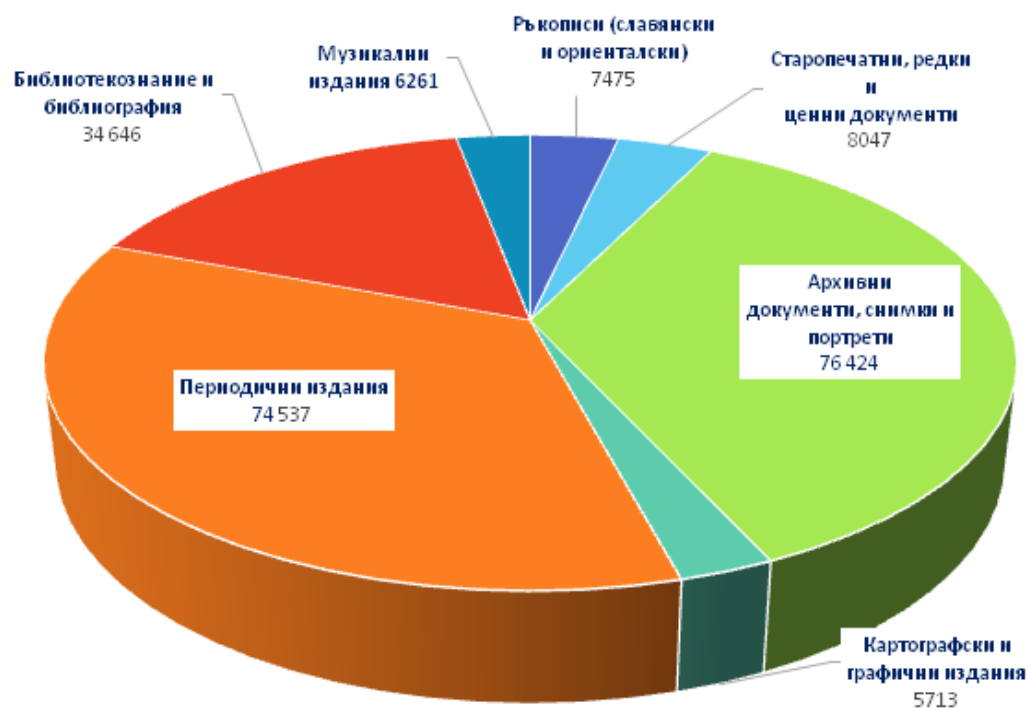
По-голяма част от дигитализираните файлове са с въведени метаданни и съответно визуализирани и достъпни за потребителите в каталога на Дигиталната библиотека през интернет страницата на Националната библиотека. Обемът на дигитализираните документи/файлове от фонда на Националната библиотека е **22 686/267 158** в сравнение с **17 400/238 450** от предходната 2021 г.

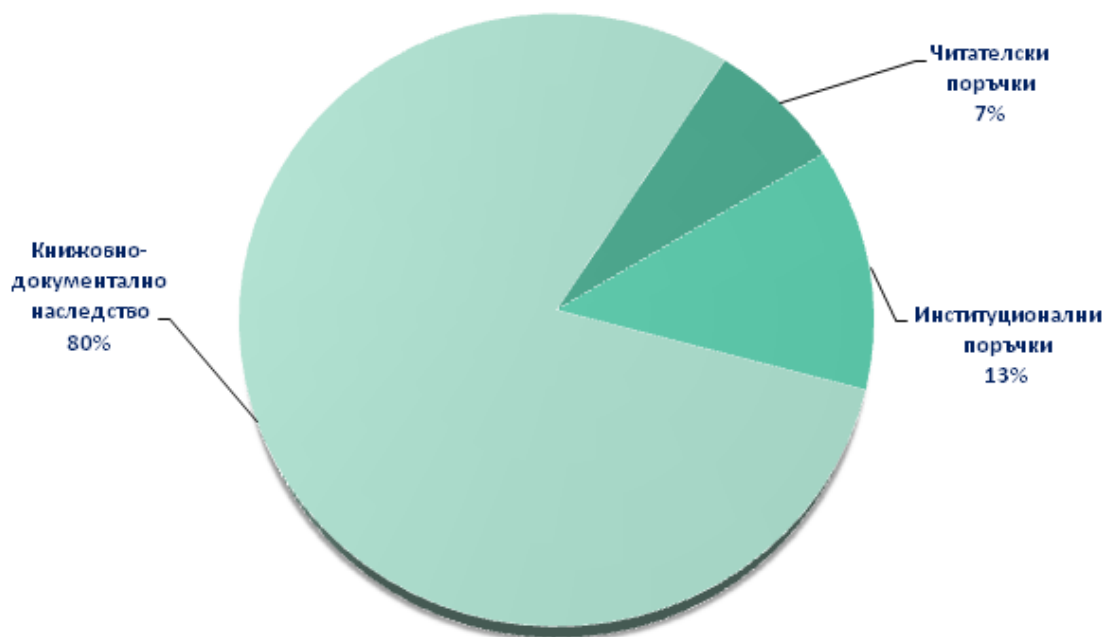
Видове документи	2020 г.		2021 г.		2022 г.	
	Файл	Док.	Файл	Док.	Файл	Док.
Ръкописи (славянски и ориенталски)	13 987	36	6574	19	7475	27
Старопечатни, редки и ценни документи	9713	88	7986	19	8047	77
Архивни документи, снимки и портрети	4699	675	6427	840	6502	952
Ориенталски документи	62	1	322	4	46	16
Картографски и графични издания	34	5	275	261	5713	2232
Фонд на проф. Т. Боров	33 995	6341	31 819	15 894	69 876	19 113
Музикални издания	21 784	1225	4174	91	6261	70
Периодични издания	61 219	228	58 204	207	74 537	116
Читателски поръчки	14 016		42 850		19 108	
Институционални поръчки	25 231	124	30 776	30	34 324	34
По проекти	13 806	81				
Изложби	853		134		623	
Библиотекознание и библиография	8420	20	28 909	35	34 646	49
Общо	207 819	8804	238 450	17 400	267 158	22 686

Дигитализация на документи

Дигитализация на документи

4.2. Консервация и реставрация на архивни и други видове документи

Работата по съхранението и опазването на ръкописно-документалното наследство през годината протече планово по отношение на консервационно-реставрационната дейност, без съществени разминавания с предварително заложената годишна квота.

В отдел „Реставрационен център“ постъпват материали за консервация и реставрация основно от направленията „Опазване на ръкописно-документално наследство“ и „Обслужване на потребители“. За всяка библиотечна единица и/или външен обект, в зависимост от причината за постъпването ѝ в отдела, се изготвя документация – консервационно-реставрационен протокол (при необходимост от реставрационна намеса) или консервационно-реставрационна експертна оценка (при необходимост от оценяване на състоянието). През в отдела са изготвени общо 104 консервационно-реставрационни протокола, от които 103 за библиотечни единици, собственост на Националната библиотека, и 1 за външни обекти. Изготвените експертизи за състоянието са общо 35, от които 21 за библиотечни единици и 14 за външни обекти. Продължи да се извършва планираната Дезинсекция и дератизация на сградата на Библиотеката.

Ръководителят на отдела и други служители участваха в организирането, подготовката и изпълнението на изложби, свързани с популяризаторска дейност на писмени културни ценности, като участваха в предварителния подбор на експонати с оглед на тяхното състояние, даваха препоръки и участваха в самото експониране и художественото оформление.

Отдел „Реставрационен център“ има за задача да предоставя текущо консултантска и експертна помощ на библиотеки, институции и граждани, свързана с опазването и съхранението на различни видове документи и архивни материали. През изтеклата година ръководителят на отдела, както служители от него, участваха в изнасянето на лекции пред студенти от УниБИТ през месец февруари, март и декември и ученици от Национална

професионална гимназия по полиграфия и фотография през май и юли. Също пред студенти от Химикотехнологичен и металургичен университет през месец декември.

През изминалата са извършени следните дейности във връзка с консервация и реставрация на архивни и други видове документи:

	2020	2021	2022
Обезпрашени	405 814 тома	411 234 тома	426 254 тома
Реставрирани обекти	984 документа	726 документа	1450 документа
Брой листа	15 524 листове	16 156 листове	17 557 листове
Подвързии	225 бр. подвързии	216 бр. подвързии	315 бр. подвързии

Превенция по системата „Аноксия“

Профилактиката на фондовете на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ включва обезпрашаване и дезинфекция на книжни тела и стелажи. Системата за „лечение“ на книги „Аноксия“, инсталирана в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ през 2017 г., е базирана на премахването на кислорода до нива под 0,5% и въвеждане на инертен газ (в случая азот), като в същото време се контролират нивата на температурата и относителната влажност, които се поддържат в определени параметри за ефективност на системата. Смъртността на вредителите е 100%, независимо от техния стадий на развитие, а хартията остава непокътната.

През системата бяха обработени част от фондовете, съхранявани в сградата на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, които са от колекциите на отделите „Читални и книгохранение“ и „Библиографско и информационно обслужване“, и направление „Опазване на ръкописно-документално наследство“ (подръчен фонд), и са общо **30 139** тома. Техният общ брой е **426 254** тома книжни тела, като обработени от служителите на отдел „Реставрационен център“ книжни тела е **112 430**, а общият брой, преминали през обработка в камера „Аноксия“ и обезпрашени след това книжни тела, е **30 139** тома, в сравнение с изминалата 2021 г. – **21 905** тома.

Дарителска програма „Осинови книга“

В продължение на 11 години чрез програмата „Осинови книга“ в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се набират средства за реставрацията на документи от специалните ѝ колекции. През отчетната са осиновени следните издания: в. „**Дума на българските емигранти**“ – Браила, 1871 г., „**Българка: Стихове из народния ни живот**“ – 1890 г., „**Кремена: драматична опера**“, 1935 г., в. „**Български орел**“ – Лайпциг, 1846–1847 г., в. „**Знаме**“, 1874–1875 г., в. „**Македония**“, 1866–1867–1872.

5. ДЕЙНОСТИ С НАЦИОНАЛНА ОТГОВОРНОСТ

5.1. Контрол по Закона за задължителното депозиране на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги

През е извършена проверка на **3427** издателства. Изготвени са **647** писма-рекламации и са съставени списъци с липсващи издания – **11 528** заглавия. Изпратени са **1555** уведомителни писма, покани за подписване на акт и др. форми на кореспонденция и комуникация с издателства.

На издателите, които не изпълняват разпоредбите на Закона, са съставени **17** бр. административни констативни актове АУАН (Акт за установяване на административно нарушение).

В резултат на извършения контрол по изпълнението на Закона за задължителното депозиране са набавени: **9536** заглавия, от които **6138** монографични издания и **3398** периодични издания.

За сравнение: през 2021 г. са набавени **10 169** заглавия, от които **6676** монографични издания и **3493** периодични издания.

Осигуряване на задължителни екземпляри за депозитните библиотеки

През по силата на Закона за задължителното депозиране на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги са приети **188 212** библиотечни документа, от тяхса обработени и разпределени **182 817** документа. Във фонда на НБКМ са постъпили **51 371** библиотечни единици, а в депозитните библиотеки в страната са изпратени **131 447**.

**ДЕПОЗИТНИ ЕКЗЕМПЛЯРИ, РАЗПРЕДЕЛЕНИ
ЗА БИБЛИОТЕКИТЕ В СТРАНАТА**

Местонахождение	Библиотеки	Монографични издания (брой ед.)	Продължаващи издания (брой ед.)
Благоевград	Регионална библиотека „Димитър Талев“	3184	6479
Бургас	Регионална библиотека „Пейо Крачолов Яворов“	3325	6594
Варна	Регионална библиотека „Пенчо Славейков“	5858	7274
Велико Търново	Регионална библиотека „Петко Рачев Славейков“	3442	11 458
Пловдив	Народна библиотека „Иван Вазов“	10 418	13 707
Русе	Регионална библиотека „Любен Каравелов“	5626	7250
София	Централна библиотека на БАН	2086	6500
София	Университетска библиотека на Софийски университет „Св. Климент Охридски“	4261	1729
София	Столична библиотека	4277	6613
Шумен	Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“	3408	6623
Сливен	Регионална библиотека „Сава Доброплодни“	1137	5359
Разпределени регионални вестници по краеведски принцип			4839
Общо			131 447

Разпределен беше частичен депозит от УБ и БАН за Регион. библ. – Сливен, ЦМБ, Библ. на УАСГ, Аграрен университет – Пловдив и Тракийски университет – Ст. Загора – **22 790 бр.**

5.2. Съставяне, обнародване и разпространение на Националната библиография

През са съставени **78** книжки на Текущата национална библиография, от които на сайта на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ са качени 46 книжки, а са подготвени за качване 32 книжки.

Серия 1. Български книгопис, седмично издание – съставени са **49** книжки (3 кн. за 2021 г., 46 кн. за). От тях са качени на сайта на НБКМ кн. 49–51/2021 г. и кн. 1–40/2022 г. Книжки 41–46/2022 г. са изработени и готови за качване.

Серия 2. Български дисертации, годишно издание – съставени и подготвени за публикуване са **3** годишни указателя. Годишният указател за 2020 г. е редактиран и качен на сайта на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Съставени са годишните указатели за 2015 и 2021 г.

Серия 4. Български продължаващи издания, годишно издание – съставени са **2** годишни указателя. Редактиран и качен на сайта на НБКМ е годишният указател за 2014 г., а подготвен за качване е годишният указател за 2015 г.

Серия 5. Летопис на статиите от българските списания и сборници, месечно издание – **23** книжки (кн. 1–12 за 2016 г., кн. 1–5 за 2017 г., кн. 1–6 за 2018 г.). Книжките са редактирани и подготвени за качване на сайта на НБКМ.

Серия 6. Летопис на българските вестници, месечно издание – редактирана и предадена за публикуване **1** книжка (кн. 12 за 2018 г.).

За сравнение: През 2021 г. са съставени **120** книжки на Текущата национална библиография. От тях на онлайн страницата на библиотеката са публикувани **86** книжки. Редактирани и подготвени за публикуване са **34** книжки.

Поддържане на каталогизация в публикациите

Във връзка със съставянето на каталогизация в публикацията (CIP), по заявки на автори и издатели през са изработени и изпратени 4 описания.

За сравнение: през 2021 г. по заявки на автори и издатели през 2021 г. са изработени и изпратени 8 CIP описания.

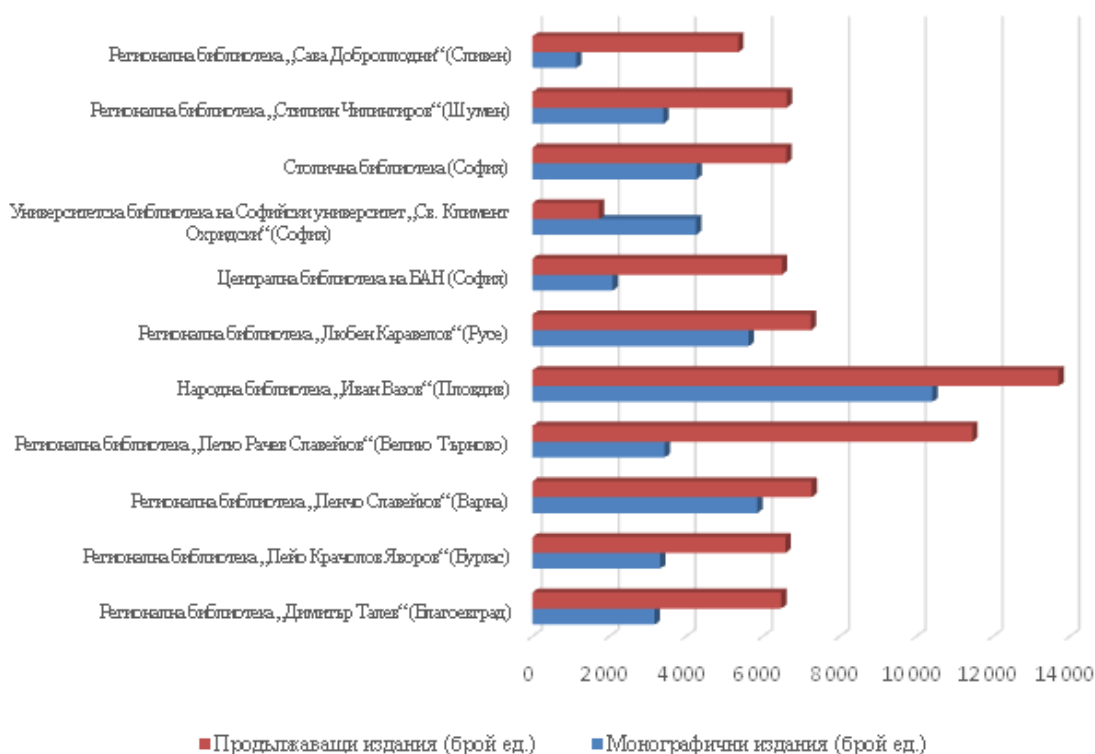
5.3. Присъждане на международни идентификационни номера

Национална агенция за международен стандартен номер на книги (ISBN: International Standard Book Number)

В Националната агенция за ISBN наред с присъждането на международни идентификационни номера на книгите се поддържа и „Национален регистър на издаваните книги в България“. През са въведени **13 208** нови записа, от които **12 738** записа в модул „Издания“, **249** записа в модул „Издатели“ и **221** записа с общ код (еднократно присъден ISBN).

Редактирани са **4761** записа, от които **4572** записа в модул „Издания“ и **189** записа в модул „Издатели“. Редактирани са **3904** записа.

Депозитни екземпляри, разпределени за библиотеките в страната

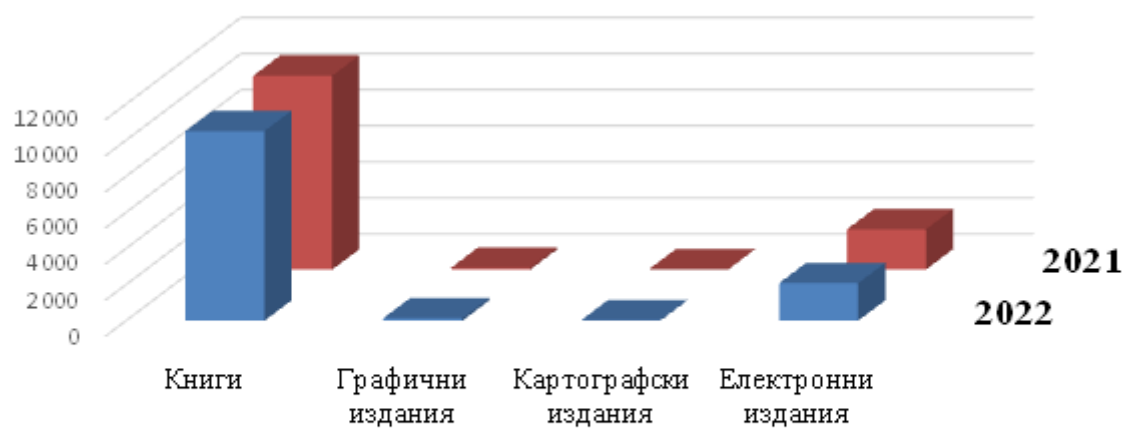

За сравнение: през 2021 г. са въведени **13 606** нови записа, от които **13 085** записа в модул „Издания“, **291** записа в модул „Издатели“ и **230** записа с общ код (еднократно присъден ISBN). Редактирани са **3904** записа.

По вид документи

	2021 бр. з.	2022 бр. з.
Книги	10 740	10 504
Графични издания	102	136
Картографски издания	18	23
Електронни издания	2225	2075
Общо	13 085	12 738

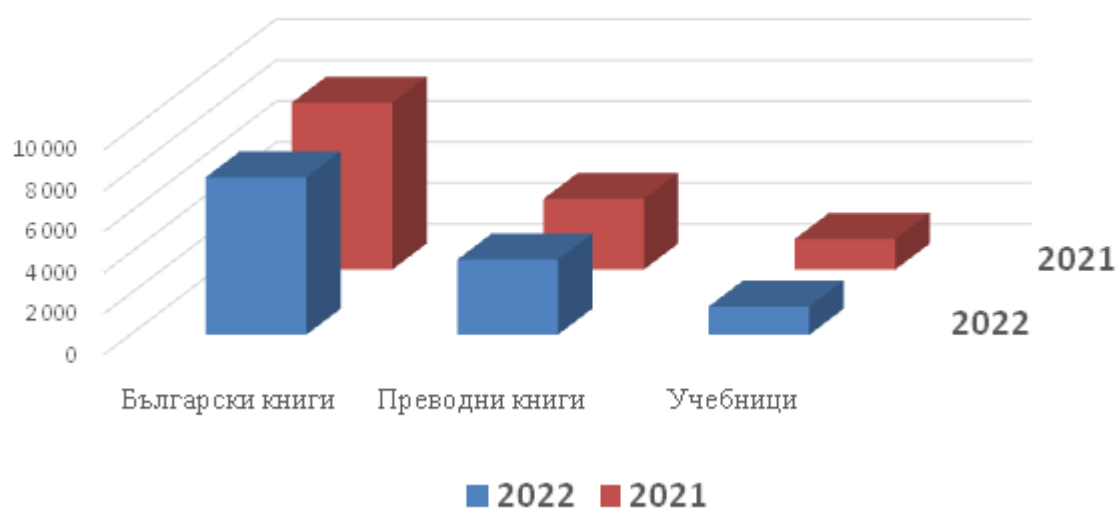
По вид документи

По език и предназначение

	2021	2022
Български книги	8147	7689
Преводни книги	3442	3667
Учебници	1496	1382
Общо	13 085	12 738

По език и предназначение

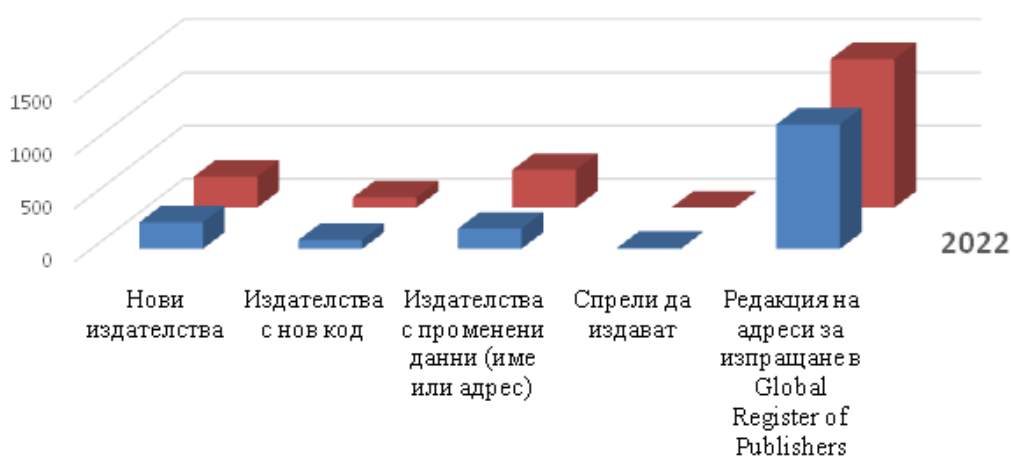
В Международната база данни **Global Register of Publishers** (Лондон) през е изпратена информация за **1171** записа за нови и актуализирани адреси на издателства и редакции.

За сравнение: През 2021 г. е изпратена информация за **1398** записа за нови и актуализирани адреси на издателства и редакции.

Адреси на издателства и редакции

	2021	2022
Нови издателства	291	249
Издателства с нов код	96	84
Издателства с променени данни (име или адрес)	354	189
Спрели да издават	-	9
Редакция на адреси за изпращане в Global Register of Publishers	1398	1171

Адреси на издателства и редакции

Национална агенция за международен стандартен номер на нотни издания (ISMN: International Standard Music Number)

През отчетната са присъдени **42** номера и са създадени **2** записа на нови издателства. Актуализирани са данните за издателства и издания – **16** редакции. Изпратена е информация в Международната агенция за ISMN (Берлин) за новите и актуализирани адреси на издателства – **16** записа.

За сравнение: През 2021 г. са присъдени **60** номера и са създадени **6** записа на нови издателства. Актуализирани са данните за издателства и издания – **8** редакции.

Национална агенция за международен стандартен номер на продължаващи издания (ISSN: International Standard Serial Number)

През в локалната база данни CART са въведени **135** нови записа и са актуализирани **22** записа.

За сравнение: През 2021 г. са присъдени **183** нови записа и са ектуализирани **31** записа. В международната база данни за ISSN Virtua през са въведени **136** нови заглавия на продължаващи издания. Актуализирани са промени в данните на **615** записа.

За сравнение: През 2021 г. са въведени **185** нови заглавия и са актуализирани **209** записа с данни за промени в издателства, заглавия или спрени заглавия.

5.4. Архив на българските печатни и други видове документи

Общо постъпилите документи в Архива на българските печатни и други видове документи през са **14 371** загл. в **23 441** рег. ед., от които монографични издания – **8745** загл., продължаващи издания – **4627** загл./**13 658** рег. ед. и дисертации – **999** загл./**1038** т. От тях **155** загл. са депозираны в **1** екземпляр.

За сравнение: Общо постъпилите документи в Архива на българските печатни и други видове документи през 2021 г. са **18 613** загл. в **26 316** екземпляра, от които монографични издания – **14 322** загл. в **14 322** т. и продължаващи издания – **3394** загл. в **11 089** рег. ед. и дисертации – **897** загл. в **905** рег. ед. От тях **68** загл. са депозираны в **1** екземпляр.

Монографични издания

През в Архива на българските печатни и други видове документи са постъпили монографични издания от **42** депозитни списъка (дс 49–51/2021 г.; дс 1–38/2022 г.) **общо 8745** загл., от които **434** бр. електронни ресурси за 2021 г., **8311** загл. на монографични издания за 2021–2022 г.

За сравнение: През 2021 г. депозираните в Националната библиотека и постъпили в Архива монографични издания за периода 2020–2021 г. са в общо **67** деп. сп. (**19** деп. сп. от 2020 г.; **48** деп. сп. от 2021) – **14 322** загл. в **14 322** регистр. ед. (**13 416** книги, **660** нотни, графични, картографски издания, 1 издание на Брайл и 245 електронни ресурси) и дисертации – **897** загл. в **905** рег. ед. От тях **68** заглавия са депозираны в **1** екземпляр.

Самостоятелни документи

През в Архива на българските печатни и други видове документи са приети от 49–51/2021 г. и 51 депозитни списъци (1–51/2022 г.) **999** загл./**1038** т. дисертационни и реабилитационни трудове.

За сравнение: Приемане на самостоятелни издания – дисертационни трудове – текущо по деп. сп. от 2020/2021 г. – общо приети дисертационни трудове за 2021 г. – **897** загл. в **905** рег. ед., от които **4** на електронен носител.

Продължаващи издания

През в Архива са приети продължаващи издания по депозитен списък **51/2021 г.** и депозитни списъци **1–50/2022 г.** Общо са постъпили **4627** загл./**13 658** рег. ед., от които списания **2064** загл./**2529** рег. ед., вестници **2519** загл./**11 082** рег. ед., електронни ресур-

си – **44** загл./**47** рег. ед., нови заглавия – **79** бр.

За сравнение: Приемане на продължаващи издания – по ДС № **1–50/2021** г. – общо **50** деп.спис.

Приети и обработени са **3394** загл. в **11 089** рег. ед. От тях списания – **1344** загл./**2434** рег. ед.; вестници – **2050** загл./**8655** рег. ед., електронни ресурси – **57** загл., нови заглавия – **60**.

**Присъединени международни идентификационни номера
в националните агенции през 2022 г.**

Вид документ	2021 загл./рег. ед.	2022 загл./рег. ед.
Книги	13 416/13 416	8134/8134
Графични, картографски и нотни издания	660/660	177/177
Дисертации, хабилизационни трудове	897/905	999/1038
Електронни издания	245	434/434
Списания, бюлетини, сборници	1344/2434	2064/2529
Вестници	2050/8655	2519/11 082
Издания на Брайл	1	
Електронни продълж.изд.		44/47
Общо	18 613/26 316	14 371/23 441

Поддържане на годишна национална статистика на монографични и продължаващи издания

Една от задачите с национална отговорност, поета от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, е предоставяне на годишна статистическа информация за всички видове документи, издадени на територията на страната.

През е изпратена информация до Националния статистически институт за книгоиздателската дейност през 2021 г.:

- данни за **11 910** монографични издания;
- данни за **942** заглавия на продължаващи издания.

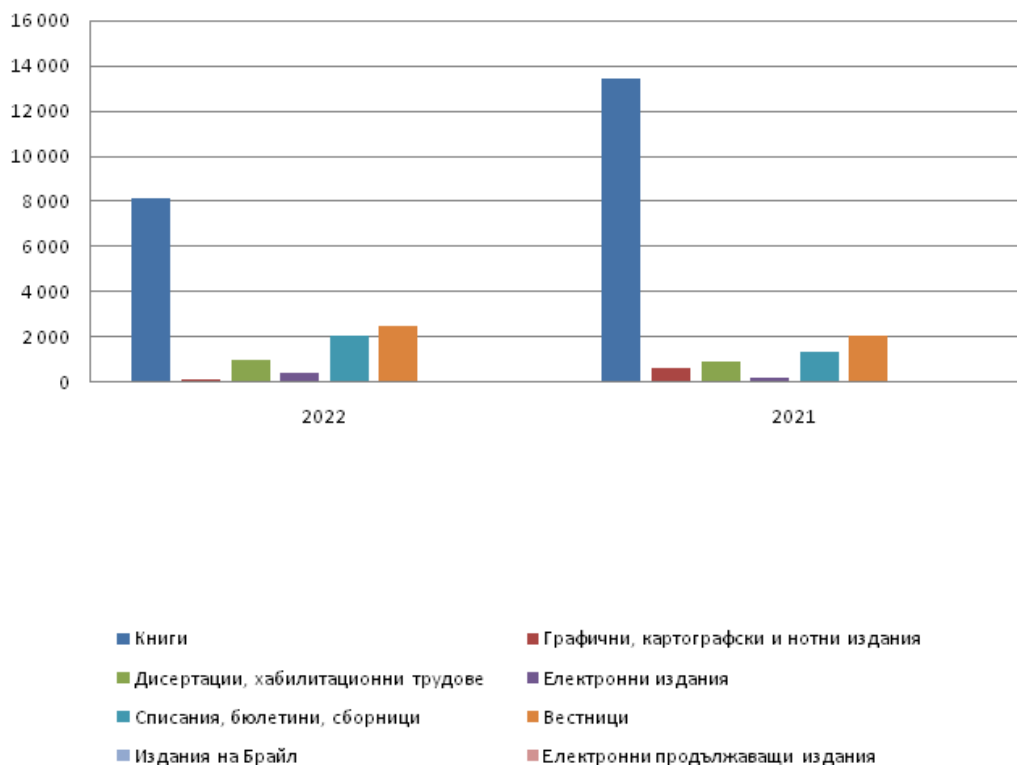
За сравнение: През отчетната 2021 г. за Националния статистически институт е организирана, въведена, кодирана и предадена информацията за книгоиздателската дейност през 2020 г.:

- данни за **9756** монографични издания;
- данни за **945** продължаващи издания.

Освен това е въведена статистическа информация за монографичните издания, получени по депозитни списъци (50 дс) през според номенклатурите и изискванията на Националния статистически институт в **11 606** библиграфски записа. Тя ще бъде допълнена, обобщена и изпратена в НСИ през 2023 г.

За сравнение: През 2021 г. е въведена статистическа информация в **10 830** библио-гр. записа. Тя е била допълнена, обобщена и изпратена в Националния статистически институт през

Постъпили ресурси в Архива на българските печатни и други видове документи - по вид документ

6. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

По силата на чл. 20 от Закона за обществените библиотеки (в сила от 6 юли 2009 г., Обн. ДВ, бр. 42 от 5 юни 2009 г.) сътрудниците на НБКМ извършват научноизследователска дейност. Независимо от това задължение, по закон Националната библиотека не е акредитирана като научен институт. Към 31 декември научната общност на НБКМ наброява 29 души на щатна длъжност, разпределени по научни степени и звания, както следва: асистенти – 2; гл. асистенти – 3; доценти – 3; професори – 1; доктори – 22; докторанти – 7. През отчетната двама от докторантите успешно защитиха научните си тези пред журита в областите 2.1 Филология (Български език – Старобългарски език) и 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Книгознание, библиотекознание и библиография). Може да се каже, че изтеклата беше много добра, независимо от затрудненията, предизвикани от предходния период на пандемична обстановка, довела до известни промени и в научно-изследователската дейност на библиотечните сътрудници. Научните изследвания се вписват в няколко направления, отразяващи специфичната проблематика, разработвана в Националната библиотека през нейната дългогодишна история: библиотечно-информационни науки, библиография, архивистика, археография, изворознание, книгознание, ориенталистика. През годината са публикувани 4 монографии и самостоятелни документи, 92 статии и студии; изнесени са 14 доклада и презентации на научни форуми, 19 от които на международни конференции.

Част от научните форуми бяха проведени в хибридна форма, опит, който научната общност получи вследствие на предходния период на пандемия. Сътрудници на Библиотеката осъществяват преподавателска дейност в областта на библиотечно-информационните науки, библиография, книгознание, архивистика, арабистика, румънска филология към съответните катедри в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Нов български университет и Университета по библиотекознание и информационни технологии. През отчетната година се постави началото на следдипломната квалификация в област „Османистика“, провеждана от специалисти в направление „Опазване на ръкописно-документалното наследство“. Чрез свои експерти Националната библиотека участва в дейността на национални комисии, комитети и международни професионални обединения.

Формално Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е включена с партията в Регистъра за научна дейност в системата на НАЦИД, но липсата на акредитация от страна на НАОА продължава да бъде труднопреодолим фактор за успешното развитие на научната общност.

7. ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

През издателската дейност в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се извърши по предварително приет издателски план. Всички издания са подготвени за печат и отпечатани в срок с добро полиграфическо качество.

В Печатната база на Националната библиотека се отпечатват издания на Библиотеката, съвместни издания с други научни и културни институти и учреждения, влизащи в годишния издателски план. Печатницата отпечатва всички видове акцидентни материали, необходими за читалните, нарязване на листовки, бланки, каталожни картички, които са нужни за работа на отделите в Библиотеката и обслужването на читателите. Допълнителна дейност на Печатната база е изработването на твърда подвързия на периодиката на Библиотеката: вестници, списания, инвентарни книги и др. Печатната база изпълнява поръчки на външни клиенти, със сключени с НБКМ договори, срещу заплащане.

През изтеклата в Печатната база на НБКМ бяха отпечатани: сп. „Библиотека“ 1–6 бр./2022 г. х 200 тираж, пет издания на НБКМ, от които четири фототипни и едно по договор с Министерството на културата – финансирано по конкурса „Помощ за книгата“.

През изтеклата година в Печатницата бяха подвързани 180 броя течения на вестници и списания. Изработени са: 45 бр. папки за Отдел „Карти и графики“; календари за НБКМ – 120 бр.; твърда подвързия на инвентарни книги; рязане на каталожни картички; печат на библиотечна акциденция; изработка на 150 бр. разделители на книгохранение.

В Издателския център на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ през бяха реализирани пет издания с общ обем 1200 страници, както следва:

1. Аджарско евангелие 1652 г. / състав. Красимира Александрова ... [и др.]. – Фототип. изд. – София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2022 ([В. Търново] : [Фабер]). – [498], 17 с. : с цв. факс., табл.

Други състав.: Ваня Аврамова, Бояна Минчева, Стефан Пейков.

ISBN 978-954-523-188-9

2. Александрова, Красимира Стойчева, 1960. Никола Михов : биобиблиография / състав. Красимира Александрова, Ваня Аврамова, Савина Цонева ; библиогр. ред. Силвия Филипова, Евелина Стойнева. – София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2022. – 147 с. : с ил., портр.

ISBN 978-954-523-190-21

3. Каралийчев, Ангел Иванов, 1902–1972. Мечо : разкази за деца / от Ан. Каралийчев ; худож. Ил. Бешков. – Фототип. изд. – София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2022. – 61 с. : с цв. ил., портр.

ISBN 978-954-523-187-2

4. Начов, Никола Енев, 1859–1940. Христо П. Тъпчилещов – живот и неговата обществена дейност / Никола Начов. – Фототип. изд. – София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2022. – 236 с. : с ил., портр.

ISBN 978-954-523-185-81

5. Празничен миней Божидар Вукович Подгорчанин 1538 година = Празнични минеј Божидара Вуковића Подгоричанина 1538 = The Festal Menaion by Božidar Vuković Podgoričanin of 1538. – Фототип. изд. – София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“ ; Подгорица : Матица црногорска, 2021 (Черна гора) (деп. 2022). – [202], [37] с. : с ил.

ISBN 978-9940-39-040-2

8. БИБЛИОТЕЧНО-КООРДИНАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Дарителска дейност

Изпратени дарения за българската общност в чужбина, читалища, обществени и университетски библиотеки от НБКМ – 969 екз.

№	ОБЩЕСТВЕНИ БИБЛИОТЕКИ И ЧИТАЛИЩА, ФОНДАЦИИ	ЕКЗ.
1	„Фондация Миню Балкански“ – с. Оряховица, обл. Стара Загора	96
2	25 ОУ „Д-р Петър Берон“	18
3	НЧ „Просвета – 1865“, Гоце Делчев	3
4	Българска общност в Албания	18
5	НЧ „Георги Попаянов 1914“, Малко Търново	92
6	НЧ „Добри Люцканов – 1912 год.“, с. Васил Друмев	20
7	НЧ „Отец Паисий – 1933“ – с. Хаджиево, Пловдив	21
8	НЧ „Пенчо П. Славейков 1921“, София	39
9	НЧ „Просвета – 1919“ – с. Памукчии, област Шумен	35
10	НЧ „Цар Борис III – 1928“, София	13
11	НЧ „Слънце – 1879“, Ихтиман	13
12	НЧ „Трезвеност – 1870“, Сухиндол	15
13	НЧ „Димитър и Константин Миладиновци – Струга – Рибарско селище Бургас – 2020“ – 1	20
14	НЧ „Димитър и Константин Миладиновци – Струга – Рибарско селище Бургас – 2020“ – 2	36
15	Националната библиотека на Таджикистан	17
16	Община Шумен	20
17	ОУ – Банкя	13
18	ОУ – Перник	13
19	Посолство на Република България в Република Албания	11
20	Посолство на Черна гора	8
21	РБ „Димитър Талев“, Благоевград	23
22	РБ „Емануил Попдимитров“, Кюстендил	13
23	РБ „Захарий Княжески“, Стара Загора	23
24	РБ „Михалаки Георгиев“, Видин	13
25	РБ „Никола Фурнаджиев“, Пазарджик	67
26	РБ „Христо Смирненски“, Плевен	23
27	РБ „Г. Раковски“, Ямбол	23
38	РБ „П. К. Яворов“, Бургас	8
29	СОУ „Св. Климент Охридски“, Сухиндол	19
30	СОУ „Сава Доброплодни“, Шумен	67
31	Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“	18
32	НЧ „Възраждане – община Студентска – 1935“, София	71
33	НЧ „Св. св. Кирил и Методий 1891“, Кубрат	80
34	НЧ „Просвета 1881“, с. Костенец	20

Дарени книги на Нов български университет чрез НБКМ

По повод честването на 30 години от създаването на Нов български университет, Център за книгата към Нов български университет дари на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ **85** заглавия в **1275** екземпляра от съвременна научна литература, публикувана в последните години.

Във фонда на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ са регистрирани **85** заглавия. Книги от дарението са изпратени в **11** университетски и регионални библиотеки в България – **964** екз.:

№	УНИВЕРСИТЕТСКИ И РЕГИОНАЛНИ БИБЛИОТЕКИ В БЪЛГАРИЯ	ЕКЗ.
1	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	33
2	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	36
3	Регионална библиотека „Априлов-Палаузов“, Габрово	75
4	Регионална библиотека „Сава Доброплодни“, Сливен	120
5	Регионална библиотека „Боян Пенев“, Разград;	85
6	Регионална библиотека „Партений Павлович“, Силистра	153
7	Регионална библиотека „Захарий Княжески“, Стара Загора	67
8	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	75
9	Университет за национално и световно стопанство	150
10	Университет по библиотекознание и информационни технологии	85
11	Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“	85
	Общо	964

Книги от дарението са изпратени в **15** чуждестранни библиотеки по международен книгообмен – **156** екз.:

№	ЧУЖДЕСТРАННИ БИБЛИОТЕКИ ПО МЕЖДУНАРОДЕН КНИГООБМЕН	ЕКЗ.
1	Германия: Библиотека към Институт за Южна и Югоизточна Европа, Регенсбург	4
2	Македония: Библиотека към АН, Скопие	2
3	Полша: Ягелонска библиотека, Краков	14
4	Румъния: Национална библиотека, Букурещ	5
5	Русия: Руска държавна библиотека, Москва; Държавна историческа библиотека, Москва; Институт за научна информация по обществени науки към АН РФ, Москва	27
6	Словакия: Университетска библиотека, Братислава	8
7	Сърбия: Народна библиотека „Матица Српска“, Нови Сад; Народна библиотека, Белград; Библиотека към Академията на науките и изкуствата, Белград	47
8	Украйна: Национална библиотека, Киев, Одеска национална научна библиотека, Одеса	43
9	Франция: Национална библиотека, Париж	1
10	Япония: Национална библиотека, Токио	9
	Общо	156

Методическа дейност

Курсове за лиценз в системата COBISS

През февруари Румяна Атева-Костадинова премина успешно изпита за получаване на лиценз за работа в системата COBISS.BG.

В средата на юни Георги Недялков и Галина Димитрова взеха участие в „Използване на софтуера COBISS3/Каталогизация“ – основен курс, подготвиха тестови записи и преминаха успешно изпита за придобиване на права за работа в системата COBISS.BG.

Тестовите записи за допускане до изпит за придобиване на лиценз за работа в системата COBISS.BG бяха проверени от Луиза Савчева и Магдалена Николова.

През периода 13–17 юни Анелия Иванова, ръководител на отдел „Библиография на продължаващи издания и статии“, проведе курс за обучение на служители от Националната библиотека за работа в системата COBISS, модул „Каталогизация“: „Използване на софтуера COBISS3/Каталогизация – основен курс“, в който се включиха 10 служители. За успешно завършилите курса „Използване на софтуера COBISS3/Каталогизация – основен курс“ бяха проведени 4 изпита за придобиване на лиценз за споделяне на каталогизация в системата COBISS (17.02.2022, 19.08.2022, 20.09.2022 и 07.10.2022). От допуснатите до изпит 15 кандидати всички получиха оценка „Издържал“.

9. КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е най-голямата обществена библиотека на България, с над 8.5 милиона документи в своя фонд, като всяка година към него се добавят между 60–70 000 тома. Мисията на Националната библиотека не се изчерпва със съхранението на книгите и документите и с предоставянето им на читателите. Съвременното разбиране за библиотеките по света и най-вече за обществените библиотеки е определянето им като места за пребиваване. Една от задачите на културната дейност и връзките с обществеността на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ през бе съдействие за превръщане на Библиотеката в място за срещи, разговори, обсъждания, за културен обмен на мнения и новини. Тази съвременна трактовка за библиотеките, отговаря на мисията на Националната библиотека на България, заложена от основателите ѝ през 1878 г. – да се противопостави на невежеството.

Днес съвременните средства за общуване са твърде много и разнообразни, но с тяхна помощ всички послания от премиери на книги, литературни събития, изложби, четения, гостувания на писатели и поети, художници и творци достигат безпрепятствено до широката общественост. Книгите и документите във фонда на Библиотеката са национално богатство и са достъпни за всички. Ролята на „Връзки с обществеността“ е и да съдейства за популяризирането на събития и експозиции с документи от фонда на Библиотеката, за да станат те още по-достъпни. Пиарът не само посредничи, но активно съдейства за превръщането на Националната библиотека в място за пребиваване и едновременно с това в културно средище и място за достъп на разнообразни културно-образователни услуги.

През COVID-ограничения бяха премахнати и посетителите се завърнаха в Библиотеката. В същото време продължи да се увеличава и броят на потребителите на библиотечните онлайн услуги, както и последователите на фейсбук страницата на Библиотеката и въобще в онлайн пространството.

Културен календар

За проведените присъствени събития в Националната библиотека бяха **118** с общ брой посетители на място **6460**.

Най-много събития са проведени през месеците март и ноември, съответно – **17** и **14**.

Най-висока посещаемост имат знакови изложби с документи от фонда на Националната библиотека:

- Изложба „Нови постъпления във фонда на Националната библиотека“ през януари – **400** посетители;
- Изложба „26 преписа на „История славянобългарска“, през май – над **600** посетители, като само за няколко часа на празничния 24 май изложбата видяха над **200** посетители.
- Изложба, посветена на 160 години от рождението на Иван Шишманов с издания на трудовете му и материали от периодични издания с негови публикации,

- в „Български преглед“ и „Българска мисъл“ през юни – **450–500** посещения;
- Изложба на дарени книги от наследниците на проф. Асен Златаров и Т. Ф. Чипев „Дарители будители“ през ноември – **250–300** посещения;
- Кътове на Алжир, Грузия, Монголия, Индия, Куба, Сърбия, Казахстан, Армения от октомври до декември с общо над **400** посетители;
- Изложба по спечелен от Националната библиотека международен проект и **5** национални библиотеки от Грузия, Румъния, Сърбия, Хърватия и Черна гора – „Богатство от цветове и традиции“, ноември, над **300** посещения. Към изложбата имаше голям интерес и веднага след откриването ѝ се получиха заявки за гостувания в Черна гора и в други държави.

Библиотеката продължава практиката от 2020 г. – първата година на пандемия, за публикуване на електронни версии на представените изложби и рубрики като специално създадената „Перли в КОРОНАта“. През изминалата година резултатите от поддръжката на социалните мрежи са с положителен ръст. За целия период от януари до декември достигнахме над 85 000 потребители, като най-голям интерес у аудиторията провокирахме през месеците ноември и декември, последвани от април. Най-голям интерес към съдържанието на страницата на Националната библиотека във фейсбук се наблюдава през май и юни, когато Библиотеката има най-силно ангажирана аудитория.

В началото на започна поэтапното отпадане на COVID-мерките, което даде възможност за постепенно увеличаване на броя на присъстващите посетители на живо на организирания в Библиотеката събития от културния календар. Продължихме активно да работим по организацията на инициативи и културни проекти, самостоятелно и в сътрудничество с наши партньори. Сред успешните инициативи открояваме литературните кътове на различни държави и национални библиотеки по света в сътрудничество с посолствата им в България.

През 2021 г. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ постави началото на световната практика за разкриване на кътове на други държави и национални библиотеки на територията на институцията. Идеята за разкриване на литературни кътове е част и от виждането за мисията на библиотеката, като притегателен център за посетители и читатели, място, на което си дават среща изкуствата, литературата и съвременното цифрово знание.

Броят на кътовете от **3** в края на 2021 г. нарасна до края на **15**. Пространството, в което първоначално бяха разположени кътовете беше зала „История на книгата“, която, поради бързото разгръщане на инициативата стана недостатъчна и кътовете бяха преместени на втория етаж. През бяха открити кътове на Словакия, Пакистан, Черна гора, Иран, Алжир, Грузия, Монголия, Казахстан, Сърбия, Куба, Индия, Армения. Подредени са и литературните кътове на Албания и Сирия, чието откриване предстои през 2023 г. Има постъпили заявки от Германия, Аржентина и Бразилия. С повечето от библиотеките по света, разкрили свои кътове у нас, се подписват и Меморандуми за разбирателство и сътрудничество, което още повече улеснява достъпа до знания.

Тази традиция дава възможност на най-голямата обществена библиотека в Бъл-

гария да изпълнява мисията си, като съхранява книжовното богатство на нацията и повишава качеството на живот на гражданите чрез насърчаване на четенето и улесняване на достъпа до култура и информация. Чрез разкриването на къртове на национални библиотеки от цял свят в Библиотеката на България, се създава възможност публиката да се докосва и да съпреживява естетиката и словото на други държави.

Експозиции и поредици

Поредица документални изложби „Българска периодика“

- **януари** – 130 години от издаването на „Мисъл“, списание за наука, литература и критика;
- **март** – 100 години от излизането на първия брой на „Хиперион“, месечно списание за литература и изкуство, орган на българския символизъм. Редакционен комитет: Ив. Радославов, Т. Траянов и Л. Стоянов (1922–1931);
- **декември** – 90 години от издаването на „Щурец“, седмичен вестник.

Поредицата документални изложби „Българска периодика“ от фонда на Националната библиотека традиционно се експонира в Западното крило на първия етаж. Мястото е подходящо за разполагане на малки и по-големи пана и/или витрини. Редовните посетители и читателите на Библиотеката не пропускаха да посетят индивидуално и групово трите експозиции през януари, март и декември.

Поредица „Книжовен калейдоскоп“

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ постави началото на поредицата „Книжовен калейдоскоп“ през 2019 г. и вече традиционно експозициите се разполагат в зала „История на книгата“. Изложбите съдържат документи или композиции от архивни материали, разнообразие от теми, текстове и изображения, представени на различни носители на информация и съхранявани в библиотечните колекции. Поредицата „Книжовен калейдоскоп“ е създадена по идея на Бояна Минчева – ръководител на отдел „Опазване на ръкописно-документално наследство“ в Националната библиотека.

- **януари** – Митрополит Мелетий Софийски – съучредител и дарител на Националната библиотека (190 години от рождението му)“;
- **февруари** – „130 години от убийството на д-р Георги Вълкович“ ;
- **март** – „Ромите по българските земи XV–XIX век“;
- **април** – „210 години от рождението на Иван Добровски“;
- **май** – „300 години от рождението на св. Паисий Хилендарски“;
- **юни** – „195 години от рождението на Петко Р. Славейков“;
- **юли** – 120 години от рождението на Мими Балканска (23.07.1882);
- **август** – „Железопътните линии в Османската империя“;
- **септември** – 115 години от рождението на проф. Ненко Балкански (20.09.1907), български художник живописец;
- **октомври** – „Медицината в Османската империя“;
- **ноември** – „Свети Пимен Зографски“;

- **декември** – 130 г. от рождението на живописеца Никола Танев (1892–1962).

Поредица „Български библиографи и библиотекари“

Поредицата води началото си от 2020 г. С документи от фонда представяме делото на изтъкнати библиографи, библиотекари и изследователи и заслугите им към националната библиография:

- **февруари** – 140 години от рождението на Добри Немиров (1882–1945), български автор на разкази, романи, пътеписи и пиеси, библиотекар на Българското книжовно дружество (БАН)
- **март** – „Нито една книга да не бъде цитирана от втора ръка“ – 145 години от рождението на Никола Михов (1877–1962), сред най-изтъкнатите български библиографи и енциклопедисти, създател на школа за млади библиографски работници. Поддиректор на Народната библиотека.

Изложби, събития, чествания

През Библиотеката посрещна своите читатели с представителна изложба на уникални чуждестранни книги, постъпили във фонда до края на 2021 г. Библиотеката закупи 136 тома луксозни албуми, енциклопедии, справочни издания и монографии на едни от най-популярните световни издателства като Dorling Kindersley, Random House, Taschen, Phaidon, Oxford University Press.

Изключителните албуми представят изкуството на ренесансови и барокови художници – Йеронимус Бош, Питер Брьогел, Тициан, на модерните творци от XX в. – Густав Климт, импресионисти, авангардни фотографии и артисти – Кристо и Жан Клод, Анди Уорхол, Жан-Мишел Баския, Ханс Гигер. Сред попълненията във фонда на Библиотеката са и богато илюстрирани енциклопедии по музика, кино, история, философия, биология, екология. Сред изложените във витрини в Централното фоайе на вниманието на нашите читатели представихме библиофилски фототипни издания на исторически хроники.

Като споделяме думите на немския писател Карстен Хен в романа „Човекът, който разхождаше книги“, че „книгите се нуждаят от човек, който да им покаже правилния път до читателите“, вярваме, че откритата през изложба с уникални чуждестранни книги беше част от този правилен път, а Националната библиотека е правилното място за уникалните книги.

Посветихме на 300-годишнината на Паисий Хилендарски – български будител и пръв идеолог на Българското национално възраждане (1722–1773), и на 260 години от написването на неговата „История славянобългарска“. От 11 март Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ започна с представянето на виртуална галерия на преписите на „История славянобългарска“. Датата беше специално избрана – на 11 март почитаме паметта на св. Софроний Врачански, направил първия препис на труда на Паисий Хилендарски. От 11 март всеки делничен ден до 15 април посетителите на сайта на Библиотеката имаха възможност да се запознаят последователно с 26-те ръкописа на

„История славянобългарска“, които се пазят във фонда на Националната библиотека.

На 11 май, патронния празник на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, бе открита изложбата „Олтари на народната памет“ – възходяща хронология на преписите и преработките на „История славянобългарска“. Библиотеката представи и електронното издание на Котленския препис на Паисиевата история, направен от поп Стойко Владиславов (по-известен като Софроний Врачански) през 1765 г.

През юни отбелязахме 160 години от рождението на проф. Иван Шишманов, като част от националния инициативен комитет във връзка с годишнината. В изложбата с документи от фонда на Националната библиотека бяха включени издания на трудовете на проф. Шишманов, както и на произведения на съпругата му Лидия Шишманова, и на сина му Димитър Шишманов. В експозицията се включи и Държавният културен институт към МВнР с пътуващата експозиция „Иван Шишманов и Обединена Европа“.

За Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ беше чест да празнува в партньорство с Посолството на Испания в България многоликия „Образ на Дон Кихот през вековете“, създаден от Мигел де Сервантес. Изложбата с издания от фонда на Библиотеката бе в хармония с 28 илюстрации от три издания на „Дон Кихот“. Така за посетителите и за изследователите на Сервантес връзката между слово и визия пресъздаде идеалния образ на Дон Кихот. Във фонда на Националната библиотека има 56 издания, в това число и адаптирани, на български език, и 32 заглавия на великото произведение на Сервантес на чужди езици.

През годината отбелязахме с изложби с документи от фонда на Библиотеката – 150 години от рождението на Гоце Делчев, 100 години от рождението на Блага Димитрова, 145 години от рождението на Елин Пелин, 120 години от рождението на Борис Ангелушев.

Заслужено внимание посетителите и читателите отдадоха на още няколко ярки и знакови за Библиотеката събития: впечатляващата изложба, посветена на 110 години от обявяването на Балканската война, представянето на съвместна изложба „Богатство от цветове и традиции“ с дигитализирани документи от фондовете на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и още пет национални библиотеки в Европа – Националната библиотека на Румъния, Националната и парламентарна библиотека на Грузия, Народната библиотека на Сърбия, Националната и университетска библиотека в Загреб, Хърватия, и Националната библиотека „Джурдже Църноевич“, Черна гора. В експозицията бяха представени изображения на национални носии, елементи от облеклото, бита и традициите на народите. Не можем да пропуснем и документалния разказ за историята и архитектурата на Библиотеката, събрал най-ценните свидетелства на времето в изложбата „Националната библиотека – паметник на културата“.

Много силно беше представянето на изложбите с оригинални документи от колекциите на отдел „Ориенталски сбирки“, съхранявани в Библиотеката. Такава бе експозицията „Хората и животът на Балканите и Близкия изток XIV–XIX век. Регистри на населението, изображения, карти“. Експозицията представи оригинални документи от колекциите на отдел „Ориенталски сбирки“. Изложени бяха също така и дигитални

копия на изображения от редки и ценни старопечатни книги.

В Националната библиотека се съхранява третият по големина османски архив в света. Ориенталският отдел е обособен още при създаването на Народната библиотека през 1878 г. и за 143 години се е превърнал в център за опазване и проучване на арабографичното книжовно и архивно-документално наследство от османския период.

През се навършиха 110 години от разкриването на отдел „Ориенталски сбирки“ в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Това бе и повод Библиотеката да издаде и представи сборника „Приноси към българската ориенталистика. 110 години отдел „Ориенталски сбирки“ на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Сборникът беше представен от двама от съставителите – д-р Невена Граматикова и доц. Румен Ковачев. За събитието беше подготвен кратък видео материал със снимки, свързани с отдела и включени в сборника, сред които бяха и указът на княз Фердинанд I от 1909 г. за обнародване на Закона за народното просвещение, в който се регламентира дейността на Народната библиотека в София и се поставя началото на Ориенталския отдел.

„Несебър в картографски архиви и колекции (II–XXI в.)“ бе прелюбопитна изложба, която представи хилядолетното присъствие на Старинния Несебър на картата на света. В продължение на две десетилетия община Несебър и Международният търговски и културен център Геопан – Бургас, с подкрепата на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, издирват и събират съхранените в световните библиотеки, в частни и обществени колекции карти, изображения и сведения за Несебър (Месемврия). Интересът на картографите към Черно море и бреговете му датира още от най-дълбока древност, а най-ранните запазени карти са от времето на Италианския Ренесанс. На откриването на изложбата присъства и проф. Теменужка Бандрова, вицепрезидент на Международната картографска асоциация и председател на Българската картографска асоциация. Тя подчерта, че тази изложба не е просто интересна, а казва, че България стои на картата на хилядолетната история на картографията.

За четвърта поредна година Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ награди личности и организации за дарителските им жестове към Библиотеката. Отличени с грамота и плакет бяха „Борика“ АД, Националната картова и платежна схема в България, „Софийска вода“ АД, част от Веолия, адв. Надя Ангелова – член на Софийската адвокатска колегия и на Обществения съвет към Националната библиотека, Издателство „Захарий Стоянов“ и г-н Константин Чипев – потомък на големия български издател Тодор Чипев.

Всички присъстващи се обединиха около идеята, че дарителството е не просто социален акт, а духовна потребност и житейска кауза. Тъкмо безвъзмездните жестове допринасят за опазването на книжовното и културното наследство на България. Не е случайно, че Националната библиотека е една от най-активно ангажираните с дарителството национални институции. За Библиотеката – от самото ѝ основаване, дарителството е важно, а днес то се е превърнало в неоторима традиция.

През юни Министерството на културата и община Пловдив традиционно връчват

годишната Национална награда „Христо Г. Данов“. Клуб „Писмена“ на Националната библиотека получи приза „Христо Г. Данов“ в категорията „Представяне на българската книга“ на тържествена церемония в двора на къщата музей „Христо Г. Данов“ в Стария град на Пловдив. Наградата „Хр. Г. Данов“ за принос в българската книжовна култура е сред най-престижните у нас и се връчва ежегодно от 1999 г.

Посещаемостта на живо на 118-те събития от културния календар на Националната библиотека е **6460**. Онлайн сме достигнали до над **85 000** потребители чрез публикациите във фейсбук страницата, инстаграм профила и ютюб канала на Библиотеката.

Зала „История на книгата“ – беседи и посещения в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Открита през 2018 г. в чест на 140-годишнина на Библиотеката, зала „История на книгата“ се превърна в емблематично място за всички посетители и читатели. Беседите за историята на създаването на Националната библиотека започват пред величествената фасада на сградата, минават през Централното фоайе, Западното крило, задължително преминават и през класната стая и зала „История на книгата“, където са изложени мулажни копия на някои от най-ценните документи от фонда на Библиотеката. Разказът е увлекателен и за най-малките ученици и за чужденците, които си тръгват вдъхновени и благодарни за възможността да влязат в Съкровищницата на България.

Броят посетители на зала „История на книгата“ за е **1483** души, от които **128** са индивидуални посещения. Общ брой беседи за годината с предварително записване – **59**.

През имаше непланирани посещения на туристи, предимно студенти от Великобритания и САЩ, а също така на постоянно живеещи чужденци у нас, които за първи път посещаваха Библиотеката. Посланикът на Чешката република у нас беше сред предварително записалите се за посещение заедно със семейството си. През годината използвахме възможността да покажем сградата на Библиотеката и зала „История на книгата“ на редица чужди дипломати, които идваха във връзка с други планирани събития. Сред тях са посланичката на Куба, представители на посолствата на Сърбия, Армения и др. Американската писателка Рута Сепетис, която даде интервю, снимано в Националната библиотека за „Панорама“, в съвместната рубрика на „Панорама“ и издателство „Сиела“, с подкрепата на Националната библиотека, също с удоволствие разгледа Библиотеката. Посещение направиха и 27 деца и 4 техни преподаватели от Британското училище в София с беседа на английски.

Тук отбелязваме специалната беседа, на тема „ПР на културната институция библиотека – история, традиции и съвременни тенденции“ за 8 студенти от специалността „Културно-историческо наследство“ в УниБит във връзка с тяхната учебната дисциплина „Връзки с обществеността на архиви, библиотеки и музеи“ и преподавателят им ас. д-р Арсени Колев. Общуването с търсещи, питащи и любознателни млади хора винаги е удоволствие.

Общият брой на тези посетители за годината е **56**.

За четири години зала „История на книгата“ се превърна в предпочитано място за

общуване в Библиотеката.

Литературен Клуб „Писмена“

И през в Клуб „Писмена“ бяха представени издания на съвременни автори в различни жанрове на художествената проза – поезия, разказ, новела, роман, есе, пътепис или биография.

На 25 януари се състоя първото за издание на Клуб „Писмена“. Гостуваха писателите Владимир Полеганов и Райна Маркова. Срещата с двамата протече като разговор не само върху техните последни книги – „Влажна зона“ на Райна Маркова и „Другият сън“ на Владимир Полеганов, но и върху цялостния им процес на писане – от избора на заглавие, герои и теми до времето за писане и възможността да се съчетава с другите ежедневни и работни дейности. Пред Централното фоайе беше подредена витрина с книги от двамата писатели, която читателите и посетителите на Библиотеката разгледаха до 10 февруари, когато се състоя следващото събитие на Клуб „Писмена“.

На 10 февруари Клуб „Писмена“ покани поетите Людмила Миндова и Азиз Шакир-Таш. Тъй като те са сред най-добрите ни преводачи, разговорът естествено се насочи и към проблемите на превода. Вечерта протече край двете изложби, посветени на 140-годишнината от рождението на Добри Немиров и Теодор Траянов и витрината с писма от Гоце Делчев. По установена традиция Клуб „Писмена“ подреди витрина с издания и с преводи на гостите.

На 10 март Клуб „Писмена“ представи Виктория Бешлийска и нейния роман „Глина“, който получи голяма популярност през изминалата година. Гласовете на зрителите на телевизионното предаване „Библиотеката“ направиха „Глина“ книгата на 2021 г. Романът получи и признанието на книжарите на „Хеликон“, които също избраха „Глина“ за книга на 2021 г.

На 20 април Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ представи испанско-българската антология „Terraincognita“, съставена и преведена от Рейнол Перес Васкес, мексикански драматург и преводач, живеещ в Берлин. Антологията е издадена в едно от най-престижните издателства за академична и художествена литература RIL editors-Ærea в края на 2021 г. Екземпляр от „Terra incognita“ и стихосбирки от десетте поетеси, от които са включени текстове в антологията, бяха изложени във витрина пред Централното фоайе на Библиотеката. Антологията можеше да бъде закупена само по време на събитието на промоционална цена.

На 12 май в новото пространство за събития в Националната библиотека Клуб „Писмена“ покани Оля Стоянова и Живко Джаков на разговор за новоизлязлата им книга „Пътеводител на хубавите места“. Тя е своеобразно продължение на „Пътеводител на дивите места“, която излезе преди десет години.

На 9 юни Клуб „Писмена“ на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ среща почитателите на поезията на Калин Донков с най-новата му книга „Никой на прага. Избрано“. Тя излезе по повод 80-годишнината на поета и включва стихотворения от 11-те му стихосбирки.

На 5 юли, в началото на лятото, Клуб „Писмена“ към Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ покани доц. Васил Загорев да представи своя сборник „Призраци в библиотеката“. Главни герои в сборника често са библиофилите, музейните работници и архивистите – всички онези, които се грижат за паметта на човечеството и поддържат стабилна Вавилонската библиотека в нашето или в друго измерение.

По повод първия учебен ден Клуб „Писмена“ към Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ покани Елизабета Георгиев да представи най-новата си книга за деца „Чудесата на хартиеното ветрило“. Тя е издадена от „Ново братство“ в Ниш и излиза благодарение на Националния съвет на българското малцинство в Сърбия. На първия етаж на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ по традиция беше подредена витрина с книги от авторката, както и нейни преводи от български на сръбски език и публикации в българския периодичен печат.

На 25 октомври в Централното фоайе на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се състоя среща разговор с Пламен Антов и Поли Муканова. Темата на разговора беше фрагментът такъв, какъвто го виждат двамата автори според новите си книги – „Фрагментът, фрагментарно 2020“ и „Сизиф дали е бил щастлив“.

Клуб „Писмена“ представи в ноемврийското си издание „Още ли не са открили отсъствието ми – 51 стихотворения, коментирани от съвременници“ от Йордан Ефтимов. Събитието откри Яница Радева, която спомена, че тази книга официално среща публиката си година след излизането си, за да изпълни числената стойност $50 + 1$ от заглавието си и да се представи за 51-ата годишнина на своя автор. Пред копирния център на Библиотеката беше подредена витрина с книги от Йордан Ефтимов, която читателите и посетителите разгледаха до декември, когато се проведе последното за календарната година събитие на Клуб „Писмена“.

Миналата година Клуб „Писмена“ започна разговор за поезията на новото хилядолетие. На последното за събитие се състоя втората част на „Поети на XXI век“. Този път в разговора участваха Мария Калинова и Камелия Спасова. Като гости на „Писмена“ Мария Калинова и Камелия Спасова получиха по книга от Издателския център на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. По традиция книги на гостите на „Писмена“ бяха подредени във витрина, която остана за разглеждане от читателите на Библиотеката до 26 януари, когато беше представена стихосбирката „Слънцестоения над Черната река“ от Калоян Праматаров.

10. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ. ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

10.1. Международна дейност

През представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в много международни конференции, форуми, панаири и уебинари. Тези срещи, семинари и онлайн събития започнаха през месец януари и продължиха без прекъсване до декември, като можем да отчетем тенденция за организиране на все повече хибридни мероприятия, които позволяват присъствие на живо и работа онлайн. Международните ни партньорски отношения за включват подписване на нови меморандуми за сътрудничество с национални библиотеки и подновяване на вече съществуващи, обмяна на опит и информационни ресурси. През Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ развиваше активно, стартиралата през 2021 г. инициатива – „Кът на националните библиотеки“, в който се излагат дарени емблематични книги и традиционни предмети, свързани с културното богатство на представената страна партньор. Националната библиотека беше посетена и от много туристи, които имаха възможност да разгледат сградата и да вземат участие в събития или мероприятия.

Откриване на кътове на национални библиотеки

През Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ откри кътове на Словакия, Пакистан, Черна гора, Иран, Алжир, Грузия, Монголия, Казахстан, Сърбия, Куба, Индия, Армения. Подредени са и литературните кътове на Албания и Сирия, чието откриване е предстоящо през 2023 г. Постъпиха и още заявки от Германия, Аржентина и Бразилия.

Тази традиция дава възможност на най-голямата обществена библиотека в България да изпълнява мисията си, като съхранява книжовното богатство на нацията и повишава качеството на живот на гражданите, чрез насърчаване на четенето и улесняване на достъпа до култура, изкуство и информация. Разкриването на кътове на национални библиотеки от цял свят в Библиотеката на България създава възможности да се докосваме и съпреживяваме естетиката и словото на други държави по света.

Меморандуми за сътрудничество

Януари,

Меморандум за сътрудничество между Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Националната библиотека на Беларус.

Април,, Тирана, Албания

Меморандум за сътрудничество между Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Националната библиотека на Албания.

Май, 2022 г, Цетине, Черна Гора

Меморандум за сътрудничество между Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Националната библиотека на Черна гора.

Октомври,, София

Меморандум за сътрудничество между Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Националния център за ръкописите на Грузия „Корнелий Кекелидзе“.

Членство на НБКМ в международни организации

През Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ членува в следните международни организации:

- CENL – Конференция на европейските национални библиотеки – <https://www.cenl.org/>
- IFLA – Международна федерация на библиотечните асоциации и институции – <https://www.ifla.org/>
- CDNL – Конференция на директорите на национални библиотеки – <https://cdnl.info/>
- Europe Direct – Европа директно – европейска информационна мрежа към Европейската комисия. НБКМ е Европейски документационен център, който предоставя достъп до публикациите на Европейския съюз. За са получени, обработени и включени във фонда на НБКМ 115 монографии и продължаващи издания от международни организации;
- COBISS – информационна система, свързваща ресурсите на националните библиотеки на Босна и Херцеговина, България, Северна Македония, Словения, Сърбия, Черна гора, Университетската библиотека на Албания и др. <https://www.cobiss.net/>
- Международен културен маршрут „Св. св. Кирил и Методий“ към Съвета на Европа – <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/cyril-and-methodius-route>

Международен книгообмен и дарения

През Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ поддържа отношения по международен книгообмен с **87** библиотеки от **40** страни.

През са дарени и влезли във фонда на НБКМ следните чуждестранни издания:

- **2010** книги;
- **39** заглавия чуждестранна периодика;
- **1842** тома монографични издания.

Международни конференции, семинари. Международни срещи и посещения

Януари, 2022, София

През месец януари Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ посрещна своите читатели и посетители с представителна изложба на уникални чуждестранни

книги, постъпили във фонда ѝ в края на 2021 г. Библиотеката закупи **136** тома луксозни албуми, енциклопедии, справочни издания и монографии на едни от най-популярните световни издателства като Dorling Kindersley, Random House, Taschen, Phaidon, Oxford University Press.

Изключителните албуми представят изкуството на ренесансови и барокови художници – Йеронимус Бош, Питер Брьогел, Тициан, на модерните творци от XX в. – Густав Климт, импресионисти, авангардни фотографии и артисти – Кристо и Жан Клод, Анди Уорхол, Жан-Мишел Баския, Ханс Гигер. Сред попълненията на фонда на Библиотеката са и богато илюстрирани енциклопедии по музика, кино, история, философия, биология, екология. Сред изложените във витрини в Централното фоайе на вниманието на нашите читатели и посетители са и библиофилски фототипни издания на исторически хроники.

9 януари

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в онлайн трейнинг на тема „Права върху интелектуалната собственост“ с фокус върху работата на центровете *Европа директно* и *Европейските документационни центрове*.

11 януари, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се среща с посланика на Сирия Н.Пр. Мохаммад Мохаммад.

Али Насър, преводач и писател, дари на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ книги на арабски език, сред които лично творчество и преводи на български автори. Дарените книги бяха изложени в две витрини в Централното фоайе.

31 януари, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се среща с г-жа Ваня Радева, директор на български културен институт в Братислава, Словакия.

3 февруари, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се среща с Н.Пр. Мануел Корчек, извънреден и пълномощен посланик на Словашката република в България и с г-жа Андреа Ваврикова, изследовател.

17 февруари, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се среща с посланика на Турция в България Н.Пр. Айлин Секизкюк и с първия секретар Ахмед Зейрек.

28 февруари

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в онлайн обучение на тема „Борба с дезинформацията“, заедно с представители на мрежата Европа директно и Европейските документационни центрове.

4–7 април, Тирана, Албания

Доц. Красимира Александрова, директор на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, беше на официално посещение в Албания. На 5 април доц. Александрова и г-н Пиро Миша, директор на Националната библиотека на Албания, подписа меморандум за сътрудничество между двете национални библиотеки. Меморандумът има за цел да скрепи и да насърчи традиционно доброто сътрудничество между двете институции. В рамките на същия ден доц. Александрова проведе среща с българската общност в Албания в Посолството на Република България в Тирана. На срещата присъстваха представители на различни организации на българите в Албания, както и представител на българското малцинство, официално признато от Албанската държава през 2017 г.

На 6 април доц. Красимира Александрова откри пътуващата изложба на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ – „Книги, посоки, публикации“, която беше експонирана в Националната библиотека на Албания, и представя знакови документи от фондовете на Националната библиотека на България. На откриването присъстваха зам.-министъра на културата на Албания г-жа Мери Кумбе, директорът на Националната библиотека на Албания г-н Пиро Миша, представители на Националната библиотека на България и българското посолство в Албания.

14 април, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се срещна с посланика на Албания в България Н.Пр. Доника Ходжа.

15 април, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се срещна с посланика на Япония в България.

26 април

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в онлайн тренинг сесия, посветена на Европейската година на младежта и организирана от ГД „Образование и култура“ заедно с представители на мрежата Европа директно и Европейските документационни центрове.

3–6 май, Подгорица, Черна гора

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ посети Черна гора по покана на черногорското дружество за история и култура „Матица Черногорска“. Поводът беше официалното представяне на уникалното фототипно издание „Празничен миней“ на Божидар Вукович Подгоричанин от 1538 г. Фототипното издание е реализирано от оригинали, съхранявани в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, където бе извършена и дигитализацията на изданието.

При посещението си в Черна гора доц. Александрова проведе среща с директора на Националната библиотека на Черна гора г-жа Драгица Ломпар. Директорите на двете национални библиотеки обмениха опит в областта на опазването и популяризирането на културното наследство, съхранявано в поверените им институции и подписаха меморандум за сътрудничество, който да скрепи традиционно добрите и ползотворни връзки помежду им.

16–18 май, Злин, Чехия

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в международната конференция „Пътят на Кирил и Методий – културен път на Съвета на Европа“.

23 май, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се срещна с посланика на Словакия. Срещата беше последвана от откриването на изложба на словашки пощенски марки на Кирилометодиевска тематика. Аудиторията имаше възможност да разгледа изложбата със словашки марки, свързани със значими моменти от житието на Светите братя и най-старите известни техни изображения и с интерес изслуша презентацията на община Братислава „Европейският културен път на Светите братя Кирил и Методий“. Картата на Кирилометодиевския маршрут стана част от къта на Словакия в Националната библиотека. На събитието присъства заместник-министърът на туризма Мариела Модева, както и посланикът на Чешката република, представители на посолствата на Полша, Монголия и др.

6 юни, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се срещна с директора на Държавния архив на Турция.

7 юни, София

Делегация от Черна гора, водена от кмета на Подгорица – Иван Вукович, посети Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. По време на разговорите беше обсъдена предстоящата премиера на „Празничен миней“ на Божидар Вукович от 1538 г. в Националната библиотека. Доц. Александрова заяви готовност за реализиране на бъдещи културни проекти с „Матица Черногорска“ и с кметството на Подгорица. „За

нас е изключително важно да бъдем тук, тъй като културата е най-логичната посока за сътрудничество между България и Черна гора поради общите ни славянски корени“, каза господин Иван Вукович. На срещата бяха представени ръкопис и старопечатна книга от колекциите на Националната библиотека. Делегацията от Подгорица разгледа Библиотеката и се запозна с историята на първата следосвобожденска национална културна институция, както и с актуалните експозиции.

8 юни 2022 г, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се срещна с посланика на Испания. В същия ден в Националната библиотека беше открита изложбата „Образът на Дон Кихот през вековете. Издания от фонда на Националната библиотека“, съвместна инициатива на посолството на Испания в България и Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. На посетителите бяха представени поредица от илюстрации на героите в романа „Дон Кихот“, посредством интерпретацията и въображението на различни художници, работили по първите издания на произведението. Изложбата е създадена по повод честването на годишнина от кончината на един от най-великите и универсални писатели, Мигел де Сервантес Сааведра.

15 юни, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, откри изложбата „Хората и животът на Балканите и Близкия изток XIV–XIX век. Регистри на населението, изображения, карти“. Експозицията представи оригинални документи от колекциите на отдел „Ориенталски сбирки“, съхранявани в Библиотеката. Изложени бяха и дигитални копия на изображения от редки и ценни старопечатни книги.

20 юни, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. Красимира Александрова, се срещна с посланика на Казахстан в България.

5 юли, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Красимира Александрова се срещна с Н.Пр. Сейед Мохаммад Джавад Расули, извънреден и пълномощен посланик на Ислямска република Иран в България.

27–30 юни, Поморие

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в Годишната информационна среща на европейските мрежи в България.

7 юли, София

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и черногорското дружество за история и култура „Матица Черногорска“ представиха уникалното фототипно издание на „Празничен миней“ на Божидар Вукович Подгоричанин (1538 г.). Доц. Красимира Александрова откри изложбата „Черна гора и България (1878–1918)“, както и кът на Черна гора.

25 юли, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се среща с евродепутата Андрей Новаков.

август

Виртуална изложба: 160 години от рождението на френския композитор Клод Дебюси (22 август 1862–25 март 1918).

август

Виртуална изложба: Хората и животът на Балканите и Близкия изток XIV–XIX век. Регистри на населението, изображения, карти.

8 август, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се среща с Н.Пр. Меглена Плугчиева, посланик на Република България в Черна гора.

6 септември, Тирана, Албания

Националната библиотека дари на българските дружества в Албания везани карти на България по случай деня на Съединението. В чест на 137-та годишнина от Съединението на Княжество България и Източна Румелия, Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, със съдействието на българското посолство в Тирана, подари на дружествата на българското национално малцинство в Албания везани географски карти на България. 144-те избродирани шевици върху картата са от всички етнографски области в България.

13 септември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се среща с Н.Пр. Янко Йорданов, посланик на Република България в Нигерия.

15 септември, София

Представяне на книгата на Елизабета Георгиев „Чудесата на хартиеното ветрило“ и представяне на Библиотека „Детко Петров“, Цариброд, Сърбия.

3 октомври, София

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Националният център за ръкописите на Грузия „Корнелий Кекелидзе“ подписаха меморандум за сътрудничество. На официалното събитие присъстваха доц. Красимира Александрова, директор на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, г-н Заал Абашидзе, директор на Националният център за ръкописи на Грузия „Корнелий Кекелидзе“, и посланикът на Грузия в България Н.Пр. Тамара Лилуашвили.

4–6 октомври, София

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в Годишната информационна среща на европейските мрежи в България.

10 октомври, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с посланика на Иран в България. Проведе се церемония по официалното откриване на кът на Иран в Националната библиотека.

18–21 октомври, Марибор, Словения

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в годишната среща с конференция COBISS 2022 в гр. Марибор, Словения, която се проведе в периода 18–21.10.2022 г. Презентацията на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ беше на тема „Основни цели и нови проекти в системата COBISS.BG“.

25 октомври, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с посланика на Саудитска Арабия в България.

25 октомври, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с посланика на Алжир в България.

4 ноември

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в онлайн тренинг сесия на тема „Авторски права“, насочен към Европейските документационни центрове и центровете *Европа директно* в 27-те държави членки.

9 ноември, София

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ откри международна изложба „Богатство от цветове и традиции“. Изложбата представя изображения на национални носии, шевици и други елементи от традиционното облекло от шест държави – България,

Грузия, Румъния, Сърбия, Хърватия и Черна гора. Експозицията включва дигитализирани документи от фондовете на шестте участващи национални библиотеки и бе реализирана по международен проект, в който Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е водеща институция и домакин на събитието.

На работна среща представителите на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, Националната и парламентарна библиотека на Грузия, Националната библиотека на Румъния, Националната библиотека на Сърбия, Националната и университетска библиотека в Загреб, Хърватия, и Националната библиотека „Джурдже Църноевич“, Черна гора, всяка страна представи специалните си колекции и приоритетните дейности, свързани с опазването и популяризирането им.

Ръководителят на Агенцията за международни стандартни номера, участва в Годишните международни конференции на ISSN и ISBN – 2 дистанционни срещи.

10 ноември, София

Проведе се церемония по официалното откриване на кът на Грузия в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

14 ноември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се среща с ръководителя на мисията на Сирийската арабска република в София г-жа Орас Махмуд. По време на срещата двете страни изразиха готовност и желание за продължаване и задълбочаване на сътрудничеството в сферата на културата и книжовното наследство. Беше обсъдено предстоящо подписване на меморандум за сътрудничество между Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Националната библиотека „Ал-Асад“ в Сирийската арабска република.

15 ноември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се среща с посланика на Казахстан в София.

15–17 ноември, Брюксел, Белгия

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в годишната среща на Европейските документационни центрове в Брюксел, Белгия.

18 ноември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се среща с посланика на Монголия в България. Проведе се церемония по официалното откриване на кът на Монголия в Националната библиотека.

21–25 ноември, Шаули, Литва

Представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в обучение по програма Еразъм + на тема „Игрови и интерактивни методи за привличане на млади публики и насърчаване на четенето“.

22 ноември, София

В Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ беше открита изложбата „Е. Т. А. Хофман – документи от Бамберг в репродукции“, посветена на 200-годишнината от смъртта на немския творец. Експозицията включваше десет витрини. Две от тях бяха с издания от фондовете на Националната библиотека, най-старото от които е „Щастието в играта“ от 1882 г. Другите осем витрини гостуваха в Националната библиотека в рамките на проекта „Unheimlich fantastisch. E. T. A. Hoffmann 2022“ („Страшно фантастично“). Под този надслов протекоха и целогодишните чествания в Германия.

24 ноември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с посланика на Куба в България. Проведе се церемония по официалното откриване на кът на Куба в Националната библиотека.

24 ноември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с новия посланик на Австрия в България.

декември,

Виртуална изложба: „Богатство от цветове и традиции“.

2 декември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с посланика на Индия в България. Проведе се церемония по официалното откриване на кът на Индия в Националната библиотека.

5–8 декември, Виена, Австрия

Екип на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взе участие в серия от работни срещи по проект „Интердисциплинарни методи и средства за изследване на ръкописни паметници“. В рамките на работното посещение, специалисти от НБКМ присъстваха на презентация на тема „Мултиспектралното, XRF и спектрографско заснемане на ръкописи“. Специално внимание беше отделено на компютърната обработка на изображенията. Очертани бяха възможностите за подписване на меморандум за сътрудничество между Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Виенския университет за разработването на бъдещи проекти в областта на историята, ръкописното наследство, архивистиката и документалистиката.

13 декември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с посланика на Казахстан в България. Проведе се церемония по официалното откриване на кът на Казахстан в Националната библиотека.

14 декември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с посланика на Сърбия в Република България. Проведе се церемония по официалното откриване на кът на Сърбия в Националната библиотека.

15 декември, София

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, доц. д-р Красимира Александрова, се срещна с посланика на Армения в България. Проведе се церемония по официалното откриване на кът на Армения в Националната библиотека.

10.2. Проекти и програми

Наименование на проекта	Информация за проекта и източник на финансиране	Размер на гранта в лв.	Статус
1. „Единство в различието“	Проектното предложение акцентира върху културното наследство на ромското етническо малцинство, като вплита участието и на други две малцинствени групи – евреи и арменци, с цел да покаже „съжителството“ на културите на малцинствата, наред с тази на мнозинството – българската култура. Финансирането е предоставено от Норвежки финансов механизъм, Програма Културно предприемачество, наследство и сътрудничество, BGCULTURE-3.001 – първа покана за набиране на проектни предложения по Резултат 3 „Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми).	145 671.93	Одобрен, предстои подписване на договор
2. „Осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания в Националната Библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ чрез монтаж на пътнически асансьор“	Осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания в Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ чрез монтаж на пътнически асансьор. Финансирането е предоставено от Агенция за хората с увреждания.	39 000.00	Одобрен, изпълнен, предстои отчитане
3. „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“	Финансова подкрепа за библиотеките при обновяване на фондовете им с книги и други информационни източници. Финансирането е предоставено от Министерство на културата.	18 703.96	Одобрен, изпълнен, отчетен
4. Издаване на книгата Йоаким Груев	Издаване на „Йоаким Груев и неговият принос за изучаването на османотурски език и история през Възраждането“. Финансирането е предоставено от Министерство на културата. Програма „Помощ за книгата“.	1147.94	Одобрен, в процес на изпълнение
5. Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“ BG05M2OP001-1.001	Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на лабораторно оборудване за лаборатория по консервация и реставрация на документалното наследство на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“: – строително-ремонтни дейности; – научно-изследователска и развойна дейност. Финансирането е предоставено от Европейско финансиране по програма НОИР.	310 000.00	В процес на изпълнение

Наименование на проекта	Информация за проекта и източник на финансиране	Размер на гранта в лв.	Статус
6. „Богатство от цветове и традиции“	Международен проект. Съвместна изложба на изображения на традиционно национално облекло и шевици на НБ на България, Грузия, Румъния, Сърбия, Хърватия и Черна гора. Дейности: • преглед на фондовете и подбор на изображения; • дигитализация; • описание; • печат; • изготвяне и публикуване на дигитална изложба; • дейности за информация и публичност; • официално откриване и еднодневна програма с участници от 6 национални библиотеки. Финансирането е предоставено от CENL, Elrand Kolding Nielsen Grant	10 429.74	Одобрен, изпълнен, отчетен
7. Работно посещение в Албания	Международен проект . Обмяна на опит с Националната библиотека на Албания. Подписване на меморандум за сътрудничество. Финансирането е предоставено от CENL, Skills and Knowledge exchange Bursary.	1556.25	Одобрен, изпълнен, отчетен
8. Участие в годишната среща на директорите на Национални библиотеки в Европа	Международен проект. Участие в годишната среща на директорите на Национални библиотеки в Европа. Финансирането е предоставено от CENL, Annual General Meeting Support fund.	1427.03	Одобрен, изпълнен, отчетен
9. „Студентски практики“, Фаза 2	Провеждане на студентски практики за студенти от Университета по библиотекознание и информационни технологии, на територията на НБКМ, с участието на ментор от НБКМ. Финансирането е предоставено от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, Министерство на образованието и науката.		В процес на реализация
10. „Подземия и библиотеки: в търсене на игровизацията като метод за привличане на младежите към четенето“	Международен проект „Провеждане на обучение по интерактивни игрови методи, с цел промотиране на четенето и услуги и дейности в НБКМ“ за 7 служители на НБКМ, проведено в Литва, 21.–25.11.2022 г. Финансирането е предоставено от Програма Еразъм + 2020, младежка мобилност.		Одобрен, изпълнен, отчетен

Наименование на проекта	Информация за проекта и източник на финансиране	Размер на гранта в лв.	Статус
11. „Опазване на ориенталското наследство в архива на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Застрашена колекция от османо-турски документи в България“	Международен проект. Опазване на ориенталското наследство в архива на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Финансирането е предоставено от Програма „Застрашени архиви“, Британска библиотека.		Одобрен на първи етап. Неподаден на втори етап.
12. Вестик „Дума на българските емигранти“ – Браила, 1871 г.	Дарителска програма „Осинови книга“. Изданието е реставрирано с помощта на дарителя Петко Недков Колев.	700.00	Реализирано
13. Тотева, И. Българка: Стихове из нар. ни живот. София, 1890 г.	Дарителска програма „Осинови книга“. Изданието е реставрирано с помощта на дарителя Асен Георгиев Йочев.	300.00	Реализирано
14. Попов, Д. Кремена: драматична опера, София, 1935 г.	Дарителска програма „Осинови книга“. Изданието е реставрирано с помощта на дарителя Димитър Добрев Рачев – ЕТ „Футурел“.	200.00	Реализирано
15. Вестник „Български орел“ – Лайпциг, 1846–1847 г.	Дарителска програма „Осинови книга“. Изданието е реставрирано с помощта на дарителя Сдружение „Инер Уил Клуб – Шумен“.	550.00	Реализирано
16. Вестник „Знаме“, 1874–1875 г.	Дарителска програма „Осинови книга“. Изданието е реставрирано с помощта на дарителя „Борика“.	2000.00	Реализирано
17. Вестник „Македония“, 1866–1867–1872	Дарителска програма „Осинови книга“. Изданието е реставрирано с помощта на дарителя Ивайло Пламенов Джилянов.	536.00	Реализирано
18. „Кирило-Методиевски културен маршрут – историята на културната идентичност на славянските държави“	Международен партньорски проект за включване на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в Кирило-Методиевския културен маршрут и сертифицирането му като маршрут към Съвета на Европа. НБКМ е част от сертифицирания културен маршрут. Проектът се координира от Европейска комисия. Съвета на Европа.		Одобрен
19. „Интердисциплинарни методи и средства за изследване на ръкописни паметници“	Международен научен проект КП-06-Н60/9. Финансирането е предоставено от Фонд „Научни изследвания“, МОН.		В процес на изпълнение

II. АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

1. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Численост на персонала:

- 206 щатни бройки;
- 14 извънщатни бройки по ПМС № 66.

Средносписъчен брой на служителите за е 212, от тях 177 жени и 7 майки.

През постъпилите на работа в Библиотеката са 45 души.

Напусналите са 45, като прекратяването на трудовия им договор е:

- до изтичане на срока за изпитване – 4 бр.;
- с изтичане на срока на договора – 1 бр.;
- по взаимно съгласие на страните – 13 бр.;
- с писмено предизвестие от служителя – 12 бр.;
- с писмено предизвестие от работодателя – 2 бр.;
- поради придобито право на пенсия – 13 бр.

Структура на персонала

ДИРЕКЦИЯ – 4 щ. бр.

- Директор
- Зам.-директор, библиотечна дейност
- Зам.-директор, създаване на информационни ресурси
- Зам.-директор, административно-стопански дейности

ДИРЕКЦИЯ „БИБЛИОТЕЧНИ ДЕЙНОСТИ“ – 103 щ. бр.

- Направление „Обслужване на потребители“ – 54 щ. бр.
- Ръководител направление – 1 щ. бр.
- Отдел „Читални и книгохранение“ – 35 щ. бр.
- Отдел „Специални колекции“ – 7 щ. бр.
- Отдел „Библиографско и информационно обслужване. Междубиблиотечно заемане“ – 11 щ. бр.
- Направление „Опазване на ръкописно-документално наследство“ – 36 щ. бр.
- Ръководител направление, гл. асистент – 1 щ. бр.
- Отдел „Български исторически архив“ – 7 щ. бр.
- Отдел „Ръкописи и старопечатни книги“ – 6 щ. бр.
- Отдел „Ориенталски сбирки“ – 7 щ. бр.
- Отдел „Реставрационен център“ – 15 щ. бр.
- Направление „Информационно осигуряване на библиотечните дейности“ – 13 щ. бр.
- Ръководител направление – 1 щ. бр.
- Отдел „Информационни технологии. COBISS център“ – 5 щ. бр.
- Отдел „Дигитална библиотека“ – 7 щ. бр.

ДИРЕКЦИЯ „СЪЗДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ“ – 69 щ. бр.

- Направление „Комплектуване на библиотечни документи“ – 20 щ. бр.
- Ръководител направление – 1 щ. бр.
- Отдел „Депозирание, набавяне и регистрация на национална книжнина“ – 14 щ. бр.
- Отдел „Набавяне и регистрация на чуждестранни издания“ – 5 щ. бр.
- Направление „Библиографска обработка на библиотечни документи“ – 21 щ. бр.
- Ръководител направление – 1 щ. бр.
- Отдел „Каталогизация и контролни файлове“ – 13 щ. бр.
- Отдел „Семантична обработка и регистрация“ – 7 щ. бр.
- Направление „Национална библиографска агенция“ – 28 щ. бр.
- Ръководител направление – 1 щ. бр.
- Отдел „Библиография на книги и други видове документи“ – 9 щ. бр.
- Отдел „Библиография на продължаващи издания и статии“ – 11 щ. бр.
- Отдел „Национална агенция за международни стандартни номера“ – 4 щ. бр.
- Отдел „Архив на български печатни и други видове документи“ – 3 щ. бр.

ДИРЕКЦИЯ „АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ“ – 30 щ. бр.

- Направление „Административно-финансови дейности“ – 14 щ. бр.
- Ръководител направление – 1 щ. бр.
- Отдел „Административен офис“ – 6 щ. бр.
- Отдел „Финансово-счетоводна дейност“ – 6 щ. бр.
- Отдел „Човешки ресурси“ – 1 щ. бр.
- Направление „Стопански дейности“ – 16 щ. бр.
- Ръководител направление – 1 щ. бр.
- Отдел „Управление на собствеността“ – 6 щ. бр.
- Отдел „Копирен Център“ – 3 щ. бр.
- Отдел „Издателство. Книговезница. Печатна база. Книжарница“ – 6 щ. бр.

ПМС66 – 14 бр. към 31.12.2022 г.

Възрастова структура на персонала

През Структурата на персонала е, както следва:

- до 25 години – 2 души;
- 26 до 40 годишните – 48 души;
- 41 до 55 години – 83 души;
- 56 – 63 години – 60 души;
- над 64 години – 19 души.

Заплащане

Средномесечният доход на служителите в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ за от основна заплата и допълнителни възнаграждения е 1494,19 лв.

Обучение и квалификация на персонала

През са проведени следните обучения, съгласно Плана за повишаване на квалификацията на служителите/работниците в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“:

№	Вид	Дата	Тема	Бр. служ.	Часове
1.	Семинар	04.02.2022 г.	Годишно счетоводно приключване. Спазване на правилата за счетоводно приключване	1	8
2.	Семинар	20–22.03.2022 г.	Семинар „Спазване на правилата на фин. отчитане, предпоставка за достоверно представяне на финансовите отчети“ – Велинград.	1	24
3.	Конференция	08–10.04.2022 г.	Нац. научна конф. „Книга и шрифт. Традиция и съвременност“.	1	24
4.	Семинар	22.03.2022 г.	„Вътрешни правила за защита на личните данни“.	2	7
5.	Семинар	03–04.05.2022 г.	Семинар „Критични фактори за успех и тяхната типологична квалификация за оценка на отворени обр. ресурси /OER/“.	1	16
6.	Обучение	12.05.2022 г.	По програма ОПНОИР	1	5
7.	Конференция	16–18.05.2022 г.	МК „Пътят на Кирил и Методий – културен път на Съвета на Европа“.	2	24
8.	Семинар	27.05.2022 г.	Семинар на СО на КНСБ в НБКМ.	21	8
9.	Семинар	03.06.2022 г.	Семинар на СО на КНСБ в НБКМ.	17	8
10.	Квалификационен курс	13–17.06.2022 г.	Използване на софтуера COBISS3 Каталогизация – основен курс.	10	40
11.	Семинар	16–18.06.2022 г.	„Успешни практики за презентиране на световното култ. наследство под егидата на ЮНЕСКО“.	12	24
12.	Национална конференция	22.06.2022 г.	НК за бълг. език „Език свещен“.	1	8
13.	Общо събрание	07–08.07.2022 г.	Общо годишно отчетно събрание на ББИА.	12	24

№	Вид	Дата	Тема	Бр. служ.	Часове
14.	Квалификационен курс	02–04.08.2022 г.	Използване на софтуера COBISS3 Каталогизация – основен курс.	12	24
15.	Обучение	28.09.2022 г.	Обучение на ел. персонал според изискванията на Правилника за безопасност и здраве при работа в ел. уредби на ел. и топлофикационни централи и ел. мрежи.	2	8
16.	Международна научна конференция	30.09–02.10.2022 г.	„Шестнадесети Цар-Шишманови в Самоков“.	1	24
17.	Обучение	26.09.2022 г.	„Промените в Кодекса на труда от август Договори, обезщетения, СИВР“.	2	5
18.	Обучение	29.09.2022 г.	Обучение по здравословни и безопасни условия на труд, съгласно Наредба РД-07-02/2009 на длъжностните лица в предприятията по чл.6.	27	8
19.	Годишна нац. среща на Европ. инф. мрежи	04–06.10.2022 г.	Годишна нац. среща на Европ. инф. мрежи в България.	1	24
20.	Обучение	05.10.2022 г.	„Промените в Кодекса на труда от август Договори, обезщетения, СИВР“.	1	5
21.	Конференция	06–08.10.2022 г.	„Исторически и съвременни аспекти на българския език“.	1	24
22.	Обучение	11.10.2022 г.	„Ефективни техники за мотивация на екипа“.	20	7
23.	Семинар	26.10.2022 г.	„Дигитална инф. и куриране на данни“.	1	5
24.	Конференция	18–21.10.2022 г.	COBISS 2022 – Марибор, Словения.	3	24
25.	Семинар	16–17.11.2022 г.	Семинар на европейските документационни центрове – Брюксел.	1	16
26.	Обучение Еразъм	24–25.11.2022 г.	„Подземия и библиотекари: в търсене на игровизацията като метод за насърчаване на четенето сред младите хора“.	7	40
27.	Работни срещи ФНИ на МОН	05–08.12.2022 г.	„Интердисциплинарни методи и средства за изследване на ръкописни паметници“.	1	32

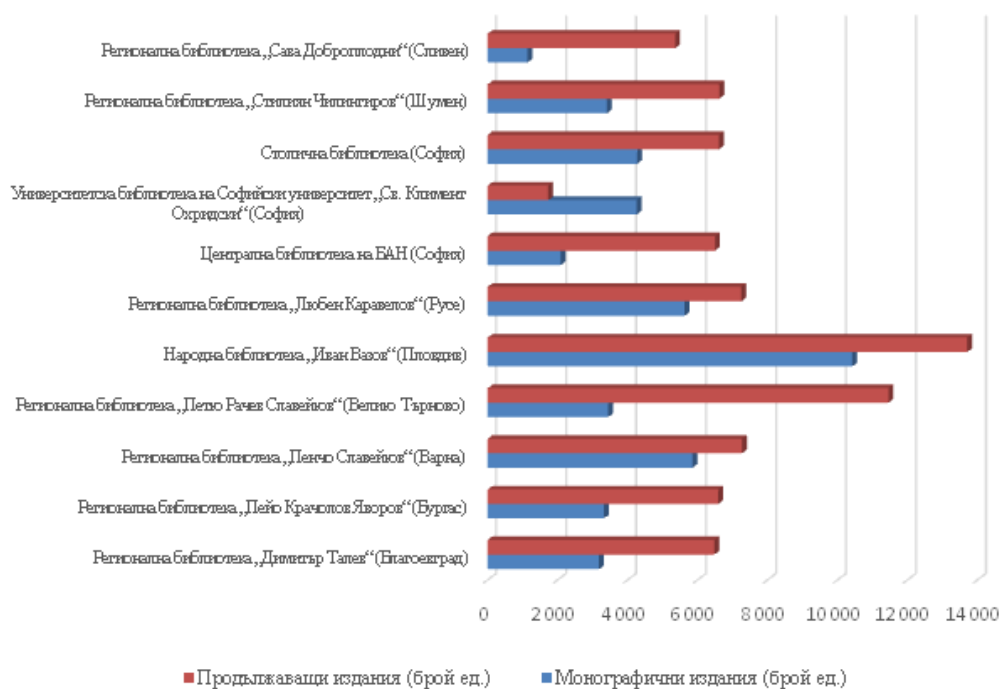
Персонал				
Персонал по вид	2021		2022	
Общо	206+15 ПМС		206+14 ПМС	
Професионален библиотечен персонал*	106		106	
Друг квалифициран персонал	65		64	
Друг персонал	50		51	
*Отчитат се всички библ. длъжности без архив				
Персонал по образование				
С висше образование, от тях:	176		180	
с библиотечна квалификация	130		126	
Със средно образование, от тях:	33		29	
с библиотечна квалификация	3		1	
Разпределение на персонала по структура				
Дирекция	4		4	
Направление „Обслужване на потребители“	54		54	
Направление „Опазване на ръкописно-документално наследство“	36		36	
Направление „Информационно осигуряване на библиотечните дейности“	13		13	
Направление „Комплектуване на библиотечни документи“	20		20	
Направление „Библиографска обработка на библиотечни документи“	21		21	
Направление „Национална библиографска агенция“	28		28	
Направление „Административно-финансови дейности“	14		14	
Направление „Стопански дейности“	16		16	
ПМС 66	15		14	

Възрастова структура на персонала				
	жени	мъже	жени	мъже
До 25 години	5	0	1	1
От 25 до 40 години	45	9	39	9
От 41 до 55 години	63	9	74	9
От 56 до 63 години	53	7	50	10
Над 63 години	21	6	14	5
Обучение на персонала				
Брой специалисти, участвали в квалификационни курсове	211		162	
Брой учебни часове	372		466	
Ключови статистически данни към 31.12.2022 г.				

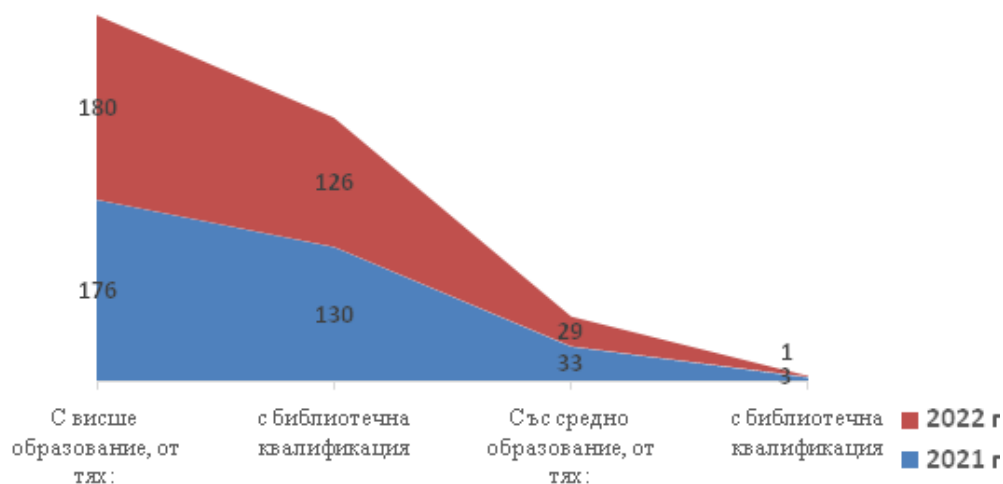
Командировки в страната и чужбина

	Ръководство (директор, зам.-директори, ръководители направления)	Служители НБКМ	Общо
Командировки в страната	26	152	178
Командировки в чужбина	7	15	22
Общо			200

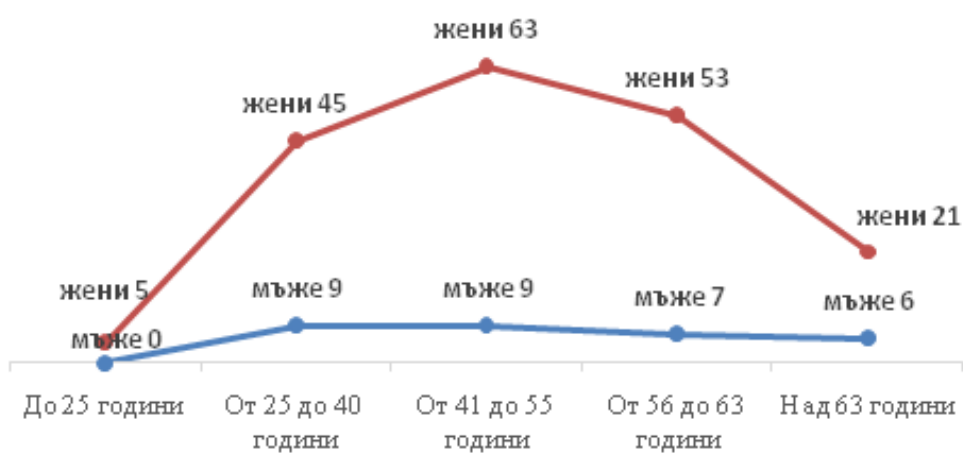
Депозитни екземпляри, разпределени за библиотеките в страната

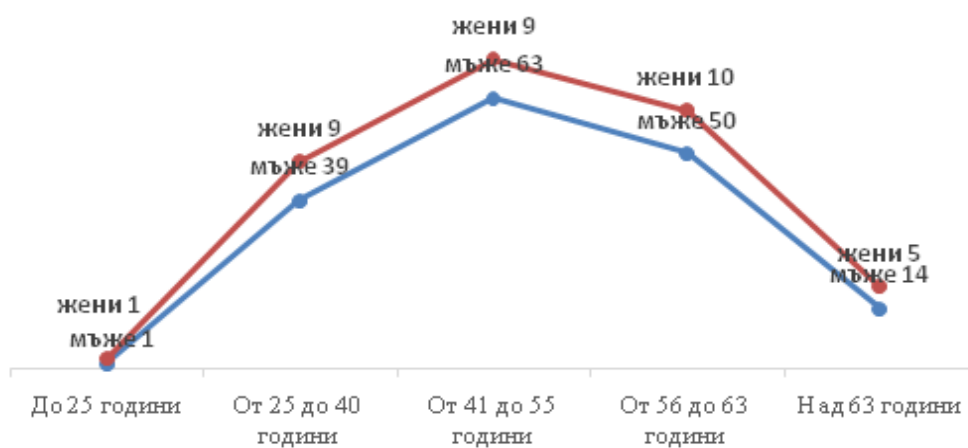
Персонал по образование

Възрастова структура на персонала 2021 г.

Възрастова структура на персонала 2022 г.

2. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

През Комитетът по условия на труд (КУТ) при Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и отговорникът по ЗБУТ ефективно подпомагаха директора на Библиотеката в управлението на дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

1. В съответствие с действащата нормативна уредба по безопасност и здраве на работа КУТ и отговорникът по ЗБУТ следяха активно за недопускане на нарушения на трудовото законодателство.
2. През отчетната година КУТ провеждаше редовни и извънредни заседания съгласно утвърдения Правилник за работа, на които предлагаше и разглеждаше мерки за подобряване условията на труд, обсъждаше и взимаше решения по текущите въпроси, свързани със ЗБУТ.
3. Във връзка със затихващото разпространение на COVID-19 и съобразно препоръките и заповедите на министъра на здравеопазването, своевременно и в срок се извършваха извънредни инструктажи на служителите в НБКМ по отношение на спазване противоепидемични мерки и условия за намаляване и ограничаване на разпространението на коронавирусната инфекция – отделните коридори на потоците хора на вход и изход, дезинфекция, дистанция от 1.5 м, информационни табели за превенция разпространението на COVID-19 и др.
4. Бяха проведени следните по-важни мероприятия за подобряване условията на труд и осигуряващи безопасна и здравословна работа. Периодично и по сигнал бяха извършвани проверки за условията на труд по работните места.
 - През месец януари комисия, определена със заповед на директора, определи подходящи работни места за хора с намалена работоспособност и заети места по квотен принцип съгласно ЗХУ и в срок до 31 януари бяха уведомени съответните органи.
 - Пълният състав служители бяха инструктирани с годишен и периодичен инструктаж на особените звена като бяха напомнени основните рискове при работа, правила при евакуация при пожар или друго бедствие, кратки техники за работна поза и др.
 - Текущо през цялата година бяха подменяни дефектиралите осветителни тела с цел подобряване на осветеността, както бе извършена и частична профилактика на парната инсталация.
 - В изпълнение на чл. 20 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и чл. 4 от Правилата за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа, бяха закупени най-необходимите лекарствени и медицински материали за оказване на първа долекарска помощ.
 - Съгласно Наредба № 7 от 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, бяха проведени следните измервания на различните фактори на работната среда във всички помещения на НБКМ – Осветеност,

Микроклимат, Електробезопасност: Импеданс на контура „фаза – защитен“ проводник, Мълниезащита, Заземеност.

- В изпълнение на Наредба № 7 от 15 август 2005 г. за минимални изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия при работа с видеодисплеи, през месец октомври бяха организирани и проведени пълни профилактични прегледи за оценка здравословното състояние на служителите в НБКМ. Прегледите осигуриха актуален здравен статус на служителите след дългата пандемия от COVID-19 и преболедуването на вируса.
5. С цел подобряване и грижа за здравословното състояние на служителите бяха подновени договорите за допълнително доброволно здравно осигуряване и договор за абонамент за спортни занимания на желаещите служители.

3. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

Направление „Стопански дейности“ основно изпълнява дейности по стопанисване на сградния фонд, организиране и осъществяване на цялото техническо обслужване и поддържане на структурните звена с техника, консумативи, инвентар, поддържане на добри хигиенни условия, спазване на основните нормативни актове при експлоатацията и поддръжката на собствеността, осъществяване на контрол на достъпа и охраната, както и други допълнителни дейности, с цел ефективно и ефикасно използване на имуществото и опазването му. Отговорности на направлението са и редакционно-издателските, печатните и копирните дейности и поддържането на административния архив на Библиотеката.

Противоепидемични мерки

През отчетната, въпреки намаляване на разпространението на COVID-19, окончателната заповед за премахване на всички ограничителни и задължителни мерки по защита влезе в сила от 17 ноември В тази връзка ръководството на Националната библиотека, с цел да се организира нормален процес на работа за обслужване на читателите и посетителите на библиотеката, както и за всички служители, предприе редица мерки за защита и профилактика срещу евентуално последващо разпространяване на COVID-19.

В тази връзка в сградата на Библиотеката продължи да се извършва по график редовна дезинфекция на всички работни, служебни и общи помещения и най-вече на работещите читални. Продължи редовното набавяне на необходимите дезинфектиращи средства за повърхности и въздух, като допълнително се закупиха озонатори за пречистване на работните помещения и читалните, сензарни дозатори, с необходимите за тях дезинфектанти, дезинфектантен гел за ръце, спирт за дезинфекция и необходимите хигиенни материали за тоалетните. Набавени бяха овлажнители за стабилизиране на вътрешния климат в помещенията и с цел осигуряване на подходяща среда, а също и за опазването и съхранението на библиотечния фонд. Допълнително се закупиха и монтираха сензори за контролиране на влагата и температурата в книгохранилищата. Продължи пълната редовна дезинфекция на специалните помещения – изолатори за книгите и другите печатни издания.

Периодичното се провеждаха извънредни инструктажи на служителите и работещите в Библиотеката за продължаване на спазването на основните мерки и условия за ограничаване на евентуално разпространението на инфекцията.

Продължи контролът върху пропускателния режим, спазването на дистанция и отстояние в читалните и в работните помещения.

Сграден фонд

През в основната сграда на НБКМ продължиха да се извършват обновителни и ремонтни дейности, с цел подобряване условията на престой и работа на служителите и потребителите на Библиотеката:

- ремонт и пускане в действие на парната инсталация и водоснабдяването с топла вода в Библиотеката;
- ремонт на климатичната инсталация и подготовката на „Чилъра“ за летния и зимния сезон в Библиотеката;
- подмяна на старата и амортизирана бариера и монтиране на нова;
- изграждане на видеонаблюдение и интернет в книгохранилището в „Изгрев“;
- изграждане на нов водосток и предотвратяване на течовете в книгохранилището в „Изгрев“;
- изграждане на СОТ в книгохранилището в гр. Плевен;
- изработка и мантаж на метални врати в книгохранилището в гр. Плевен;
- проект „Изпълнение на инженеринг, обследване, проектиране, смяна на предназначението, извършване на СМР и авторски надзор / обект: Ремонт и реконструкция на част от четириетажна сграда публична държавна собственост находяща се в гр. Плевен“ – приемане на Технически проект и провеждане на ЗОП за изпълнител;
- „Изграждане на климатична инсталация в сграда на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ – проектиране на цялостна климатична инсталация, проект, разрешително за строеж и ЗОП за определяне на изпълнител;
- закупуване на нов автомобил за Библиотеката – пътнически микробус, регистрация и оборудването му;
- „Осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ чрез изграждане и монтаж на нов пътнически асансьор за хора с увреждания.

Поддръжка на електрически инсталации:

- профилактика на ГРТ;
- профилактика на трафопоста;
- периодична проверка и профилактика на пожароизвестителната система;
- периодична проверка, профилактика и обезопасяване при необходимост на стари кабелни трасета в района на НБКМ;
- проверка и профилактика на всички пътнически асансьори и асансьорни уредби в сградата на НБКМ;
- ежемесечна проверка за наличността и състоянието на пломбите на пожарогасителите и пожарните кранове;
- ежемесечна профилактика, съвместно с фирмата изпълнител на ПИС;
- подготвяне и проверка на ел. уредите за есенно-зимния сезон, касаещи пожарната безопасност в НБКМ.

Други:

- контрол по експлоатацията на служебните автомобили;
- ежедневна проверка за състоянието на сградния фонд в НБКМ и доклад за кон-

статираните нередности;

- почистване на стените, пода и стълбищата на втория етаж на Библиотеката, чрез специални препарати и техника, предвид на мраморната облицовка;
- извозване на старите луминисцентни лампи от лицензирана фирма;
- извозване на хартиените отпадъци;
- почистване и извозване на отпадъците на неизползваемо котелно помещение (старото парно) на Библиотеката;
- организация и съдействие по окончателния превоз на книгите от с. Гуцал до гр. Плевен;
- превоз на книги от фонда на Библиотеката в хранилището в гр. Плевен;
- почистване на хранилището в с. Богданлия;
- ремонт на смесителни батерии, отпушване на мивки, подмяна на глави на батерии, ръкохватки за чешми, подмяна и ремонт на казанчета, отпушване на канали;
- поддържането на хигиенните условия в работните помещения, общите части, читалните, книгохранилищата и сервизните помещения в Библиотеката при спазване на хигиенните норми и изисквания. Регулярно зареждане с хигиенни материали;
- периодично почистване на работните помещения от хартиени отпадъци, които регулярно се извозват и предават за вторични суровини.

Сграден фонд в гр. Плевен

През продължи изпълнението на действията от плана за усвояване на сградата в гр. Плевен за нуждите на Библиотеката като хранилище (предоставена за управление на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ с Решение на МС № 489/16 юли 2020 г.). През отчетната година беше извършена процедурата по отделяне на партида за ел. енергия, като е изпълнен техническия проект за ел. инсталация. През в сградата в гр. Плевен беше преместен част от фонда, находящ се в изнесеното хранилище в кв. „Изгрев“.

На 15.08.2022 г. беше открита процедура по реда за възлагане чрез събиране на оферти с обява с уникален номер 01928-2022-0006 в ЦАИС ЕОП с предмет: „Изпълнение на инженеринг (проектиране и смяна на предназначение за извършване на СМР и авторски надзор) за обект „Ремонт и реконструкция на част от четириетажна сграда, публична държавна собственост, находяща се в гр. Плевен“ и с прогнозна стойност 216 000 лв. без ДДС или 259 200 лв. с ДДС. На 06.10.2022 г. на основание чл. 194 от ЗОП се сключи договор № ПД-13-08/06.10.2022 г. за обществена поръчка с избрания изпълнител. През отчетния период Изпълнителят работи по Дейност 1 (извършване на оглед, архитектурно и инсталационно заснемане и техническо обследване на цялата сграда, за набелязване на проблемите и указване на мерките за тяхното отстраняване и изготвяне на инвестиционен проект във фаза „Технически проект“), след което предстои откриване на строителна площадка и стартиране изпълнението на СМР на призе-

мен етаж, съгласно Дейност 2 и Дейност 3 от Договора.

Обществени поръчки

През са проведени следните процедури за възлагане на обществена поръчка чрез ЦАИС ЕОП, публикувани в Профил на купувача на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на <https://app.eop.bg/buyer/27185>.

4.1. 01928-2022-0001 „Доставка на електрическа енергия средно и ниско напрежение от доставчик последна инстанция за обекти на НБКМ“ – по чл. 79, ал. 1, т. 3 от ЗОП-договаряне без предварително обявление – ***възложена и изпълнена***.

4.2. 01928-2022-0002 „Ремонт на климатична система в сградата на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ – по чл. 20, ал. 3, т. 3 – обява – ***възложена и изпълнена***.

4.3. 01928-2022-0003 „Доставка на активна нетна електрическа енергия и избор на координатор на балансираща група на ниво средно и ниско напрежение за обекти на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ – по чл. 18, ал. 1, т. 1 открита процедура – ***възложена***.

4.4. 01928-2022-0004 „Доставка на офис мебели по три обособени позиции за нуждите на НБКМ“ – по чл. 20, ал. 3, т. 3 – обява – ***възложена и изпълнена***.

4.5. 01928-2022-0005 „Доставка на офис техника и периферия за нуждите на НБКМ“ – по чл. 20, ал. 3, т. 3 – обява – ***възложена и изпълнена***.

4.6. 01928-2022-0006 „Изпълнение на инженеринг (обследване, проектиране, смяна на предназначение, извършване на СМР и авторски надзор) за обект „Ремонт и реконструкция на част от четириетажна сграда – публична държавна собственост, находяща се в гр. Плевен“ – по чл. 20, ал. 3, т. 1 – обява – ***възложена***.

4.7. 01928-2022-0007 „Предоставяне на услуга за бекъп, архив и възстановяване на данни за нуждите на НБКМ“ – по чл. 20, ал. 3, т. 1 – обява – ***възложена за срок от 2 г.***

4.8. 01928-2022-0008 „Изграждане на климатична инсталация в сградата на НБКМ“ – по чл. 18, ал. 1, т. 12 – публично състезание – ***предстои възлагане***.

4.9. 01928-2022-0009 „Доставка на машини за съхранение, опазване и експониране на книги за нуждите на НБКМ“ – по чл. 20, ал. 3, т. 3 – обява – ***възложена***.

4. ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е държавен културен институт с национално значение – второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на културата, на основание Закона за обществените библиотеки от 6 юли 2019 г., изменен в ДВ бр. 68 от 2 август 2013 г. и ПМС № 14 от 31 януари 2011 г. за определяне на първостепенния и второстепенните разпоредители с бюджет в Министерство на културата.

Утвърдените със Закона за държавния бюджет за приходи на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ са в размер на 202 000 лв., а на разходите 7 843 466 лв.

АНАЛИЗ НА ПРИХОДИТЕ

Общият размер на реализираните приходи към 31.12.2022 г. е 219 676 лв., разпределени по параграфи и подпараграфи както следва:

§§ 24–04 „Нетни приходи от продажба на услуги, стоки и продукция“ – 42 566 лв. Това са приходи от продажба услуги на НБКМ и специализирани издания.

§§ 24–05 „Приходи от наеми на имущество“ – 180 674 лв., при които има изпълнение на бюджетния план в размер на 80,67% от общия размер на реализираните приходи от наеми, което се дължи на добрата политика на управление и събираемост от страна на ръководството на НБКМ. Приходите са на основание сключени договори за предоставяне на имущество под наем на български фирми.

§§ 25–01 „Такси за административни услуги и други дейности“ – 19 357 лв. – 53,77%. Тези такси са събрани на основание утвърден ценоразпис от директора на библиотеката във връзка с ПМС № 290/20.10.2011 г. и с ПМС № 268/02.10.2015 г. за допълнение на тарифа за таксите. Ценоразписът се актуализира текущо и в него са утвърдени цени на отделните услуги, извършвани от Националната библиотека – за присъждане на издателски идентификатор /код/.

§§ 28–02 „Глоби, санкции, неустойки и обезщетения“ – 1674 лв. – събрани неустойки за просрочие по договори за доставки и услуги и неустойки за забава по договори.

§§ 36–19 „Други неданъчни приходи“ – 4408 лв. Приходът е от предадени вторични суровини и такса тръжни документи.

§§ 37–01 „Внесени ДДС и други данъци върху продажбите“ – 55 899 лв. внесен дължим ДДС.

§§ 37–02 „Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия /-/“ отчетен е 3% данък върху приходите от стопанска дейност в размер на – 5572 лв.

§§ 45–01 „Текущи дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми от страната“ – получени дарения в размер на 26 416 лв, които в процентно изражение са 12,05% от общо-реализираните приходи.

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ

Към 31.12.2022 г. по отчета за касово изпълнение на бюджета на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ са отчетени разходи в размер на 5 966 580 лв.

§§ 01–01 „Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения“ – отчетени са 3 350 699 лв. за 206 щатни бройки. НБКМ бележи ръст на получените възнаграждения в размер на 11% спрямо предходната година, който се дължи, от една страна, на увеличението на бюджета, от друга, на доброто финансово управление на средствата, предоставени на НБКМ.

§§ 02–00 „Други възнаграждения и плащания за персонала“ – изразходваните средства по отчета към 31.12.2022 г. са в размер на 489 120 лв. Отчетени са разходите за плащания на нещатния персонал, нает по трудово правоотношение, на персонала по извънтрудови правоотношения, както и изплатените суми за СБКО и други с характер на възнаграждение – обезщетение на персонала и други плащания и възнаграждения (болнични от работодател) – обезщетението на персонала с характер на възнаграждение представлява 45,8% от разходите по параграфа, което се дължи на сключено браншово споразумение с императивен характер за НБКМ между БАРОК, СРОК, Федерация „Култура“ към КНСБ и Федерация „Подкрепа“ към КТ „Подкрепа“ и Регионалните билблотеки, на база на което бе увеличен размерът на обезщетенията, касаещ служители, членове на синдикални организации, които при липса на допълнително финансиране се изплащат от бюджета на НБКМ.

§§ 05–00 „Задължителни осигурителни вноски от работодател“

Изразходваните средства по отчет към 31.12.2022 г. са в размер на 682 675 лв., като са спазени изискванията на нормативното законодателство.

§ 10–00 „Издръжка“

Разходите за издръжка са в размер на 1 149 428 лв., което представлява 19,26% от общия размер на разходите. Най-голям относителен дял в параграфа заемат разходите за външни услуги – 551 762 или 48,0% от разходите за издръжка (обичайни разходи за дейността като телекомуникационни и пощенски услуги, абонамент и поддръжка на софтуер и хардуер, интернет, охрана); разходи за вода, горива и енергия – 366 002 лв. – 31,84% от разходите за издръжка, като увеличението спрямо 2021 г. е в размер на 16,2% и се дължи на увеличените цени на ел. енергия, които рефлектират върху всички останали стоки и услуги; разходи за материали в размер на 145 092 лв., изразходвани за закупуване на канцеларски материали, хигиенни материали, консумативи за офис техника и др., които заемат 12,62% от разходите за издръжка; разходи за текущ ремонт на сградния фонд в размер на 18 575 лв., разходи за командировки в страната – 7000 лв и командировки в чужбина – 8713 лв. Разходи за застраховки – 5510 лв.

Платени държавни данъци и такси за са в размер на 18 968 лв.

§§ 46–00 „Разходи за членски внос“

Към 31.12.2022 г. са изплатени общо 8614 лв. – ISSN, ISMN, ISBN, CENL, IFLA, БАРОК, БИК, БИС

Капиталови разходи за материално-техническата база и ремонти

През е открита прецедурапо реда за възлагане чрез събиране на оферти с предмет „Изпълнение на инженеринг (проектиране и смяна на предназначение за извършване на СМР и авторски надзор) за обект „Ремонт и реконструкция на част от четириетажна сграда, публична държавна собственост, находяща се в гр. Плевен“ с прогнозна стойност 216 000 лв. без ДДС.

На 30.09.2022 г. е инициирана процедура за възлагане на обществена поръчка по чл. 18., ал. 1, т. 12 от ЗОП с предмет „Изграждане на климатична инсталация в сградата на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ с прогнозна стойност на първи етап 1 395 700 лв. без ДДС или 1 674 840 лв. с ДДС, която е открита с решение на Възложителя № РД-15-84/06.10.2022 г., публикувана в Регистъра на обществените поръчки.

През са изразходвани средства в размер на 267 056 лв., както следва:

Ремонт на сградния фонд на НБКМ – 56 147 лв., частично изпълнение по договор „Изпълнение на инженеринг (проектиране и смяна на предназначение за извършване на СМР и авторски надзор) за обект „Ремонт и реконструкция на част от четириетажна сграда, публична държавна собственост, находяща се в гр. Плевен“.

За 17 508 лв. е подменена морално остаряла компютърна техника. За 114 039 лв. е придобито оборудване, машини и съоръжения в НБКМ (овлажнител за въздух, аварийен генератор, батерия за генератор, асансьор, машинно оборудване за лаборатория, озвучителна техника, шредер), закупен е употребяван автомобил за 30 000 лв. и придобит стопански инвентар с характер на ДМА за 16 100 лв. Придобити са програмни продукти за 33 262 лв.

ТРАНСФЕРИ – анализ на трансферите

§§61–01 Трансфери от МТСП – АХУ по програма за хора с увреждания 23 400 лв.

§§ 61–05 Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетостта – 1904 лв. по програма за начален старт на лица, завършили образованието, които искат да продължат да работят по специалността.

§§ 61–09 „Вътрешни трансфери в системата на първостепенния разпоредител“ (+/-) на касовия отчет със знак +/- и дебитния оборот на с/ка 7501 „Вътрешни касови трансфери в левове“ е +/- 400 028,72 лв.

§§ 66–02 „Разчети за извършени плащания в СЕБРА“ (+/-) отразени по кредитния оборот на с/ка 7500 „Разчети за плащания в СЕБРА“ – 4 661 343,51 лв.

По §§69–00 „Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци“ се прилага системата на безналично централизирано разплащане, като изразходваните трансферни средства по касов отчет към 31.12.2022 г. са общо в размер на 1 457 991 лв. или както следва:

§§ 69–01 „Трансфери за поети данъци върху доходите на физически лица“ – 283 171 лв.

§§ 69–05 „Трансфери за поети осигурителни вноски за ДОО“ – 726 991 лв.

§§ 69–06 „Трансфери за поети осигурителни вноски за ЗО“ – 290 396 лв.

§§ 69–07 „Трансфери за поети осигурителни вноски за ДЗПО“ – 157 433 лв.

Разходи по отчета за касово изпълнение В-3 на НБКМ към 31.12.2022 г.

Общият размер на разходите (заплати, др. възнаграждения, осигурителни вноски, издръжка, данъци, чл. внос и капиталови разходи) по отчета за касово изпълнение В-3 на НБКМ към 31.12.2022 г. е 5 966 580 лв., което представлява 75,11% от уточнения годишен план. В т.ч.:

1. Общият размер на разходите (заплати, др. възнаграждения, осигурителни вноски, издръжка, данъци, чл. внос) без капиталови разходи по отчета за касово изпълнение В-3 на НБКМ към 31.12.2022 г. е 5 671 922 лв., което представлява 98,66% от уточнения годишен план.
2. Общият размер на капиталовите разходи по отчета за касово изпълнение В-3 на НБКМ към 31.12.2022 г. е 267 056 лв., което представлява 12,35% от уточнения годишен план за капиталови разходи. Ниското изпълнение се дължи на процедурата за проведените обществени поръчки за обекти: „Изграждане на климатична инсталация в сградата на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и обект „Изпълнение на инженеринг (проектиране и смяна на предназначение за извършване на СМР и авторски надзор) за обект „Ремонт и реконструкция на част от четириетажна сграда, публична държавна собственост, находяща се в гр. Плевен“ и невъзможността неизразходваните целеви средства за в размер на 1 894 553 лв. да бъдат прехвърлени в края на годината по специална сметка с преходен остатък.

III. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1

СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА ПО СТАНДАРТА ЗА БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ ПРЕЗ

	ИЗИСКВАНИЯ ПО СТАНДАРТА	2022 г.
т. 12	Изграждане на колекции	
12.1	Показатели	
	а) набавени библиотечни документи – <i>от 50 000–55 000 броя библиотечни документи годишно</i>	58 575 б. д.
	б) абонамент на периодични издания – <i>от 2000 до 2500 броя заглавия годишно</i>	Общо 56 бр. 30 – чужди; 26 бр. български;
12.2	Индикатори	
	а) брой придобити документи в Архив на българската книжнина – <i>100% от получените по депозит документи</i>	26 286 б. д.
	б) брой придобити документи в специалните колекции – <i>до 200 документа годишно</i>	1922 б. д.
	в) процент от фонда на придобити периодични издания – <i>от 12 до 14% в регистрационни единици</i>	33 542 рег. ед. 3,18%
	г) процент на новите записи в националната библиография/статии/ – <i>100% от получените по депозит документи</i>	7621 статии 52,78%
т. 13	Каталогизация	
13.1	Показатели	
	а) брой записи в библиографските бази данни – <i>от 22 000 до 30 000 записа годишно</i>	Общо: 31 116 записи 21 820 б. з. в COBIB 8010 к. з. в CONOR 1286 – к. з. в COSUB
13.2	Индикатори:	
	а) средното време за обработка на документи в базите данни – <i>от 30 до 50 мин. на документ</i>	30–50 мин.
	б) средното време за аналитична обработка на документите в базите – <i>от 20 до 30 мин. на статия</i>	30 мин.
т. 14	Достъп	
14.1.	Показатели	

	ИЗИСКВАНИЯ ПО СТАНДАРТА	2022 г.
	а) регистрирани читатели – до 12 000 броя годишно	24 102
	б) работното време на Националната библиотека – не по-малко от 55 часа седмично;	70,5 ч. седмично зимно работно време 75 ч. седмично лятно работно време
14.2	Индикатори	
	а) посещения и процент на виртуални посещения – до 300 000 броя, от които 50% виртуални посещения	87 362 посещения физически в читалня и онлайн 736 731 посещения на сайта 824 093 общ брой 92,7% виртуални посещения
т. 15	Използване	
15.1	Показатели	
	а) ползвани (заети) библиотечни документи, вкл. междубиблиотечно заемане – до 350 000 регистрационни единици годишно;	795 847
15.2	Индикатори	
	а) процент откази – до 1% от заетите библиотечни документи;	589 бр.
		0,09%
т. 16	Дигитализация	
16.1	Показатели	
	а) дигитализирани копия – от 45 000 до 50 000 брой копия годишно	267 158 общ брой копия
16.2	Индикатори	
	а) брой на заглавията на дигитализирани документи на 1000	22 686 дигитални заглавия;
	заглавия в определените специални колекции, обекти на книжовното наследство – от 1,3 до 1,5 броя	22,7 броя
т. 17	Услуги	
17.1	Показатели	
	а) брой информационни продукти (справки и др.)/библиотечни консултации/ – от 140–160 продукта годишно	7841 бр.
	б) брой информационни услуги – 8500 броя годишно	18 923 бр.
	в) брой информационни единици, в т. ч. и информационните услуги – от 7000 до 8000 информационни единици	42 009 бр.
17.2	Индикатори	

	ИЗИСКВАНИЯ ПО СТАНДАРТА	2022 г.
	а) време за изпълнение на информационна услуга – <i>от 1 до 10 часа за информационна услуга;</i>	1–10 ч.
т. 18	Опазване	
18.1	Показатели	
	а) реставриране, консервиране...	17 557 л. 2194,62 годишно от 1 специалист-реставратор
	превенция на библиотечни документи – <i>1 специалист-реставратор – 1700 листа годишно</i>	Брой реставратори – 11
18.2	Индикатори	
	а) процент материали, които се нуждаят от опазване – <i>до 0,3% ежегодно, от определения за опазване фонд</i>	0,15%
	б) процент на документи, съхранявани в подходящи условия – <i>до 1% от фонда годишно</i>	0,05%
т. 19	Управление	
19.1	Показатели	
	а) изложби и друга културна дейност – <i>до 60 броя годишно</i>	118
19.2	Индикатори	
	а) промотиране на културното наследство – <i>от 10 до 15 мерки (изложби, печатни и електронни издания; представяне в уебсайтове, представяния в медии, кампании и др.)</i>	118 събития в културния календар – изложби, премиери, срещи с автори и представяния; 12 открити литературни къта на различни държави и нац. библиотеки по света – с участие на посолствата им в България; над 150 представяния в медиите.
	б) предприети мерки, вкл. дигитализиране за запазване на националното наследство	
	– <i>консервиране и реставриране</i>	Общ брой 411 234
	– <i>усъвършенстване на условията за правилно съхраняване</i>	Ефективно използване на системата „Аноксия“
	– <i>функциониране на дигитална библиотека и др.</i>	да
	в) национални и международни ангажменти на Библиотеката	да
	– <i>участие в международни организации</i>	IFLA, CENL, CDNL, ISBN, ISMN, ISSN, ISIL

	ИЗИСКВАНИЯ ПО СТАНДАРТА	2022 г.
	– участие в национални и международни проекти и програми;	Europeana, COBISS, ISSN Virtua, Global register of publishers, Национален регистър на издаваните книги в България, Норвежки финансов механизъм на Европейското икономическо пространство, Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, Програма Еразъм + на ЕС, Програма „Творческа Европа“ на ЕС, Програма „Целево финансово подпомагане“ за проекти с голямо национално значение, Национален фонд „Култура“, Програма „Културно наследство“, Национален фонд Култура, Програма „Публики“, Национален фонд „Култура“, Програма „Помощ за книгата“, Министерство на културата, Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“, Програма „Осинови книга“, Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, Министерство на образованието и науката, Програма „Достъпна среда“, Агенция за хората с увреждания, Програма „Работодател“, Агенция за хората с увреждания, Фонд за подпомагане – COVID-19, Конференцията на европейските национални библиотеки (CENL), Фонд за подкрепа „Скрити истории“, Конференцията на европейските национални библиотеки (CENL)
	– двустранно и многостранно международно сътрудничество.	Подписани и в процес на подписване меморандуми и споразумения
т. 20	Научна дейност	
20.1	Показатели	
	а) научна дейност - до 40 бр. научни изследвания годишно	4 научни изследвания
20.2	Индикатори	
	а) брой издадени научни и научно-приложни издания и публикации - от 40 до 50 броя публикации годишно	92
т. 21	Издания	
21.1	Индикатор - до 20 броя издания годишно	Монографии – 5 бр. Продължаващи издания – 6 бр.

	ИЗИСКВАНИЯ ПО СТАНДАРТА	2022 г.
т. 22	Потенциал за развитие	
22.1	Индикатори	
	а) брой на часовете за обучение на персонала - минимум 8 часа, максимум 20 часа на служител годишно	15,4 ч.
	б) процент от персонала, ангажиран в националното и международното	25%
	сътрудничество и в проекти – от 20 до 25%	12%
	в) процент от персонала, зает с научна и научно-приложна дейност – до 12%	13 ч.
	г) процент на приходите на Библиотеката, получени от услуги – от 55 до 60%	80%
	д) ангажименти и сътрудничество в рамките на националната мрежа – основен ангажимент по смисъла на чл. 42, ал. 1–5 от Закона за обществените библиотеки.	създава, разпространява и предоставя библиографска информация от национално значение; изпълнява функциите на централна лаборатория за реставрационни и консервационни дейности; извършва експертна оценка и контрол върху консервационни проекти; координира дейността на библиотеките за закрилата на наследството; осигурява експертна и консултантска помощ по въпросите на закрилата на наследството.

Приложение № 2

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ЗА

Защитени дисертационни трудове

3. Ангелова, Габриела Петрова. Библиотеката на българския интелектуалец като поле за изследвания в сферата на библиотекознанието и книгознанието (1878–1944) : историко-теоретични аспекти : дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, докторска програма Книгознание, библиотекознание и библиография / Габриела Петрова Ангелова. – 2021. – 335 л.

Предложен от Унив. по библиотекознание и информ. технологии. Фак. Библиотекознание и култ. наследство. Кат. Библиотекознание и библиография ; Защитен пред Науч. жури / 15.02.2022.

4. Иванов, Явор Николаев. Лексиката на среднобългарския превод на Диалозите на папа Григорий Двоеслов : дисертация за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, научна специалност Български език (Старобългарски) / Явор Николаев Иванов. – 2022. – 582 с.

Предложен от СУ Св. Климент Охридски. Фак. по слав. филологии. Кат. по кирило-методиевистика ; Защитен пред Науч. жури / 27.05.2022.

Монографии, документални сборници, библиографии и каталози

Съставителство и редакция

5. Аджарско евангелие 1652 г. / състав. К. Александрова ... [и др.] ; послесл. Елисавета Мусакова. – Фототип. изд. – София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2022. – [496], 15 с.

Други състав.: **Ваня Аврамова, Бояна Минчева, Стефан Пейков.** – Фототип. изд.: Четириевангелие : ръкопис. – с. Аджар : Аджарска книжовна школа, 1652.

ISBN 978-954-523-188-9

6. Александрова, Красимира Стойчева. Никола Михов – биобиблиография/ състав. Кр. Александрова, **Ваня Аврамова, Савина Цонева** ; библиогр. ред. **Силвия Филипова, Евелина Стойнева.** – София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2022. – 147 с.

ISBN 978-954-523-190-2

7. Българските земи в архивите и документите от XVIII–XIX век: модерност и традиция / състав. Християн Атанасов, Орлин Събев. – София : Акад. изд. За буквите – О’писменехъ, 2022. ISBN 978-619-185-584-1. – 504 с.

8. Филипова, Силвия Трендафилова. Академик, проф. д.м.н. д-р Николай Ярмов [Електронен ресурс] : систематично-хронологично-азбучна библиография / състав. **Силвия Филипова** ; ред. Александра Куманова. – В: *Трудове* на Студентското научно общество

при Университета по библиотекознание и информационни технологии. – ISSN 1314-6793. – Т. 17 (2022), с. 465–564.

Статии и студии

9. Аврамова, Ваня Петрова. Библиографски указател „Добри Чинтулов“, посветен на 200 години от рождението на бележития сливенец / **състав. Ваня Аврамова**, Росица Петрова-Василева. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика*. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 6 (2022), с. 130–132.

10. Аврамова, Ваня Петрова. В Регионалната библиотека „Сава Доброплодни“ – Сливен бе открита документална изложба „И будеше за бунт сърцата“, посветена на 200 години от рождението на Добри Чинтулов / **състав. Ваня Аврамова**, Росица Петрова-Василева. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика*. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 6 (2022), с. 35–40.

11. Аврамова, Ваня Петрова. XXIV национален фестивал на детската книга – Сливен / **Ваня Аврамова**, Росица Петрова. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика*. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 36–42.

12. Александрова, Красимира Стойчева. Библиотеката да пребъде, а колекциите и да се множат и съхраняват за поколенията след нас: слова при откриване на изложбата „Олтари на народната памет“ / **Красимира Александрова**. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика*. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 5–9.

13. Александрова, Красимира Стойчева. Дарителката д-р Цветана Събева-Рашева или За историята на един забравен жест / **Красимира Александрова, Ваня Аврамова**. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика*. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 1 (2022), с. 113–118.

14. Александрова, Красимира Стойчева. С почит към проф. Тодор Боров / **Красимира Александрова**. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика*. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 1 (2022), с. 5–6.

15. Али, Севдийе Феим. Мерки за пресичане на контрабандния внос и продажба на каменна сол във Видин и околността във втората половина на XIX век : По османотурски документални източници, съхранявани в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / **Севдийе Али**. – В: *Модернизационни тенденции в стопанския и културен живот във Видинско и Тимошко (XVIII–XX век) : сборник с материали от Четвъртата международна научна конференция Видин, 24–25 октомври 2018 г. – София : Веда Словена – ЖГ, 2022. – ISBN 978-954-8846-80-6. – С. 22–37.*

16. Али, Севдийе Феим. Номинация на персийски ръкопис от фондовете на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ за вписване в регистъра „Паметта на света“ на ЮНЕСКО – „Маснави-йи ма‘нави“ (Духовни двустиишия) на Руми / **Севдийе Али, Бояна Минчева**. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика*. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 6 (2022), с. 23–34.

17. Ангелова, Габриела Петрова. Модел за оптимално управление на лични библиотечни колекции в българските културни институции / **Габриела Ангелова**. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика*. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 6 (2022), с. 35–40.

ка: списание за библиотечна теория и практика. – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 50–59.

18. Ангелова, Габриела Петрова. Особености при библиографското идентифициране на славянски кирилски печатни книги (XVI–XIX в.) [Онлайн ресурс] : доклад на XX национална конференция с международно участие, София, 1 ноември / **Габриела Ангелова, Камелия Христова.** – В: *Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век = Knowledge society and 21st Century humanism.* – ISSN 2683-0094. – 19 (2022), с. 91–99. Достъпен на: <https://buditeli.unibit.bg/lib/sbornik-2022> [прегледан 08.02.2023]

19. Атанасов, Християн Атанасов. Българи в османската жандармерия? Нови данни за Видин от 60-те години на XIX век / **Християн Атанасов.** – В: *Модернизационни тенденции в стопанския и културен живот във Видинско и Тимошко (XVIII–XX век)* : сборник с материали от Четвъртата международна научна конференция, Видин, 24–25 октомври 2018 г. – София : Веда Словена – ЖГ, 2022. – ISBN 978-954-8846-80-6. – С. 38–52.

20. Атанасов, Християн Атанасов. Икономически прочит на османската конституция от 1876 година = An economics reading of the Ottoman Constitution of 1876 / **Християн Атанасов.** – В: *Известия на Центъра за стопанско-исторически изследвания = Proceedings of Centre for economic history research.* – ISSN 2534-9244. – Т. 7 (2022), с. 90–102.

21. Бранкова, Мария Симеонова. Използване на мултимедийни технологии при представяне на специалните колекции в библиотеките [Онлайн ресурс] : виртуални изложби на отдел „Специални колекции“ в НБКМ / **Мария Бранкова.** – В: *ББИА онлайн.* – ISSN 1314-7285. – Год. 12, бр. 4 (2022), с. 10–11.

Достъпен на: <https://www.lib.bg/publish/Списание/Архив/2022/682-Год-XII,-брой-4,-август-2022> [прегледан 10.02.2023]

22. Бранкова, Мария Симеонова. Първата дигитална колекция „Български библиографи и библиотекари“ / **Мария Бранкова.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 1 (2022), с. 154–155.

23. Бранкова, Мария Симеонова. Ценни издания с оригинални екслибриси във фондовете на отдел „Специални колекции“ на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / **Мария Бранкова, Вяра Митева.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 6 (2022), с. 87–93.

24. Величков, Петър. Библиотеката на Стилиян Чилингиров и българското книгознание. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика* / **Петър Величков.** – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 4–5 (2022), с. 130–136.

25. Величков, Петър. Как архивът на проф. Тодор Боров постъпи в Националната библиотека / **Петър Величков.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 1 (2022), с. 108–112.

26. Величков, Петър. Колцина са тези, които биват помнени като проф. Милен Куманов? – В: *Licht, mehr licht! В памет на професор Милен Куманов : юбилеен сборник по случай 80-годишнината от рождението на учения.* – София : За буквите – О’писменехъ, 2022. – ISBN 978-619-185-559-9. – С. 1094–1095.

27. Величков, Петър. Показалци на статиите и на авторите в „Библиотека“ през / състав. **Петър Величков.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 6 (2022), с. 133–139.

28. Величков, Петър. Ролята на краеведските издания за минералните извори и бани в България в периода до 1947 г. за развитието и популяризирането на местните общности / **Петър Величков.** – В: *Издател.* – ISSN 1310-4624. – Год. 24, кн. 2 (2022), с. 34–47.

29. Граматикова, Невена Йосифова. Преписи от ценно съчинение за историята на мистичните течения в Османската империя, съхранявани във фонда на отдел „Ориенталски сбирки“ / **Невена Граматикова.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 90–104.

30. Иванов, Явор Йорданов. С „Олтари на народната памет“ бе отбелязана 300-годишнината от рождението на св. Паисий Хилендарски и 260-годишнината на „История славянобългарска“ / **Явор Иванов.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 10–12.

31. Матова, Марияна. Епифания на свети отец Паисий Хилендарски на Студентската научна конференция в УНИБИТ / **Марияна Матова,** Иван Попов. – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 26–35.

32. Минчева, Бояна Стефанова. Истории, разказани в белите полета : „Книга система или състояние мухаммеданския религии ...“ в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / **Бояна Минчева.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 82–89.

33. Минчева, Бояна Стефанова. 150 години „Ружица“ и „Пчелица“ – модели и идентичности в огледалото на Европа [Онлайн ресурс] / **Бояна Минчева.** – В: *Дзяло: е-списание в областта на хуманитаристиката за българистични изследвания в периода X–XXI век.* – ISSN 1314-9067. – Год. 9, бр. 20 (2021), 11 с.

Достъпен на: https://www.abcdar.com/magazine/XX/Dzl_2021_br20_09_Boyana%20Mincheva-150_g_Ruzhitca_i_Pchelitca.pdf [прегледан 07.02.2023]

34. Мусакова, Елисавета Владимирова. Дарението на Мелетий Софийски – факт или фикция? / **Елисавета Мусакова.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 68–81.

35. Мусакова, Елисавета Владимирова. Един сред многото / **Елисавета Мусакова.** – В: *Персоналия: доклади от международна конференция Изкуствоведски четения 2021, модул Старо изкуство, 16–18 април 2021 г., София* / състав. Е. Мутафов, М. Куюмджиева. – София : Институт за изследване на изкуствата БАН, 2022. – ISBN 978-619-7619-06-5. – С. 81–116.

36. Мусакова, Елисавета Владимирова. Минейният комплект на Врачанския манастир от началото на XVII в. / **Елисавета Мусакова.** – В: *А на жената бяха дадени крила : сборник в чест на проф. Светлина Николова* / състав. С. Бърлиева, В. Желязкова, Н. Ганчева. – София : Кирилометодиевски науч. център БАН, 2022. – ISBN 978-954-9787-57-3. – С. 609–649. – (*Старобългаристика*, ISSN 0204-4021 ; Год. 46, No 4, спец. бр., 2022).

37. Мусакова, Елисавета Владимировна. Писачите в Постния (Slav23) и Цветния триод (Slav24) от библиотеката на синайския манастир „Св. Екатерина“ / **Елисавета Мусакова.** – В: *Кирило-Методиевски студии.* – ISSN 0205-2253. – Т. 32 (2022), с. 117–135.

38. Мусакова, Елисавета Владимировна. Празникът 11 май / **Елисавета Мусакова.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 2 (2022), с. 5–26.

39. Радева, Яница Радева. Елена Алексиева и Веселин Праматаров представиха книгите си в Националната библиотека / **Яница Радева.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 2 (2022), с. 33–41.

40. Радева, Яница Радева. Апокрифно писмо от началото на новия век (Азиз Шакир-Таш в контекста на постмодерния наратив) / **Яница Радева.** – В: *Литературен вестник.* – ISSN 1310-9561. – Год. 31, бр. 6 (2022), с. 9.

41. Радева, Яница Радева. За „Мечо“ от Ангел Каралийчев / **Яница Радева.** – В: *За буквите = О’писменехъ.* – ISSN 1312-3785. – Год. 44, бр. 69 (май 2022), с. 7.

42. Радева, Яница Радева. Затворническото битие и човекът : Каравелов сред мъртвия дом на Достоевски, тъмниците на Силвио Пелико и затворите Александър Лакиер / **Яница Радева.** – В: *Литературата като съдба: сборник в чест на 80-годишнината на професор Симеон Радев.* – София : Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2022. – ISSN 978-954-07-5582-3. – С. 480–488.

43. Радева, Яница Радева. Изданията на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ за 2021 г. / **Яница Радева.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 2 (2022), с. 114–118.

44. Радева, Яница Радева. Малцинствената литература в контекста на един по-широк прочит / **Яница Радева.** – В: *Страница.* – ISSN 1310-9081. – Кн. 2 (2022), с. 165–279.

45. Радева, Яница Радева. „Мечо“ – дебютът на писателя за деца Ангел Каралийчев / **Яница Радева.** – В: *Каралийчев, Ангел Иванов, 1902–1972. Мечо.* – София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2022. – ISBN 978-954-523-187-2. – С. 53–59.

46. Радева, Яница Радева. Владимир Полеганов и Райна Маркова гостуват в клуб „Писмена“ / **Яница Радева.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 3 (2022), с. 60–67.

47. Радева, Яница Радева. Поетите Людмила Миндова и Азиз Шакир-Таш гостуваха в Националната библиотека / **Яница Радева.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 4–5 (2022), с. 33–43.

48. Радева, Яница Радева. Представяне на испанско-българската антология „Terra incognita“ и новите книги на Оля Стоянова и Калин Донков / **Яница Радева.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 6 (2022), с. 45–55.

49. Рашева, Ивета Кирилова. От селищната към „античната“ легенда за принцеса Антола и творецът Н. Кънев [Онлайн ресурс] / **Ивета Рашева.** – В: *Преславска книжовна школа.* – ISSN 2603-4522. – Т. 22 (2022), с. 496–503.

Достъпен на: <https://www.cceol.com/search/journal-detail?id=2324> [08.02.2023]

50. Узунова, Елена Георгиева. За ръкописите, набавени от Слещченския манастир за славянската ръкописна колекция в Софийската народна библиотека / **Елена Узунова.** – В: *Манастирски библиотеки в южнославянските земи и в Русия през XIV–XVI век : доклади от международната научна конференция, 26–28 април 2021 година.* – София : Кирило-Методиевски науч. център, 2022. – ISBN 978-954-9787-53-5. – С. 205–217. – (*Кирило-Методиевски студии*, ISSN 0205-2253 ; кн. 32, 2022).

51. Узунова, Елена Георгиева. За 110-годишнината на отдел „Ориенталски сбирки“ в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ [Онлайн ресурс] / **Елена Узунова.** – В: *Дзяло: е-списание в областта на хуманитаристиката за българистични изследвания в периода.* – ISSN 1314-9067 (online). – Год. 10, бр. 22 (2022).

Достъпен на: <http://www.abcdar.com> [прегледан 10.10.2022]

52. Узунова, Елена Георгиева. Из архивно-документалното наследство на отец Неофит Рилски / **Елена Узунова.** – В: [*Петстотин и петдесет*] 550 години (1469–2019) от връщането на мощите на свети Йоан Рилски в Рилския манастир : международна научна конференция, 18–19 юни 2019 г., Рилска света обител : юбилеен сборник. – Община Рила : Рилска света обител, 2021. – ISBN 978-619-90620-4-3. – С. 182–192.

53. Узунова, Елена Георгиева. Още един път за Обретенския сборник от Националната библиотека / **Елена Узунова.** – В: *Bulgarian Mediaevalis.* – ISSN 1314-2941. – Год. 11, бр. 1 (2022), с. 321–330.

54. Узунова, Елена Георгиева. Паисий Хилендарски и неговата „История славянобългарска“ : 260 години „История славянобългарска“, 300 години от рождението на Паисий Хилендарски и 60 годишнината от канонизацията му за преподобен от Българската православна църква / **Елена Узунова, Галя Господинова.** – В: *За буквите = О'писменехъ.* – ISSN 1312-3785. – Год. 44, бр. 69 (май 2022), с. 6.

Името на авт. Галя Господинова погрешно отпеч. Галя Костадинова.

55. Филипова, Силвия Трендафилова. Тодор Боров – основоположник на съвременната визия на Националната библиография в България / **Силвия Филипова, Румяна Петрова.** – В: *Библиотека: списание за библиотечна теория и практика.* – ISSN 0861-847X. – Год. 29, бр. 1 (2022), с. 124–136.

56. Aleksandrova, Krasimira Stojčeva. COVID-19: response of the National Library „St. St. Cyril And Methodius“ to the pandemic [Онлайн ресурс] / **Krasimira Aleksandrova, Vanya Avramova.** – В: [*Sixteenth*] 16th International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 3423–3426.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/ALEKSANDROVA2022COV> [прегледан 08.02.2023]

doi: 10.21125/inted.2022.0960

57. Analysis of the training process of archival and documentary studies in Bulgaria [Онлайн ресурс] / S. Eftimova ... [и др.]. – В: [*Sixteenth*] 16th International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 2369–2373.

Други авт.: A. Borisova, F. Filipova, **H. Atanasov**.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/EFTIMOVA2022ANA> [прегледан 08.02.2023]

doi: 10.21125/inted.2022.0696.

58. Application of research under a bibliotherapy project in training of students from the specialties of library and information management [Онлайн ресурс] / T. Genova ... [и др.]. – В: [*Sixteenth*] *16th* International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 10 404–10 409.

Други авт.: S. Eftimova, M. Garvanova, **H. Atanasov**, T. Todorova.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/GENOVA2022APP> [прегледан 08.02.2023]

doi: 10.21125/inted.2022.2745.

59. The archives in the COVID-19 crisis : a perspective from the Bulgarian experience [Онлайн ресурс] / D. Popov ... [и др.]. – В: [*Sixteenth*] *16th* International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 3527–3532.

Други авт.: S. Eftimova, **K. Aleksandrova**, R. Ivanov, **V. Avramova**.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/POPOV2022ARC> [прегледан 08.02.2023]

doi: 10.21125/inted.2022.0992

60. Atanasov, Hristijan Atanasov. The European Union, Bulgaria and the digitization of archival heritage [Онлайн ресурс]: a brief overview of the achievements so far and what lies ahead – guidelines and projects / **Hristijan Atanasov**. – В: [*Fourteenth*] *14th* International Conference on Education and New Learning Technologies, 4–6 July, 2022, Palma, Spain : proceedings. – Palma de Mallorca, 2022. – ISBN 978-84-09-42484-9. – С. 3165–3169.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/ATANASOV2022EUR> [прегледан 09.02.2023]

doi: 10.21125/edulearn.2022.0781.

61. Atanasov, Hristijan Atanasov. How to finance digitization? Monitoring of programmes and projects in support of the digitization of archival records in Bulgaria [Онлайн ресурс] / **H. Atanasov**. – В: [*Sixteenth*] *16th* International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 2602–2608.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/ATANASOV2022HOW> [прегледан 08.02.2023]

doi: 10.21125/inted.2022.0769.

62. Atanasov, Hristijan Atanasov. ICT in service of collecting information on the archival documentary heritage of the Bulgarian revival [Онлайн ресурс] / **Hristijan Atanasov**, Yordan Nikolov, Iva Marinova. – В: [*Fifteenth*] *15th* Annual International Conference of Education, Research and Innovation, Seville, Spain, 7–9 November, 2022 : proceedings. – Seville, 2022. – ISBN: 978-84-09-45476-1. – С. 1872–1879.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/ATANASOV2022ICT> [прегледан 09.02.2023]

doi: 10.21125/iceri.2022.0477.

63. Atanasov, Hristijan Atanasov. Microhistory, municipal archives and digitization [Онлайн ресурс] : some observations from Bulgaria / **Hristijan Atanasov**, Petya Stamenova. – В:

[Fifteenth] 15th Annual International Conference of Education, Research and Innovation, Seville, Spain, 7–9 November, 2022 : proceedings. – Seville, 2022. – ISBN: 978-84-09-45476-1. – С. 1866–1871.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/ATANASOV2022MIC> [прегледан 09.02.2023]
doi: 10.21125/iceri.2022.0475.

64. Atanasov, Hristijan Atanasov. Once again on the digitization of Bulgarian state archives – strategies, reports, results, assessments and perspectives [Онлайн ресурс] / **Hristiyan Atanasov.** – В: [Fourteenth] 14th International Conference on Education and New Learning Technologies, 4–6 July, 2022, Palma, Spain : proceedings. – Palma de Mallorca, 2022. – ISBN 978-84-09-42484-9. – С. 3170–3174.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/ATANASOV2022ONC> [прегледан 09.02.2023]
doi: 10.21125/edulearn.2022.0782.

65. Atanasov, Hristijan Atanasov. Re-use of Information in The Public Sector and Historical Archives. Some Observations from Bulgaria [Онлайн ресурс] / **H. Atanasov.** – В: [Sixteenth] 16th International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 2616–2624.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/ATANASOV2022REU> [прегледан 08.02.2023]
doi: 10.21125/inted.2022.0772.

66. Atanasov, Hristijan Atanasov. Were There Bulgarians in the Ottoman Gendarmerie? New Evidence from the 1860–5 / **Hristiyan Atanasov.** – В: *Българските земи в архивите и документите от XVIII–XIX век: модерност и традиция / състав. Християн Атанасов, Орлин Събев.* – София : Акад. изд. За буквите – О’писменехъ, 2022. – ISBN 978-619-185-584-1. – С. 116–139.

67. Avramova, Vanja Petrova. Digitization of Archival-Documentary Heritage at the National Library „St. St. Cyril and Methodius“, Sofia, Bulgaria – Present and Prospects [Онлайн ресурс] / **V. Avramova, K. Aleksandrova, H. Atanasov.** – В: [Sixteenth] 16th International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 3409–3414.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/AVRAMOVA2022DIG> [прегледан 08.02.2023]
doi: 10.21125/inted.2022.0957.

68. Gramatikova, Nevena Josifova. Bulgaristan’da Alevi-Bektaşî Topluluğunda Hızır-İlyas Kültünün Yansımaları ve Hıdırellez Geleneği / **Nevena Gramatikova.** – В: *Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi.* – ISSN 1869-0122. – Sayı 25 (2022), с. 39–65. (Gramatikova, N. 2022. Reflections of the Cult of Khidr-Elijah and the Hidrellez Tradition in the Alevi-Bektashi Community in Bulgaria. *Journal of Alevism-Bektashism Studies.* 25 (Jul. 2022), 39–65).

Достъпно и на: <https://abked.de/index.php/abked/article/view/369/287> [прегледан 09.02.2023]

doi: <https://doi.org/10.24082/2022.abked.369>.

69. Manolova-Nikolova, Nadja Ivanova. Taking care of orphans’ properties [Онлайн ресурс] : the funds for orphans in the Danube Vilayet of the Ottoman Empire (1864–78) / **Nadya Manolova-Nikolova, Hristiyan Atanasov.** – В: *Turkish Historical Review.* – ISSN 1877-5462.

– Vol. 13, issue 3 (2022), с. 372–398.

Достъпен на: <https://doi.org/10.1163/18775462-bja10001> [прегледан 09.02.2023]

70. Once again in favour of John Dewey's classic educational model – „Learning by doing“ [Онлайн ресурс] : education in archival and records management studies in a Bulgarian University / D. Popov ... [и др.]. – В: [Sixteenth] 16th International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 3509–3513.

Други авт.: М. Krasteva, **Н. Atanasov**, S. Eftimova.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/POPOV2022ONC> [прегледан 08.02.2023]

doi: 10.21125/inted.2022.0987.

71. Parižkova, Ljubomira Petrova. Reading in the COVID-19 recovery period [Онлайн ресурс] / L. Parijkova, S. Eftimova, **Н. Atanasov**. – В: [Sixteenth] 16th International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 3514–3517.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/PARIJKOVA2022REA> [прегледан 08.02.2023]

doi: 10.21125/inted.2022.0989.

72. Penčev, Penčo Denčev. From an Empire to a Nation State : land property and its guarantee in the Balkans : the case of Bulgaria / Pencho Penchev, **Hristiyan Atanasov**. – В: *Bulgarian Historical Review*. – ISSN 0204-8906. – Vol. 50, 1–2 (2022), с. 3–37.

Достъпен и на: http://bhr.ihist.bas.bg/BHR_Archive/bhr_2022_12.html [прегледан 09.02.2023]

73. The therapeutic function of reading [Онлайн ресурс] : audiobooks and children in a global pandemic / S. Eftimova ... [и др.]. – В: [Sixteenth] 16th International Technology, Education and Development Conference, 7–8 March, 2022, Valencia, Spain : proceedings. – Valencia, 2022. – ISBN 978-84-09-37758-9. – С. 2416–2421.

Други авт.: I. Damianova, **Н. Atanasov**, K. Mincheva, B. Nikolova.

Достъпен на: <https://library.iated.org/view/EFTIMOVA2022RAP> [прегледан 08.02.2023]

doi: 10.21125/inted.2022.0712.

Виртуални, хибридни и реални участия в национални и международни форуми

Доклади на национални форуми

74. Александрова, Красимира Стойчева. Предизвикателства на динамичната информационна среда : съвременно библиотечно-информационно обслужване в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / **Красимира Александрова, Ваня Аврамова, Мая Димитрова**. – В: *Библиотеки, медии, социални мрежи – практики и резултати* : XXXII национална конференция на ББИА, Шумен, 7–8 юли

75. Александрова, Красимира Стойчева. Софрониев (Котленски) препис на История славянобългарска : електронно издание на НБКМ / **Красимира Александрова**. – В: *Национална научна конференция В началото бе „Историята“ по повод 300 години от рождението на Св. Паисий Хилендарски и 260 години от създаването на „История*

славянобългарска“, Банско, 26 май

76. Александрова, Красимира Стойчева. Специфика на създаването на метаданни за документите от специалните колекции на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ : доклад / **Красимира Александрова, Ваня Аврамова, Елена Узунова.** – В: *Дигитална информация и куриране на данни* : обучителен семинар, Модул 2, София, 26.10.2022 (с презентация).

77. Ангелова, Габриела Петрова. Неофит Рилски – изследвания върху личната му библиотека и приписките в нея : доклад / **Габриела Ангелова.** – В: [*Тридесет и осми*] 38 Кирило-Методиевски четения, София, 16–17 май 2022.

78. Ангелова, Габриела Петрова. Особености при библиографското идентифициране на славянски кирилски печатни книги (XVI–XIX в.) : доклад / **Габриела Ангелова.** – В: [*Двадесета*] XX национална научна конференция с международно участие Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век, София, 1 ноември

79. Ангелова, Габриела Петрова. Проект TLIT4U – Обогаляване на знанията и подобряване на уменията за трансграмотност чрез образователни игри : доклад / **Габриела Ангелова.** – В: *Десети* национален семинар на тема Интелектуалната собственост в университетите – нови хоризонти на академичния диалог, посветен на Световния ден на интелектуалната собственост, София, 26 април 2022.

80. Бранкова, Мария Симеонова. Дигитализация на книжовното наследство, съхранявано във фондовете на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ : доклад и презентация / **Мария Бранкова.** – В: *Хибридна* конференция с международно участие Умни градове и дигитализация, София, 9 ноември 2022. – 31 слайда.

81. Бранкова, Мария Симеонова. Екслибриси във фондовете на отдел „Специални колекции“ на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ : доклад и презентация / **Мария Бранкова.** – В: *Научна* конференция Книга и шрифт. Традиция и съвременност, София, 8–9 април 2022. – 35 слайда.

82. Величков, Петър. Ролята на краеведските издания за минералните извори в България в периода до 1947 г. за развитието и популяризирането на местните общности : доклад / **Петър Величков.** – В: *Научна* конференция Краезнанието – традиции, съвременност, перспективи, Столична библиотека, София, 20 октомври

83. Иванов, Явор Николаев. За книжовната дейност и езика на Свети Пимен Зографски : доклад / **Явор Иванов.** – В: *Конференция* Исторически и съвременни аспекти на българския език. В памет на проф. дин Боряна Велчева по случай 90 години от рождението ѝ, София, 06–07.10.2022 г.

84. Мусакова, Елисавета Владимировна. Жеравненският триод : доклад / **Елисавета Мусакова.** – В: [*Двадесет и шести*] XXVI интердисциплинарен колегиум по старобългарска литература и култура, София, 17–18 ноември 2022.

85. Радева, Яница Радева. Популяризиране на българската книга в онлайн пространството : клуб „Писмена“ към Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ : доклад / **Яница Радева.** – В: [*Тридесет и втора*] XXXII национална конференция на ББИА Библиотеки, медии, социални мрежи – практики и резултати, Шумен, 7–8 юли

86. Узунова, Елена Георгиева. Към профила на един от преписвачите на „История славянобългарска“ : отец Панталеймон Хилендарец : доклад / **Елена Узунова**, Маргарет Димитрова. – В: *Монашеството и българската историопис от XVIII век – извори, употреба, интерпретации* : конференция, посветена на 300-годишнината от рождението на о. Паисий Хилендарски, 15–16 септември, София (с презентация).

87. Узунова, Елена Георгиева. Професор Марин Дринов и интересът му към славянската ръкописна традиция : доклад / **Елена Узунова**. – В: *Исторически и съвременни аспекти на българския език* : в памет на проф. дин Боряна Велчева по случай 90 години от рождението ѝ : научна конференция, 06–07.10.2022 г., София (с презентация).

Участия в международни конференции

88. Александрова, Красимира Стойчева. Национална библиография България в електронна среда / **Красимира Александрова, Ваня Аврамова, Силвия Филипова**. – В: *[Двадцать пятая] XXV международная конференция Central Asia 2022* : интернет и информационно-библиотечные ресурсы в науке, образовании, культуре и бизнесе, Аниджан, Узбекистан, 5–27 мая

89. Радева, Яница Радева. „Свети Вълк“ на Елена Алексиева като апокриф : доклад / **Яница Радева**. – В: *Международната конференция Гласове на другостта*, София, 2–3 ноември

90. Рашева, Ивета Кирилова. За една късна и неизвестна поема за Паисий Хилендарски от Михаил Ковачев (1962 г.) : доклад / **Ивета Рашева**. – В: *Международен научен симпозиум Етнос и култура: между локуса и универсума в рамките на XVI Цар-Шишманови дни*, Самоков, 30.09–02.10.2022.

91. Aleksandrova, Krasimira Stojčeva. Covid-19 : the response of St. St. Cyril and Methodius National Library / **Krasimira Aleksandrova, Vanya Avramova**. – В: *[Осми] 8-ми международен конгрес Библиотеката като културен феномен*, Минск, 21–22.10.2021.

Достъпен на: <http://conference.nlb.by/fenomen2021/onlayn-translyatsiya/>

92. Atanasov, Hristijan Atanasov. Before the beginning: financial information prior to 1878 in the archives preserved in the National Library „St. St. Cyril and Methodius“, Sofia, Bulgaria : problems and perspectives : доклад / **Hristijan Atanasov**. – В: *Digital Rebirth of Historical Datasets Workshop*, 30 June 2022, Sofia.

Научни проекти

НАСЛЕДСТВО. БГ

1. Международен научен проект КП-06-Н60/9, финансиран от ФНИ към МОН „Интердисциплинарни методи и средства за изследване на ръкописни паметници“.

2. Проект „Културната идентичност на банатските българи и българската католическа книжнина“ към Института за български език „Професор Любомир Андрейчин“.

Приложение №3

В МЕДИИТЕ ЗА НАС, ПО МЕСЕЦИ

Януари

TV Bulgaria on Air, 3 януари

<https://www.bgonair.bg/a/163-lyubopitno/251047-sbadnata-mechta-kakvo-nakara-studenti-da-stanat-chast-ot-ekipa-na-natsionalnata-biblioteka>

Редактор: Ваня Кузманова

Сбъдната мечта: Какво накара студенти да станат част от екипа на Националната библиотека?

Тя се осъществява благодарение на студентските практики

Да започнеш работа в една от най-големите културни институции – Националната библиотека – звучи като мечта. Мечта, която млади хора вече сбъдват благодарение на студентски практики там. Над 30 са студентите, които вече са преминали през практическия курс, като вече двама от тях са част от екипа ѝ.

Мая Димитрова работи от години в Националната библиотека, споделя че работата ѝ като ментор на младите студенти я изправя пред истинско предизвикателство.

Вече над 30 студенти са минали тези практики, а в началото леко се притесних от задачата, която ми поставиха да съм ментор в тази програма, защото предположих, че човек трябва да има някакви преподавателски умения, за да се въведат студентите в тези практики и е необходимо да имат малко повече внимание, за да им се разкаже за структурата и мисията на Националната библиотека. При нас по-специалното е общуването с потребители, като знаете, че освен нужната експертиза е умение, което не всеки притежава такава и тук добиват представа, как е необходимо да се държат с читателите, на които трябва да помогнем, защото затова сме тук, да открият това, което им е необходимо и да стигнат до правилният документ, който търсят, сподели менторът Мая Димитрова.

За да стимулират интереса на студентите, те получават възможност да останат на работа в най-голямата библиотека в страната. Две от момичетата, които са доказали уменията си в работната среда, вече са част от екипа ѝ.

Вдъхнови ме, че се занимавам с тази специалност, която уча в момента. Мога да се развивам в тази сфера, като мога да придобивам нова информация, която би ми била полезна не само теоретически, но и практически. Работата с книги, с библиография, като цяло свързано с библиотечния мениджмънт. Тази да помагам в обслужването на читатели, да записвам бележки, да участвам в процеса на информационната система в библиотеката, да бъда част от информационната система, за да стигне книгата до читател, разказа студентката Цветелина Димитрова

Издирвах арабски книги, които са свързани със Сирия, сирийски автори или всичко отнасящо се до Сирия. Не само теоретически, но и практически просто да се запознаят с механизма, самата работа, да видят и архива, да се докоснат, като цяло, каза Мая Махмуд.

Всеки студент, който изучава специалности, които са свързани с библиотечен мениджмънт, документалистика и архивистика, може да стане част от екипа на Библиотека.

Сайт „Аз чета“, 15 януари

<https://azcheta.com/izlozhba-na-unikalni-knigi-posreshta-chitatelite-na-natsionalnata-biblioteka/>

Изложба на уникални книги посреща читателите на Националната библиотека

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ посреща своите читатели и посетители с изложба на уникални чуждестранни книги, постъпили във фонда в края на 2021 г. Библиотеката закупи 136 тома луксозни албума, енциклопедии, справочни издания и монографии на едни от най-популярните световни издателства като Dorling Kindersley, Random House, Taschen, Phaidon, Oxford University Press.

Изключителните албуми представят изкуството на ренесансови и барокови художници – Йеронимус Бош, Питер Брьогел, Тициан, на модерните творци от XX в. – Густав Климт, импресионисти, авангардни фотографи и артисти – Кристо и Жан Клод, Анди Уорхол, Жан-Мишел Баския, Ханс Гигер. Сред попълненията на фонда на Библиотеката са и богато илюстрирани енциклопедии по музика, кино, история, философия, биология, екология. Сред изложените във витрини в централното фоайе са и библиофилски фототипни издания на исторически хроники.

„Като споделяме думите на германския писател Карстен Хен в романа „Човекът, който разхождаше книги“, че „книгите се нуждаят от човек, който да им покаже правилния път до читателите“, вярваме, че настоящата изложба е част от този правилен път, а Националната библиотека е правилното място за уникалните книги“, допълниха от Библиотеката.

Луксозните издания ще бъдат подредени до края на януари.

Сайт „Добролюбие“, 24 януари

<https://dobrotoliubie.com/2022/01/24/%D0%B2-%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD-%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BF/>

В поредицата „Книжовен калейдоскоп“ Националната библиотека представя ръкописи от дарението на Софийския митрополит Мелетий през 1883 г.

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ представя ръкописи от дарението на Софийския митрополит Мелетий през 1883 година, с което е поставена основата на ръкописната ѝ сбирка, съобщават от Библиотеката.

Ръкописите са в поредицата „Книжовен калейдоскоп“.

Митрополит Мелетий Софийски (1832–1891), с богат на противоречия духовен, обществен и политически живот, е споменаван многократно като един от учредителите и дарителите на Народната библиотека. Оказва се, че неговото дарение, дало началото на ръкописната сбирка на Библиотеката, е обвито в мистериозен облак. В писмо от 28 март 1883 г. Мелетий подканва старшия помощник В. Манчев да изпрати някого „с един чувал“, за да прибере от Митрополията подготвените за подарък ръкописни книги. Във второ писмо от 31 март се извинява, че не е било възможно да се предадат книгите, които събирал с „голямо тщение“ от различни части на Софийската епархия, и приканва сега да бъдат взети от него. През 1910 г. в увода към първия том на своя

опис на ръкописите и старопечатните книги в Народната библиотека Беньо Цонев посочва, че не е открил никакви документи за дарението. През 1930 г. обаче директорът на Библиотеката Велико Йорданов публикува в „История на Народната библиотека в София“ списъка на дарените от Мелетий 48 ръкописи и старопечатни книги, без да цитира източника на сведенията.

По неговия списък със сигурност могат да се идентифицират осем ръкописа:

Слова на Ефрем Сирийски, писач монах Рафаил, 1592 г. – НБКМ 299 (2);

Октоих от XV в., бил в Желявския манастир – НБКМ 178 (5);

Куриловското евангелие от XVI в. – НБКМ 51 (7);

Евангелие от края на XVI или началото на XVII в., с приписка за с. Мрамор – НБКМ 59 (8);

Минея за юли – август от втората половина на XVI в. – НБКМ 155 (9);

Осмогласник (октоих) от XVI в., с приписка на Никола от Новачане (Новачене) – НБКМ 196 (10);

Служебник и други книги, с приписка от 1738 г., от поп Вуче от Вакарел, XV–XVI в. – НБКМ 260 (31);

Апокалипсис, тълковен, XVI в. – НБКМ 101 (39).

Доколкото се опираме на посоченото сведение, още няколко ръкописа с много голяма вероятност представляват част от същото дарение. Сигнатурите в скоби съответстват на първоначалния библиотечен каталог и сочат първите постъпили книги – тук виждаме засвидетелствани номерата от 1 до 39. Тази зависимост допълнително помогна за издирването на ръкописите, които допускаме, че са били дарени от Мелетий Софийски.

Експозицията може да бъде разгледана в зала „История на книгата“ в Националната библиотека до края на месец януари

Февруари

БТА, 11 февруари

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/221065-Natsionalnata-biblioteka-otbelyazva-140-godini-ot-rozhdenieto-na-pisatelya-Dobr>

Националната библиотека отбелязва 140 години от рождението на писателя Добри Немиров с изложба

В настоящия месец Националната библиотека отбелязва с изложба 140 години от рождението на бележития български писател и общественик Добри Немиров, съобщиха от НБ.

От 1905 до 1920 г. професионалният му път е свързан с библиотекарската професия. Един от най-продуктивните му творчески периоди е като библиотекар в Българското книжовно дружество (БАН), затова изложбата в Националната библиотека е част от най-новата поредица „Български библиографи и библиотекари“.

През годините на Първата световна война Добри Немиров е мобилизиран и тогава се раждат военните му разкази.

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отбелязва годишнината на Добри Немиров с експозицията, в която могат да се видят първи издания на неговите пиеси, сборниците му с разкази, както и трилогията романи: „Братя“, „Първи бразди“ и „През огъня“, с която писателят става особено популярен. Експозицията включва също интервюта и публикации за живота и творчеството на писателя, книги и статии за него.

Малко известен факт от биографията на Добри Немиров е, че той проявява талант на художник, правил е шаржове на известни български интелектуалци, публикувани в различни издания, те също са част от изложбата. Във витрините на Централното фоайе ще видите още снимки и ръкописни документи на писателя, притежание на отдел Български исторически архив.

Изложбата може да бъде разгледана в централното фоайе на Националната библиотека до края на месеца.

БТА, 25 февруари

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/226920-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-chestva-125-g-ot-rozhdeniet>

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ чества 125 г. от рождението на големия българския художник Иван Милев

Във фонда на Националната библиотека (НБ) се пазят албуми, картички и отделни листовки, излезли изпод четката на Иван Милев. Виртуалната изложба за яркия творчески път на художника, организирана от Националната библиотека по повод 125-годишнината от рождението му, ще позволи да се докоснем до уникалния му, самородни удивителен талант, съобщиха от НБ.

Иван Милев е художник сценограф, един от основните представители на българския сецесион. Изгрял ослепително, но творил трагично кратко. Той е най-ярката

творческа фигура на 20-те години на XX век що се отнася до задълбоченото познаване и вникване в българската народна съдба. Иван Милев е един от големите майстори на темперната и акварелната техника на нашето изобразително изкуство. Самобитният му декоративен стил е повлиян от модерния по това време в Европа сецесион, но е свързан по-скоро с народните традиции и иконописта, разказват от НБ.

Роден през февруари 1897 г. в Казанлък, по време на Първата световна война Милев е мобилизиран в Пехотната казарма в София и зачислен в щаба на Въздухоплавателната дружина като военен художник. През 1917 година е войник на румънския фронт.

Две години работи като учител в село Коручешме, Хасковско и след това е приет в Държавната художествена академия в София. Преминава през общия курс на обучение до 1922, а в през следващите три години се премества в Декоративния отдел при професор Стефан Баджов.

Докато е студент, прави три самостоятелни изложби. Сътрудничи на вестник „Червен смях“ като илюстратор и карикатурист. През 1922 г. рисува кориците на книгите „Смърт“ на Владимир Полянов, „Синята хризантема“ на Светослав Минков, „Фантазии“ на Едгар Алан По, „Ужасът“ от Ханс Хайнц Еверс, на издателство „Аргус“. Прави корицата и илюстрира стихосбирката на Ламар „Арена“, издадена от издателство „Т. Ф. Чипев“.

На 29 юни 1925 г. получава свидетелство за завършен пълн курс с пълно отличие от Художествената академия, специалност „Декорация“.

На 19 юли същата година се жени за оперната певица Екатерина Наумова. Рисува я неведнъж, нейни черти се откриват и в картината му „Ахинора“. През пролетта на 1926 г. е приет в дружеството „Родно изкуство“ и активно участва в изложбата му с творбите си „Божа майка“ и „Светогорска легенда“.

Иван Милев напуска този свят 30-годишен, вижда раждането на дъщеря си и 6 месеца по-късно, през януари 1927 г., го покосява испанският грип.

Освен художествено, той ни оставя и литературно наследство – стихотворения, поеми и проза. Оставя ни и дневник, озаглавен „По пътя на страданието“, припомнят от НБ.

БТА, 28 февруари

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/228430-nasiten-s-interesni-sabitiya-shte-bade-mesets-mart-za-natsionalnata-biblioteka>

Наситен с интересни събития ще бъде месец март за Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е подготвила богата програма за месец март, съобщиha от екипа на институцията.

Още в първия ден на месеца в зала „История на книгата“ ще бъдат представени документи на тема „Ромите по българските земи XV–XIX век“ от поредицата „Книжовен калейдоскоп“. Ще бъдат показани няколко документа и един регистър, които хвър-

лят светлина върху живота на циганското население на Балканския полуостров през XVIII–XIX век.

Сред тях е ферман на султан Абдул Меджид от 1849 г. до управителя и висши чиновници от Видинската област, с който се регламентира начинът на облагане на „раята“ и циганите с данъка „джизие“. Опис (от 1846 г.) на циганите (мюсюлмани и християни) от Ломска околия, в който са посочени физическите им белези – ръст, цвят на очите и прочее.

В Централното фоайе на Националната библиотека на 1 март ще бъде открита изложба на художника Дончо Дончев. За първи ще бъде показана кинетична инсталация с приказни илюстрации на митологични образи във вид на карти за игра. В Централното фоайе са изложени и сатирични рисунки, които представят контрастите на нашето време, както и книгата *Persona Satyrica* – голям албум с рисунки и текст на автора Дончо Дончев, преведен на няколко езика.

За Националния празник на Република България, когато се навършват 144 години от освобождението, Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще изложи ценни документи от своя фонд, свързани с Освобождението: „Биография на Милан Митев, опълченец от 3-та дружина I-во Българско опълчение“ (Русе, 15 юни 1899 г.). Документът съдържа сведения за семейството му, постъпването в Българското опълчение, участие в сраженията при Стара Загора, отбраната на Шипка и боевете при с. Шейново, Казанлъшко, както и за дейността на Милан Митев след Освобождението.

Поредицата „Български библиографи и библиотекари“ ще продължи с експозиция, посветена на 145 години от рождението на акад. Никола Михов. На 6 март се навършват 145 години от рождението на изтъкнатия библиограф, икономист, статистик и забележителен учен енциклопедист акад. Никола Михов. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отбелязва годишнината с изложба, с оригинални фотографии и документални материали от личния архивен фонд на Никола Михов, част от внушителния масив, съхраняван в Български исторически архив, както и печатни издания от фонда на Библиотеката.

Ще бъдат отбелязани и 510 години от рождението на Герардус Меркатор. През 2022 година се навършват 510 години от рождението на фламандския картограф Герардус Меркатор (Gerardus Mercator). Той придобива известност с изработената от него карта на света в т.нар. „Проекция на Меркатор“. За годишнината от рождението му Национална библиотека ще представи малка част от колекцията на отдел „Картографски и графични издания“ в Библиотеката.

На 11 март Българската православна църква отбелязва паметта на св. Софроний Врачански. Това ще бъде и началото на Паисиевите чествания по случай 300 г. от рождението на Паисий Хилендарски и 260 г. от написването на „История славянобългарска“. Националната библиотека е подготвила „Виртуална галерия на преписите на „История славянобългарска“ (11 март–15 април) с Котленския препис направен от Софроний Врачански през 1765 г.

С изложба в края на месец март Националната библиотека ще отбележи 100 години от излизането на месечното списание за литература и изкуство „Хиперион“. Изложбата е част от утвърдената поредица документални изложби „Българска периодика“. Списанието на българските символисти „Хиперион“ излиза в София от март 1922 до декември 1931, под редакцията на Теодор Траянов, Иван Радославов и Людмил Стоянов. Уредник е големият почитател на българската литература Димитър Господинкин. Печата се в печатниците: Типограф, С. М. Стайков и Просвещение.

В изложбата ще могат да се видят първата книжка на списание „Хиперион“ издадена през март 1922 година и снимки от фонда на Библиотеката.

В последния ден на март – 31 март – в Централното фоайе на НБ ще бъде представен сборникът „Приноси към българската ориенталистика. 110 години отдел „Ориенталски сборки на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий““. Сборникът включва статии от сътрудници на настоящия отдел „Ориенталски сборки“ към Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, написани специално за 110-годишнината от учредяването на отдела. Към изданието е подготвена и библиография с трудове на сътрудниците на отдела от неговото основаване до днес. Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Министерството на културата. Негови съставители са Невена Граматикова, Анка Стоилова и Румен Ковачев.

Март

БТА, 6 март

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/231312-natsionalnata-biblioteka-otbelyazva-s-izlozhba-145-godini-ot-rozhdenieto-na-akad>

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отбелязва 145-ата годишнина от рождението на академик Никола Михов с изложба, съобщи от културната институция.

В поредицата „Български библиотекари и библиографи“ Националната библиотека отбелязва приноса на забележителни учени, преподаватели, общественици, които свързват живота си с българската библиография и библиотекознание. На 6 март се навършват 145 години от рождението на изтъкнатия библиограф, икономист, статистик и забележителен учен енциклопедист академик Никола Михов. В изложбата са представени оригинални фотографии и документални материали, част от личния архив на Никола Михов, съхраняван във фонда на Българския исторически архив на Библиотеката.

Никола Василев Михов е роден на 6/18 март 1877 г. в Габрово. Завършва Априловската мъжка гимназия в родния си град. През 1897 г. заминава за Женева, за да следва биология и социология, но още на следващата година се прехвърля в Брюксел, където през 1900 г. се дипломира с докторат на тема „История на статистиката“. След завръщането си в България преподава френски език във Велико Търново, Априловската гимназия и Първа мъжка гимназия в София. Служител е в Дирекция

на статистиката, а между 1908 и 1912 г. е поддиректор и главен библиотекар в Народната библиотека в София.

Като се придържа стриктно към златното си правило „Нито една книга да не бъде цитирана от втора ръка“, в продължение на повече от 20 години Никола Михов издирва чужда литература за България в големите библиотеки и книгохранилища в Мюнхен, Брюксел, Санкт Петербург, Берлин, Виена, Париж, Марсилия, Лондон, Женева и др. Владеенето на няколко езика, изключителното му трудолюбие, устременост и библиографски умения му дават възможност да прегледа около 80 000 тома книги, справочници и периодични издания и да опише пълно и точно над 15 000 от тях в многобройните си библиографски указатели. Тези, с които академик Михов вписва името си в историята на българската библиография са: „Библиографски източници за историята на Турция и България“ в 4 тома, „Населението на Турция и България през XVIII и XIX век: библиографско-статистическо изследване“ в 5 тома, „България и нейният народ по свидетелства на чужденци. Библиография на статии от немски, английски, френски и италиански периодични издания за Турция и България“, „Принос към историята на българската търговия“ в 6 части.

Изложбата е разположена в западното фоайе на Националната библиотека и е на разположение на читатели и посетители до края на месец март.

БТА, 10 март

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/233483-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-blagodari-na-svoite-dariteli->

Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ благодари на своите дарители през 2021 година

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отличи за четвърти пореден път най-щедрите благодетели в опазване на книжовността на България през 2021 година на церемония „Дарител на годината“. В словото си при откриването на събитието директорът на Библиотеката доц. Красимира Александрова благодари на всичките над 340 дарители и спомоществователи на Библиотеката и припомни, че според социологическо проучване от последната година близо 40 на сто от дарителите казват, че даряват, защото така са възпитани, други 10 процента го правят от чувство на благодарност към каузата, съобщиха от НБ.

На събитието е присъствал и заместник-министърът на културата Юрий Вълковски. В своето приветствие той е подчертал, че сега е ред на държавата да подкрепи Националната библиотека в усилията ѝ да съхранява, опазва и дигитализира книжовното богатство на страната.

С плакет на Националната библиотека и грамота са наградени следните благодетели:

- „Борика“ АД Национална картова и платежна схема в България – за подкрепа и пренасяне на българската историческа памет в модерния дигитален свят и за издаването на електронната версия на личния бележник на Васил Левски през 2021 г.

- „Софийска вода“ АД, част от „Веолия“ – за финансова подкрепа и за предоставянето на 250 стъклени гарафи за вода в унисон с екологичната политика на Националната библиотека.

- Адвокат Надя Ангелова, която повече от пет години дарява своя интелектуален труд, съчетан с висок професионализъм и безрезервно отдава своята енергия и време в името на каузата на Националната библиотека.

- Издателство „Захарий Стоянов“ – за дарение през последната година на над 650 екземпляра книги. Директорът на издателството акад. Иван Гранитски прие грамотата с надеждата и призива Библиотеката да има още една нова, съвременна сграда за повече място за съхранение на фонда, който надвишава 8 и половина милиона книги.

- Константин Чипев (потомък на големия български издател Тодор Чипев и на великия български политик д-р Константин Стоилов; живее и работи в САЩ като молекулярен и клетъчен биолог) – за спонсорирането на фототипното издаване на 300 екземпляра от книгата на академик Никола Начов, посветена на Христо Тъпчилещов, който е един от големите ни родолюбци, дарил живота си и половината си имот в полза на българските интереси.

В. „Земя“, 12 март

Виртуална галерия представя Кованлъшки препис на „История славянобългарска“

Във виртуалната галерия на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ всеки делничен ден до 15 април ще бъдат последователно представени 26-те ръкописи на „История славянобългарска“. Националната библиотека представя Кованлъшки препис на „История славянобългарска“, 1783 г. (Писан от йерей Стоян в с. Кованлък - днес с. Пчелище, Великотърновско, 134 л.; 223 x 160 мм), съобщиха от екипа.

Ръкописът е изписан от книжовника Стоян Кованлъшки по

Втория Софрониев препис от 1781 г. Според една от неговите бележки преписът е направен за кратък период - от седми юли до девети август. Паисий Хилендарски завършва труда си през 1762 г., а като година на съставянето на „История славянобългарска“ Стоян Кованлъшки погрешно посочва 1765 г.

Ръкописът е постъпил в Софийската народна библиотека след 1901 г., защото според запазения подпис до тази година книгата е била у Ил. Д. Янулов, разказват от НБ и предста-

вят бележки на книжовника:

Месец август, 9-ти.
В годината 1783, в прослава на единадесетия Бог в Троицата, изписах аз, многог-решният йерей Стоян от село Кованлък, тази история, написана и събрана от хилендарския йеромонах Паисий на Света гора Атонска в годината от възмъгването на нашия Господ Исус Христос - 1765.

На лист, залепен на задната корица: Изписах и подвързах тази история аз, многог-решният поп Стоян в село Кованлък, в годината 1783. а

БТА, 15 март

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/235873-natsionalnata-biblioteka-predstavya-dnes-vi-izprashta-elenskiya-prepis-na-istor>

Националната библиотека представя днес Еленския препис на „История славянобългарска“

Еленски препис на „История славянобългарска“, 1784 г., писан от Дойно Граматик в Елена, ще бъде представен днес във виртуалната галерия на Национална библиотека. Преписът съдържа 183 ръкописни и 53 печатни листа (200 x 150 мм), съобщиха от НБКМ.

Както БТА вече писа, всеки делничен ден до 15 април Националната библиотека ще представя по един от преписите на „История славянобългарска“.

Освен пълния текст на „История славянобългарска“, ръкописът на Еленския препис включва и няколко добавки – разказва за Ной, за подвизите на Александър Македонски, за разселването на славяните и за цар Самуил. Включени са и две песни от книгата „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“ (в превод на бълг. ез. „Разговор, угоден за славянския народ“ или „Приятен разговор за славянския народ“) на хърватския поет и философ Андрия Качич-Миошич. Неговата книга представлява историческо повествование за южните славяни от античността до съвременното на автора, в което той отделя особено внимание на борбата с османските завоеватели. В „Разговора“ има и мотиви от българската история в стихотворна форма. Песента „За Орун и Ницефор“ възпява победата на българския хан Крум над император Никифор, а „Песен за император Василий“, която е посветена на любовта между сръбския княз Иван-Владимир и дъщерята на българския цар Самуил – Косара, внушава идеи за общочовешкия стремеж на хората да живеят в мир и разбирателство, разказват от НБКМ.

Вероятно скоро след изписването му Еленският препис е подвързан заедно с екземпляр от „Стематография“ на Христофор Жефарович, отпечатана във Виена през 1741 г. Книгата съдържа хералдически изображения на южнославянските народи, литографски портрети на балкански владетели и духовници, на почитани южнославянски светци. Под всеки герб е изписано четиристишие – възхвала, съдържащо и текст за историческата съдба на държавата или областта, на която принадлежи гербът. Така тези две историографски съчинения се допълват взаимно в подкрепа на интереса на четящия българин към историческото минало.

Ето кратък откъс от документа:

„Бележка на книжовника Дойно граматик от 1784 г.:

За слава на светата, единосъставна, животворяща и неразделима Троица – на Отца, Сина и Светия дух – изписах тази историйца аз, многогрешният Дойно Граматик от село Елена в годината от Сътворението на света 7292, а от Рождеството на словото божие – 1784, на десетия ден от месец март. [Тя е] събрана и създадена с труда и иждивението на хилендарския йеромонах Паисий от Самоковска епархия, в полза на българския род в годината 1762 в манастира Хилендар по повеление божие – нему слава во веки, амин“.

ЗЕМЯ 16 МАРТ 2022
СРЯДА

8. ЮБИЛЕЙ

приложение
ПАТРИОТ

Ренесансовият дух Иван Маразов

Не е за външен, че легендарният проф. д-р Иван Маразов навършва 80 години. От една страна, в съзнанието на интелегентната публика той от десетилетия е утвърден като учен със световна известност, най-итъкнатия познавач на митологията, културата и изкуството на траките, блестящ изкуствовед, автор на десетки монографии и стотици статии, посветени на знакови имена в българското пластическо изкуство, тоест митологизирана фигура, стигнала едва ли не достолепна библейска възраст. От друга страна, неизмеримата енергия на този патриарх му придава облик на живене-

метафори, задълбочен и в същото време остроумен. Времето на 60 - 80-те години на миналия век се характеризира и с оформянето на редица важни естетико-приятелски кръгове. Най-ярък пример тук е така наречената „Българска плеяда“ - Иван Левнев, Георги Божидаров - Слъна, Христо Стефанов, Димитър Киров и Емил Пиронков. Маразов е един от критиците, които се фокусираха върху тяхното творчество. Тези творци във висшия си обичаване се зареждаха с продуктивна естетическа енергия, обмениха идеи, проекти, спореха и разсъждаваха непрекъснато за пътната, по която

Каквото и да споменем за тази удивителна по своите разностранни таланти личност, ще бъде недостатъчно и непълно

ЗЕМЯ 16 МАРТ 2022
СРЯДА

9. ЮБИЛЕЙ

приложение
ПАТРИОТ

киселинния над 50 памфлети, фейлетона, антропофилетата, сатирични гротески и инвекции, които говореха за изпоздравянето му остроумие, талант на пародист и фейлетовен разказвач. А под бликащия хумор надничаша очите на строг наблюдател на социалните и политическите процеси у нас и в света.

Училиам се как за какваки си 60 години успя да направи толкова - да служи три години и да мине през всички степени на научната кариера, от кинтиге до филмте, от организирането на изложби и чужбина и у нас до курсовите лекции в НБУ и в музеи и университети на три континента, да преживее радости и загуби, да се разведе и да се ожени отново, да стигне до министър и пражко, да се труди със страст, но търпеливо...

Едно от уникалните качества на проф. Иван Маразов е способността му да открива талантлив хора и да се сприятелява с тях. Но не само това, а и да им бъде верен и във

да възкреси чрез уникалната си преподавателска дейност в Нов български университет. Той е създал на много учебни програми, чел е над 200 курса лекции, водил е семинари. Той възкреси основния от него интердисциплинарен семинар "Мит, изкуство, фолклор", който изигра голяма роля не само за оформянето на неговите собствени разбирания, но и за израстването на много по-млади специалисти. Тези петнадесет тома са неосезим принос в развитието на методологическите подходи в тази област. Най-ценното в неговата преподавателска дейност, освен изключително интересните лекции и упражнения на професора, са и многобройните културни пътувания, които той организира за студенти и доц. Татяна Шалганова, доц. Валентина Ганева и други видни преподаватели в своята департамент, в различни археологически destinations, свързани с тракийското, елинското, хетското и етруското духовно наследство - в

общества или платоновите академици, осканата му на учител и младен белег заклаваща, словата му, дълбокомислени и медно-речни, поплаха в съзнанието на захласнатите млади студенти, както и на останалите слушатели.

Спомням си един изумителен случай - разглеждаме римския град Помпей, Маразов разказваше за мозайките, стенописите, архитектурата и изкуството на Римската империя. Една от

и аплаузите бяха нескон-часими. Но подобни случаи бихме могли да възобразим много, и много.

Именно затова твърдя, че проф. Иван Маразов е почти легендарна и митологизирана в обществено-то съзнание личност.

Каквото и да споменем за тази удивителна по

Изключително библиотечна „Св. св. Кирил и Методий“ Българска библиотека и Издателство „Захария Стоянов“

Имайте удоволствието и честта да Ви покажат из

ТВОРЧЕСКА ВЕЧЕР
на проф. д-р ИВАН МАЗАРОВ

16.01. 2022 г. (сряда), 17.30 ч.
Централно фойе на Източната библиотека
бул. „Варна Алексиев“ № 88

спорещият човек, четящият човек, размишляващият човек, едно от лицата (а не маските) на нашето време. Човекът, който във висша степен е осъзнал, че плътта е тленна, а духът - животворен, че истинската вечност е в духовните дела, а не в земните външни, изкушения и тегоби, и затова се отнася и към себе си с вечната съпротивителна усмивка на учителятското търпение, на милосърдието и пъзната липса на суета и самооб-

Април

БТА, 1 април

<https://bta.bg/bg/news/lik/244917-natsionalna-biblioteka-predstavlya-tarnovskishishkov-prepis-na-istoriya-slav>

Национална библиотека представя Търновски (Шишков) препис на „История славянобългарска“

БТА, 4 април

<https://bta.bg/bg/news/lik/246007-pavlikyanski-sbornik-s-prepis-na-prerabotkata-na-istoriya-slavyanobalgarska-o>

Павликянски сборник с препис на преработката на „История славянобългарска“ от дон Едуардо Валпа представят в Национална библиотека

БТА, 8 април

<https://bta.bg/bg/news/lik/248399-vav-virtualnata-galeriya-na-natsionalnata-biblioteka-dnes-predstavyat-tarnovski->

Във Виртуалната галерия на Националната библиотека днес представят Търновски (Чехларов) препис на „История славянобългарска“

БТА, 13 април

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/251298-v-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-se-otkriva-kat-na-pakistan>

В Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се открива кът на Пакистан.

В Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се открива кът на Пакистан с книги предоставени от пакистанската национална библиотека, съобщиха от културната институция. Събитието ще открият, утре, от 11:00 ч., директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Красимира Александрова и посланикът на Ислямска република Пакистан в България Нейно Превъзходителство г-жа Мариам Мадиха Афтап. Кътът ще е разположен на II етаж в Националната библиотека. Разполагането на подобни места с книги от различни държави е сред най-новите инициативи на Националната библиотека на България в подкрепа на двустранните отношения между страните и националните библиотеки. Кътът на Пакистан е петия, след тези на Словения (2021), Нигерия (2021), Азербайджан (2021) и Словакия (2022).

На следващия ден, 15 април, за 22-ра поредна година пред Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще бъде отбелязан празникът на цъфналите вишни – Оханами. Традицията води началото си от 1999 г., когато проф. Соматсугу Такай от Токайския университет дарява вишневи фиданки сакура и чрез посолството на Япония в България те намират своя дом пред Националната библиотека.

На празника, който ще е от 16:00 ч., ще присъстват директорът на Националната библиотека доц. д-р Красимира Александрова, Негово Превъзходителство Хироши Нарахира, извънреден и пълномощен посланик на Япония в България, както и председателят на Асоциацията на завършилите Токайския университет в България Биляна Станойлович. Детският хор на БНР с диригент г-жа Венеция Караманова ще озвучи на живо празника Оханами.

В понеделник, 18 април, от 18:00 ч., в Централно фоайе на Библиотеката проф. д-р Евгений Сачев, социолог и експерт по културно наследство, Негово Преосвещенство Величкият епископ Сионий, публицистът Иван Тренев и издателят Николай Тончев ще

представят българския вариант на „Златната книга на песните“ от Сорбоната в Централното фоайе на Библиотеката.

БТА, 14 април

<https://bta.bg/bg/news/lik/251710-v-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-beshe-otkrit-kat-na-pakista>

В Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ беше открит кът на Пакистан

В Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (НБКМ) беше открит кът на Пакистан с книги предоставени от пакистанската национална библиотека.

Домакин на събитието беше директорът на НБКМ доц. д-р Красимира Александрова. Тя и посланикът на Ислямска република Пакистан в България Нейно Превъзходителство Мариам Мадиха Афтаб откриха кътта, който е пети до този момент.

Доц. Александрова разказа, че идеята за тези кътове е дошла именно от представители на посолството на Пакистан. Сега със задоволство мога да кажа, че този кът е вече факт, допълни тя. Надявам се, че съвсем скоро ще бъде и подписването на меморандум за сътрудничество и разбирателство с Националната библиотека на Пакистан, посочи още доц. Александрова.

Тя отбеляза, че създаването на кътове на различните държави е предизвикало интерес и вече има заявено желание от още много посолства.

Посланик Мариам Мадиха Афтаб изрази надежда това да е началото на предстоящо дълго и полезно сътрудничество между Националните библиотеки на България и Пакистан и пакистанското посолство. За нас е радостно, че точно тази година се открива този кът, защото през честваме 75-годишнина от независимостта на Пакистан, допълни тя. България и Пакистан имат дългогодишни приятелски отношения, повече от 55 години, и се надявам, че този кът ще привлече много българи, които да научат повече за държавата, за културата и за обичаите ни, и би ги довело в Пакистан като туристи, каза Афтаб и допълни, че се надява това да помогне в много области.

БТА, 15 април

<https://bta.bg/bg/galleries/bulgaria/32339>

Цъфнали вишни – празник – Национална библиотека

Май

Информационен сайт „Добролюбие“, 5 май

<https://dobrotoliubie.com/2022/05/05/%d0%b1%d1%8a%d0%bb%d0%b3%d0%b0%d1%80%d1%81%d0%ba%d0%b8-%d1%83%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%b8-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%b2%d1%8f%d1%82-%d1%84%d0%be%d1%82%d0%be%d1%82%d0%b8%d0%bf%d0%bd/>

Български учени представят фототипно издание на Празничния миней на Божидар Вукович Подгоричанин в Подгорица

БНТ, 11 май

<https://bntnews.bg/news/parviyat-prepis-na-istoriya-slavyanobalgarska-i-oshte-25-prepisa-v-nacionalnata-biblioteka-1194410news.html>

<https://bntnews.bg/news/pokazvat-26-te-originalni-prepisa-na-istoriya-slavyanobalgarska-snimki-1194347news.html>

<https://bnt.bg/news/den-na-svetite-bratya-kiril-i-metodiy-i-profesionalen-praznik-na-bibliotekarite-v-balgariya-v320039-305996news.html>

бТВ новините, 11 май

<https://btvnovinite.bg/predavanja/tazi-sutrin/istorija-slavjanobalgarska-na-260-godini.html>

ТВ Bulgaria On Air, 11 май

<https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/265105-unikalna-izlozhba-26-prepisa-na-istoriya-slavyanobalgarska-v-natsionalnata-biblioteka>

БНР, 11 май

<https://bnr.bg/horizont/post/101644982/nacionalnata-biblioteka-otbelazva-patronnia-si-praznik-s-izlojbata-oltari-na-narodnata-pamet>

<https://bnr.bg/horizont/post/101644723/bibliotekarite-praznuvat-izlojba-za-paisii-v-nacionalnata-biblioteka>

БТА, 11 май

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/culture/263815-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-chestva-dvoen-praznik-s-izloz>

Всяка година на 11 май Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (НБКМ) отбелязва двоен празник: патронен – на Светите равноапостоли и професионален – на българския библиотекар. По традиция и днес пред сградата на най-голямата библиотека в страната и най-стария културен институт в следосвобожденска България се събраха десетки граждани, които поднесоха цветя на паметника на Светите братя Кирил и Методий, а ученици изнесоха тържествен концерт.

Празникът започна и с откриване на изложба в централното фоайе „Олтари на народната памет“ в чест на 300 години от рождението на Паисий Хилендарски и 260 години от написването на неговата „История славянобългарска“. В експозицията са изложени 26-те оригинални преписа на „История славянобългарска“, които се съхраняват във фонда на Библиотеката. Всеки един от тези преписи бе представен през март и април на сайта на Българска телеграфна агенция, която е партньор на НБКМ.

Откриване на изложбата започна със слово на директора на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Красимира Александрова, която пожела колекциите да се множат и отново напомни, че за нуждите на институцията е необходима още една сграда. За да може да се приютят ценните архиви и колекции, и да се оформят допълващи се пространства – така, както са структурирани модерните библиотеки по света.

Доц. Александрова съобщи, че 10 от 26-те преписа на „История славянобългарска“ вече са дигитализирани, останалите 16 – ще бъдат в цифров формат до края на годината. В науката са известни 50 преписа на Историята на Паисий, известна още под името „Белова“.

На тържеството присъстваха библиотечни служители, членове на Обществения съвет на Националната библиотека, дарители на институцията, съветникът от Президентската институция Милена Димитрова, двама заместник-министри на културата: Юрий Вълковски и Весела Кондакова, и много други приятели на НБКМ. Беше прочетен поздравителен адрес от президента на Република България Румен Радев. Заместник-министър Юрий Вълковски в приветствено слово нарече библиотеките „пазители на духовните пространства, които търсят и дават посоки за развитие на културната мощ на нацията“. Той увери, че управляващите мислят за осигуряването на нова библиотечна сграда и каза, че е щастлив да разпознае сред присъстващите лицата на библиотекари, които са му помагали в студентските години, когато редовно е чел във Втора и Четвърта читални на НБКМ.

„Стандарт нюз“, 11 май

<https://www.standartnews.com/bulgariya-obshtestvo/pokazvat-nay-tsennata-blgarska-kniga-v-natsionalnata-biblioteka-492437.html>

www.dnes.bg, 11 май

<https://www.dnes.bg/sofia/2022/05/11/26-prepisa-na-istoriia-slavianobylgarska-izlozheni-v-nacionalnata-biblioteka.529696>

Други сайтове, 11 май

<https://novini.bg/bylgariya/obshtestvo/718171>

<https://zarata.info/26-преписа-на-история-славянобългарска/>

<https://1den.bg/bulgaria/26-преписа-на-история-славянобългарска/>

https://novini247.com/novini/natsionalnata-biblioteka-predstavi-spetsialna-ekspozitsiyata-po-povod-300-godini-ot_4438486.html

<https://www.geomedia.bg/novini/bibliotekata-pokazva-digitalna-istoriya-slavyanabalgarska/>

https://lupa.bg/news/26-originalni-prepisa-na-istoriya-slavyanobalgarskaldquo-v-nacionalata-biblioteka_176758news.html

БНТ, Канал 1, предаване „Отблизо“, 22 май

<https://bnt.bg/news/nai-malkite-knigi-koito-se-sahranyavat-v-nacionalnata-biblioteka-v320938-306422news.html>

Най-малките книги, които се съхраняват в Националната библиотека

Интервю с д-р Бояна Минчева – главен архивист в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

БНТ, Канал 1, „В кадър“, 22 май

<https://bnt.bg/news/kodat-na-paisiy-306403news.html>

Кодът на Паисий – документален филм, реализиран с помощта на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

В. „Дума“, 22 май

<https://www.duma.bg/dots-krasimira-aleksandrova-bibliotekata-e-puls-dava-idei-i-vazmozhnost-da-tvorish-n258253>

Библиотеката е пулс, дава идеи и възможност да твориш

Интервю с Директора на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Красимира Александрова

Четенето е възможност за спасение от тревожността и за излизане от сивото ежедневиe, казва директорът на Националната библиотека пред вестник „Дума“ – 23.05.2022 г.

TB Bulgaria On Air, 23 май

<https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/266539-sofroniy-vrachanski-e-osnovopolozhnikat-na-prepise-na-istoriya-slavyanobalgarska>

Софроний Врачански е основоположникът на преписите на „История славянобългарска“

Интервю с доц. Елена Узунова – архивист в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

„Имаме специално хранилище, което е с подходяща температурна влажност“, каза доц. Узунова.

НОВА телевизия, 24 май

<https://nova.bg/news/view/2022/05/24/369892/%D1%81%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%BB%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BC%D0%BB%D0%B0%D0%B4-%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BA%D0%B0-%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BB%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B8-%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%B8-%D0%BA%D0%B0%D1%83%D0%B7%D0%B8-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE/>

Светлозара Савова – младата писателка, автор на книгата „Писма до татко“

Интервю с нея в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Информационен сайт „Любословие“, 24 май

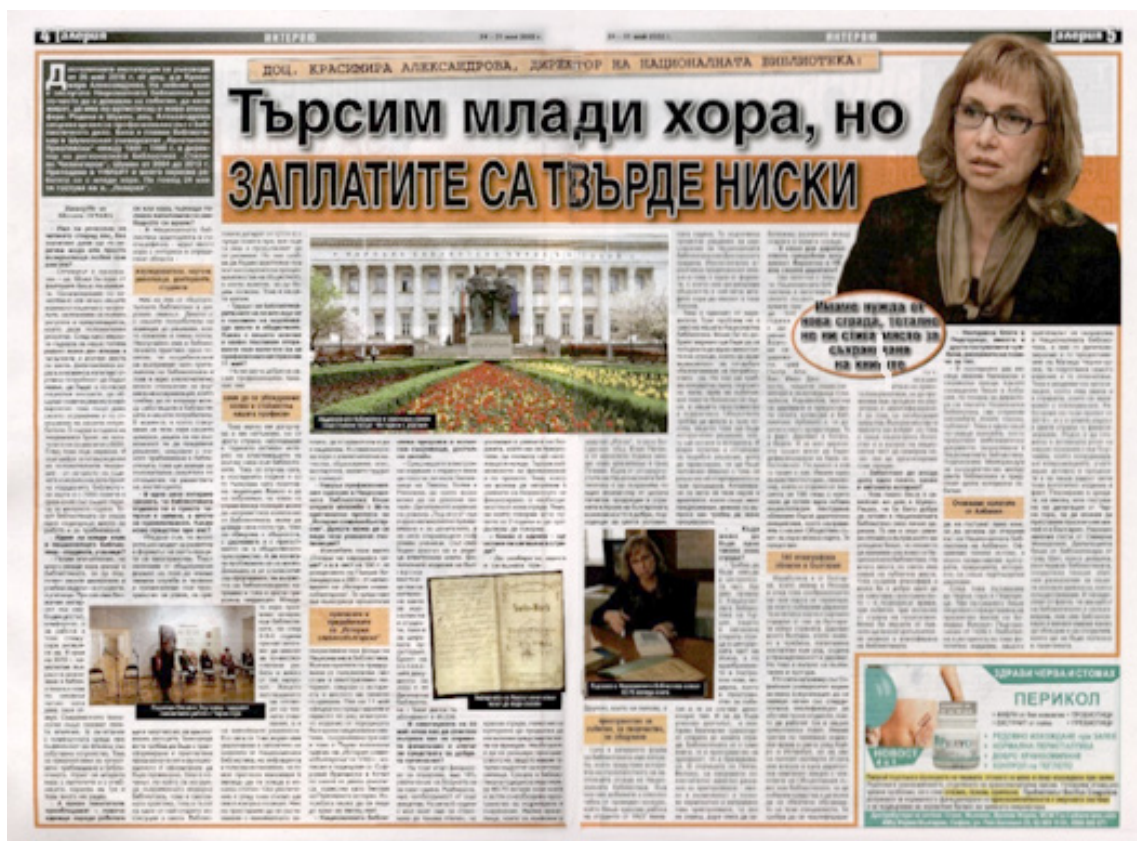
<https://luboslovie.bg/2022/05/24/%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0-%D1%81-%D0%BF%D0%BE%D1%89%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82/>

Изложба с пощенски марки на Кирило-методиевска тематика в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Вестник „Галерия“, 25 май

Търсим млади хора, но заплатите са твърде ниски

Интервю с директора на Националната библиотека доц. д-р Красимира Александрова

NESEBAR-NEWS.com, 26 май

<http://nessebar-news.com/top-news/%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B5%D0%B1%D1%8A%D1%80-%D0%B2-%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B0%D1%80%D1%85%D0%B8%D0%B2%D0%B8-%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BA/>

„Несебър в картографски архиви и колекции II–XXI век“ в НБ „Св. св. Кирил и Методий“

БТА, 27 май

<https://www.bta.bg/bg/news/272456-natsionalnata-biblioteka-otbelyazva-120-godini-ot-rozhdenieto-na-angel-karaliych>

Националната библиотека отбелязва 120 години от рождението на Ангел Каралийчев с фототипно издание „Мечо“

В. „Утро“, Русе, 27 май

<https://utroruse.com/article/802223/>

Националната библиотека отбелязва 120 години от рождението на Ангел Каралийчев с фототипно издание „Мечо“

БНР, програма „Хоризонт“, предаване „Закуска на тревата“, 28 май

<https://bnr.bg/horizont/post/101653773/nacionalnata-biblioteka-izdade-knigata-za-deca-na-angel-karaliichev-mecho>

Националната библиотека издаде книгата за деца на Ангел Каралийчев – „Мечо“
Интервю за новата книга, издадена от НБКМ, с доц. Александра

Агенция и радио „Фокус“, 31 май

<http://focus-news.net/news/2022/05/31/2949017/yanitsa-radeva-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-mecho-e-vazhna-kniga-za-tova-kak-se-razhda-edin-balgarski-pisatel-za-detsa.html>

Яница Радева, Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“: „Мечо“ е важна книга за това как се ражда един български писател за деца

Юни

НОВА телевизия, предаване „Твоят ден“, 2 юни

<https://nova.bg/news/view/2022/06/02/370924/%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B0%D1%82-%D0%B4%D0%B8%D0%B3%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%BE-%D1%82%D0%B5%D1%84%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%B2/>

146 години от подвига на Ботев – Какви документи съхранява Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, свързани с Христо Ботев? Събеседване с архивиста Милена Тафрова

БНР, програма „Христо Ботев“, предаване „Артефир“, 7 юни

<https://bnr.bg/hrisobotev/post/101658650>

Гравюри на Дон Кихот в Националната библиотека

Интервю на Светлана Тарашоева с Н.Пр. Алехандро Поланко и зам.-директора на НБКМ Ваня Аврамова

Информационен сайт „Факти“, 8 юни

<https://fakti.bg/kultura-art/685581-izlojba-obrazat-na-don-kihot-prez-vekovete-otkriva-posolstvoto-na-ispania>

Изложба „Образът на „Дон Кихот“ през вековете“ открива посолството на Испания

Официалното откриване на изложбата „Образът на Дон Кихот през вековете“ е на 8 юни, 17.30 ч., в Централното фоайе на Националната библиотека

BGNEWS, 8 юни

<https://bgnes.bg/news/bibliotekata-i-posolstvoto-na-ispania-predstavat-don-kikhot-prez-vekovete/>

Библиотеката и посолството на Испания представят Дон Кихот през вековете

NETNEWS, 8 юни

<https://netnews.bg/%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%8A%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%BE%D0%BD-%D0%BA%D0%B8%D1%85%D0%BE-%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7-%D0%B2%D0%B5/>

Изложба „Образът на Дон Кихот през вековете“ открива посолството на Испания

„НОВИНИ 247“, 8 юни

https://novini247.com/novini/izlojba-ot-gravyuri-obrazat-na-don-kihot-prez-vekovete-se_4552776.html

Изложба от гравюри „Образът на Дон Кихот през вековете“ в Националната библиотека

В. „Земя“, 10 юни

Библиотеката и посолството на Испания представят „Дон Кихот“ през вековете; с. 9.

БНР, Хоризонт, 16 юни

<https://bnr.bg/horizont/post/101663436/iz-debrite-na-starite-kartidreven-svat-koito-izpluva-otlegendite?fbclid=IwAR0zINuSKf4IMVfqqxXVkyv6qIJVBNQsDMmOzqae1MDeK9NDorayOhFjxd8>

Да следваш „Розите на ветровете“

Из дебрите на старите карти – древен свят, който изплува от легендите

Занаятът майстор на карти се е давал с диплома само от владетеля на съответната държава

Сайт „Патриотичен десант“, 16 юни

<https://www.desant.net/show-news/58742>

Защо на старите географски карти често пъти Месемврия (днешен Несебър) е изобразявана с червено мастило

БТА, 17 юни

<https://bta.bg/bg/galleries/bulgaria/57730>

Бургас – рибарско селище – пътуващ семинар

НОВА телевизия, 19 юни

<https://nova.bg/news/view/2022/06/19/372903/%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-nova-%D1%81%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%8A%D1%82-%D0%BE%D1%82-%D1%85%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE/>

Темата на Нова: Светилникът от Хилендар с участието на НБКМ

NESSEBAR-NEWS.COM, 20 юни

<http://nessebar-news.com/top-news/%d0%bd%d0%b0%d1%86%d0%b8%d0%be%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d0%bd%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d0%b1%d0%b8%d0%b1%d0%bb%d0%b8%d0%be%d1%82%d0%b5%d0%ba%d0%b0-%d1%81%d0%b2-%d1%81%d0%b2-%d0%ba%d0%b8%d1%80%d0%b8%d0%bb-2/>

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ за Несебър

„Морски вестник“, Варна, 21 юни

https://morskivestnik.com/compass/news/2022/062022/062022_44.html

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ за Несебър

БНТ, Канал 1, 22 юни

<https://bntnews.bg/news/otbelyazvame-160-godini-ot-rozhdenieto-na-prof-ivan-shishmanov-1199087news.html>

Отбелязваме 160 години от рождението на проф. Иван Шишманов

БНР, Програма „Христо Ботев“, предаване „Артефир“, 22 юни

https://bnr.bg/hristobotev/post/101665994/160-godini-ot-rojdenieto-na-prof-ivan-shishmanov?showNotActive=1&fbclid=IwAR24yBIM2P0oQcjLR07IKtkbZ5Ww_lmqa6QzRmCnpUiflsjuM6riBLbTA2I

160 години от рождението на проф. Иван Шишманов – документална изложба в Националната библиотека

Сайт „Новините 247“, 22 юни

https://novini247.com/novini/otbelyazvame-160-godini-ot-rojdenieto-na-iztaknatiya-pisatel-i-politik_4615992.html

„Отбелязваме 160 години от рождението на изтъкнатия писател и политик ...“

В. „Труд“, 22 юни

<https://trud.bg/%D0%BE%D1%82%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD-%D1%88%D0%B8%D1%88-%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2-%D0%B8-%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B0-%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0/>

Откриха изложбата „Иван Шишманов и Обединена Европа“

В. „Странджа“, юни

Националната библиотека в Бургаска област

СТРАНДЖА

ДУХОВНОСТ

6

НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ В БУРГАСКА ОБЛАСТ

От 16-ти до 18-ти юни, по договореност с община Бургас и община Малко Търново се състоя посещение на ръководството и експертния състав на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в Бургаска област, събличава от ГЕОПАН. В рамките на програмата на пътуващия семинар „Успешни практики за презентране на световното културно наследство под егидата на ЮНЕСКО“ бяха проведени посещения в регионалната библиотека „П. К. Яворов“ в Бургас, в „Рибарското селище“ и запознаване с работата на народното читалище „Братя Миладинови - Струга - Рибарско селище в Бургас - 2020". Дейността на сдружение „Морски стоговор“ също бе предмет на

обсъждане с оглед подкрепа на проекта за придобиване на статут на селището като световно нематериално културно наследство под егидата на ЮНЕСКО.

Бяха обсъдени и възможности за съвместни инициативи и проекти, подкрепящи развитието на „Рибарското селище“ в Бургас като значим кул-

турно-исторически и етнографски център. В програмата бе предвидено посещение на историческата местност „Петрова нива“ и разглеждане на първата експозиция „на открито“, посветена на „Картографския образ на Странджа през вековете“, в чийто създаване Националната библиотека има значителен при-

Тракийски култов комплекс в м. Мишкова нива, който бе посетен от участниците в пътуващия семинар на НБНМ. Митопната гробница-светилище, през 1986 г. е обявена за археологически паметник на културата с национално значение.

нос. В Странджа експерт на Националната библиотека бе придружен от доц. д-р Диана Стойнова, ръководител на Международния югоизточен летен

университет и доктор Стефан Пейков, президент на Международния търговски и културен център ГЕОПАН, град Бургас. Посещението продъл-

жи със запознаване с експозицията и научната библиотека на Историческия музей „Проф. Александър Фол“ в Малко Търново, работата на библиотеката на местното читалище и бъдещата интересна оригинална колекция от дарени книги на читалището с лични автографи от авторите.

Тридневното работно посещение на Националната библиотека завърши със запознаване с националния културен паметник - металитен комплекс „Мишкова нива“, проучен като обект по Програмата за научни изследвания на Странджанско-Сакарския край, осъществена под ръководството на световно известния български учен траколог професор Александър Фол.

Юли

БТА, 5 юли

<https://www.bta.bg/bg/galleries/lik/64982>

Васил Загорев – книга „Призраци в библиотеката“

Art Sofia, 12 юли

<https://artsofia.bg/bg/events/2022/07/13/nacionalnata-biblioteka-predstavja-fototipno-izdanie-za-hristo-typchileshtov>

Националната библиотека представя фототипно издание за Христо Тъпчилещов на 13 юли (сряда) от 18.00 часа

Информационна агенция „Фокус“, 13 юли

<http://m.focus-news.net/?action=news&id=2954595>

Националната библиотека представя фототипно издание за Христо Тъпчилещов

БТА, 15 юли

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/297655-dvama-rodstvenitsi-na-hristo-tapchileshtov-predstaviha-fototipno-izdanie-na-biog>

Двама родственици на Христо Тъпчилещов представиха фототипно издание на биографична книга за него в Националната библиотека

Народно събрание, интернет страница, 19 юли

<https://www.parliament.bg/bg/news/ID/5534>

Конференцията „Надежда за българския Северозапад“ организирана по инициатива на заместник-председателя на Народното събрание Росица Кирова.

Домакин на дискусиата беше Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Портал за култура, изкуство и общество, 24 юли

<https://kultura.bg/web/%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BD-%D0%B1%D0%B0%D1%89%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0/>

Един забравен „Баща на нацията“ – Христо П. Тъпчилещов

Автор – Милко Палангурски

НОВА телевизия, 31 юли

<https://play.nova.bg/video/temata-na-nova/season-14/temata-na-nova-2022-07-31/606861>

Огнен кръг в „Темата на NOVA“ телевизионен разказ за нестинаството с документи от Националната библиотека

Август

БТА, 10 август

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/309651-nov-balgarski-universitet-dari-na-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-meto>

Нов български университет дари на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ съвременна научна литература

Столица.bg, 10 август

<https://stolica.bg/kultura/natsionalnata-biblioteka-poluchi-darenie-ot-savremenna-nauchna-literatura>

Националната библиотека получи дарение от съвременна научна литература

Darik.news, 10 август

<https://dariknews.bg/regioni/sofia/nbu-dari-knigi-na-nacionalnata-biblioteka-sv.-sv.-kiril-i-metodij-2320641>

НБУ дари книги на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ съвременна научна литература

„Фокус“ – информационна агенция, 10 август

<http://www.focus-news.net/news/2022/08/10/2957600/nov-balgarski-universitet-dari-na-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-savremenna-nauchna-literatura.html>

Нов български университет дари на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ съвременна научна литература

„Фокус“ – информационна агенция, 12 август

<https://www.focus-news.net/novini/Bylgaria/Nacionalnata-biblioteka-Sv-sv-Kiril-i-Metodii-shte-rukovodi-mezhdunaroden-proekt-zaedno-s-oshte-pet-nacionalni-biblioteki-1376939>

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще ръководи международен проект заедно с още пет национални библиотеки

В основата на проекта стои създаването и представянето на изложбата „Богатство от цветове и традиции“, която включва дигитализирани документи от фондовете на шест национални библиотеки в Европа: Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, Националната и парламентарна библиотека на Грузия, Националната библиотека на Румъния, Националната библиотека на Сърбия, Националната и университетска библиотека в Загреб, Хърватия и Националната библиотека „Джурдже Църноевич“, Черна гора. Проектът е спечелен от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Това съобщиха от Библиотеката.

Шестте национални библиотеки ще подготвят съвместна изложба, която ще представи бита и традициите на народите с изображения на националните носии, елементи от облеклото и др. Дейностите по проекта включват преглед на фондовете, избор на изображения за изложбата, описание, дигитализация, организиране на физическа и дигитална изложба, официално откриване и дискуссионен панел.

Изложбата „Богатство от цветове и традиции“ ще бъде открита на 9 ноември в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в присъствието на представители от библиотеките, участващи в проекта, чуждестранните мисии в България, специалисти по етнография и фолклор, академичните среди и библиотечни служители.

Изложбата ще има свой електронен аналог в разширен вариант и ще бъде достъпна онлайн.

„Крос“ – информационна агенция, 12 август

<https://www.cross.bg/biblioteka-natzionalnata-biblioteki-1699197.html#.Yxh1H3VBw-U>

Националната библиотека ще ръководи международен проект заедно с още пет национални библиотеки

Pensioner.bg, 12 август

<https://pensioner.bg/interesni/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%BE-%D1%81-%D0%BE%D1%89%D0%B5-5/>

Националната библиотека, заедно с още 5, ще представят бита и традициите на България, Румъния, Грузия, Сърбия, Хърватия и Черна гора

„Новини 247“, 12 август

https://novini247.com/novini/v-osnovata-na-proekta-stoi-sazdavaneto-i-predstavyaneto-na-izlojbata_4827847.html

В ОСНОВАТА НА ПРОЕКТА СТОИ СЪЗДАВАНЕТО И ПРЕДСТАВЯНЕТО НА ИЗЛОЖБАТА ...

Септември

Sofia press, 10 септември

<https://sofiapress.com/editor-choice/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D1%81%D0%B2-%D1%81%D0%B2-%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8/>

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отбелязва началото на учебната година с книга от българска писателка от Цариброд

БТА, 16 септември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/329038-natsionalnata-biblioteka-otchita-rast-na-chitatelite-siv-natsionalnata-bibliotek>

Националната библиотека отчита ръст на читателите си

„Новини 247“, 16 септември

<https://novini247.com/tag/%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82-%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5.html>

Националната библиотека отчита ръст на читателите си.

Македонски научен институт, 16 септември

http://www.mni.bg/2022/09/blog-post_15.html

Представяне на книги за Раковски на проф. Веселин Трайков

Cross.bg, 16 септември

Предстоящи събития в страната на 20 септември

<https://www.cross.bg/chasa-sofiya-provede-1702154.html#.YzL2t3VBw-U>

ПИК, 17 септември

<https://pik.bg/%D0%B8%D0%BC%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D0%BE%D1%82%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B0-%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%B8-news1129011.html>

ИМА НАДЕЖДА: Националната библиотека отчита ръст на читателите си

В. „Утро“, Русе, 18 септември

<https://utroruse.com/article/849727/>

Две книги, свързани с делото на Георги Раковски, ще бъдат представени в Националната библиотека

БТА, 18 септември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/329773-dve-knigi-svarzani-s-deloto-na-georgi-rakovski-shte-badat-predstaveni-v-natsio>

Две книги, свързани с делото на Георги Раковски, ще бъдат представени в Националната библиотека

ПАРАГРАФА, 18 септември

<https://www.paragrafa.com/bulgaria/dve-knigi-svrzani-s-deloto-na-georgi-rakovski-shche-bdat-predstaveni-v-natsionalnata-biblioteka/amp>

Две книги, свързани с делото на Георги Раковски, ще бъдат представени в Националната библиотека

БТА, 19 септември

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/330548-kniga-i-izlozhba-posveteni-na-grad-popovo-byaha-predstaveni-v-natsionalnata-bi>

Книга и изложба, посветени на град Попово, бяха представени в Националната библиотека

В. „Утро“, Русе, 19 септември

<https://utroruse.com/article/850116/>

Книга и изложба, посветени на град Попово, бяха представени в Националната библиотека

Канал 7, 19 септември

<https://kanal7.bg/%d0%b1%d1%8a%d0%bb%d0%b3%d0%b0%d1%80%d0%b8%d1%8f/%d0%ba%d0%bd%d0%b8%d0%b3%d0%b0-%d0%b8-%d0%b8%d0%b7%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b1%d0%b0-%d0%bf%d0%be%d1%81%d0%b2%d0%b5%d1%82%d0%b5%d0%bd%d0%b8-%d0%bd%d0%b0-%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%b4-%d0%bf%d0%be%d0%bf%d0%be/>

Книга и изложба, посветени на град Попово, бяха представени в Националната библиотека

БТА, 23 септември

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/333075-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-poluchi-kato-darenie-portreta>

Националната библиотека получи дарения портрет на Тодор Боров, рисуван от Васил Стоилов

Новини.бг, 23 септември

<https://novini.bg/razvlecheniq/kultura/739584>

Националната библиотека получи дарения портрет на Тодор Боров, рисуван от Васил Стоилов

„Новини 247“, 23 септември

https://novini247.com/novini/portretat-na-todor-borov-narisuvan-ot-vasil-stoilov-prez-1942_5024554.html

Портретът на Тодор Боров, рисуван от Васил Стоилов през 1942 г., получи Националната библиотека

Сайт „Портретът новини“, 23 септември

https://portreta.novinii.com/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B0/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0--%D1%81%D0%B2-%D1%81%D0%B2--%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB-%D0%B8-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%B9--%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B8-%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%BE-%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D1%80-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2--%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD-%D0%BE%D1%82-%D0%B2%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB-%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2_5024554.html

Националната библиотека получи дарения портрета на Тодор Боров, рисуван от Васил Стоилов

Площад Славейков, 26 септември

<https://www.ploshtadslaveikov.com/todor-borov-se-zavarna-v-natsionalnata-biblioteka/>

Тодор Боров се „завърна“ в Националната библиотека

Портретът, създаден от Васил Стоилов, е дарен от сина му, физикът академик Иван Тодоров, брат на Цветан Тодоров

БТА, 26 септември

<https://bta.bg/bg/news/bulgaria/333685-kniga-za-poetesata-malina-tomova-shte-bade-predstavlena-v-natsionalnata-bibliotek>

Книга за поетесата Малина Томова ще бъде представена в Националната библиотека

БНР, Хоризонт, 27 септември

<https://bnr.bg/sofia/post/101710843/bogatstvo-ot-cvetove-i-tradicii-predstava-izobrazenia-na-nosiite-i-bitna-na-shest-naroda-ot-iztochna-evropa>

„Богатство от цветове и традиции“ представя изображения на носиите и бита на шест народа от Източна Европа

В Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Октомври

Електронно списание за хуманитаристика „Дзяло“, октомври

https://www.abcdar.com/magazine_latest.php

https://www.abcdar.com/magazine/XXIII/Dzl_2022_br23_25_Bg_i_Cherna_gora_Praznichen_minei.pdf

https://www.abcdar.com/magazine/XXIII/Dzl_2022_br23_26_Dragan_Radulovich_Praznichen_minei.pdf

https://www.abcdar.com/magazine/XXIII/Dzl_2022_br23_27_Yelena_Philipovich_Izlojba_BG_I_Cherna_gora.pdf

Материал за съвместното издание на НБКМ и Черна гора.

Електронно списание за хуманитаристика „Дзяло“, октомври

https://www.abcdar.com/magazine/XXIII/Dzl_2022_br23_20_Rec_Elena_Uzunova_110_g_otdel_Orientaliski_sbirk_NBKM.pdf

Елена Узунова. Представяне на сборника, посветен на годишнината на отдел „Ориенталски сбирки“

Радио „Класик ФМ“, 3 октомври

<https://classicfm.bg/novini/suzana-klincharova-predstavja-jubileen-album-v-nacionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodij.html>

Сузана Клинчарова представя юбилеен албум в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

БТА, 4 октомври

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/338688-arfata-na-suzana-klincharova-shte-zvuchi-v-natsionalnata-biblioteka>

Арфата на Сузана Клинчарова ще звучи в Националната библиотека

БТА, 6 октомври

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/339695-knigata-moite-sreshti-s-duha-na-tsaribrod-na-donka-nikolova-shte-bade-predstav>

Книгата „Моите срещи с духа на Цариброд“ на Донка Николова ще бъде представена в София на 11 октомври

ФАР, мултимедиен портал на български и сръбски език, октомври

<https://far.rs/bg/2022/10/05/predstavyane-na-knigata-moite-sreshti-s-duha-na-caribrod-na-donka-nikolova-na-11-oktomvri-pred-stolichani/>

Представяне на книгата „Моите срещи с духа на Цариброд“ на Донка Николова на 11 октомври пред столицани

„София прес“, 7 октомври

<https://sofiapress.com/tag/%D1%84%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0/>

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ открива изложбата „Не за завоевания се борим“

Организация за ислямска култура и връзки, 11 октомври

<https://bg.icro.ir/Sofia-News/%D0%9E%D1%82%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D1%8A%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%98%D1%80%D0%B0%D0%BD-%D0%B2-%D0%9D%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%22%D0%A1%D0%B2%C2%B7-%D1%81%D0%B2%C2%B7-%D0%9A%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB-%D0%B8-%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%B9%22>

Откриване кът на Иран в Националната библиотека

Агенция „Фокус“, предстоящи събития, 12 октомври

<https://www.focus-news.net/novini/Bylgaria/Predstoyashti-subitiya-Agenciya-Fokus-12-oktomvri-1423663>

БТА, 24 октомври

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/349012-izlozhba-po-povod-120-godini-ot-rozhdenieto-na-boris-angelushev-shte-bade-otkrit>

Изложба по повод 120 години от рождението на Борис Ангелушев ще бъде открита в Националната библиотека

Аз чета, 25 октомври

<https://azcheta.com/predstoiasti/razgovor-za-fragmenta-s-poli-milanova-i-plamen-antov/>

В октомврийския разговор за литературата в Клуб „Писмена“ ще бъдат представени най-новите книги на Поли Муканова „Сизиф дали е бил щастлив“ и на Пламен Антов „Фрагментът, фрагментарното 2020“.

БТА, 25 октомври

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/349262-v-natsionalnata-biblioteka-dnes-shte-bade-otkrit-kat-na-alzhirskata-kniga->

В Националната библиотека днес ще бъде открит „Кът на алжирската книга“

В. „Утро“, Русе, 25 октомври

<https://utroruse.com/article/863740/>

В Националната библиотека днес ще бъде открит „Кът на алжирската книга“

Арт София, 27 октомври

<https://artsofia.bg/bg/events/2022/10/27/po-dbuditelite-100-i-90-godini-satira-radoj-ralin-100-marko-ganchev-90>

На 27 октомври (четвъртък) от 18 ч. в Централното фоайе на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще бъдат представени новоизлезлите книги на Радой Ралин и Марко Ганчев. Събитието е под надслов „ПОДбудителите – 100 и 90 години сатира. Радой Ралин – 100, Марко Ганчев – 90“.

БНР, 27 октомври

<https://bnr.bg/horizont/post/101726878/nacionalnata-biblioteka-pochita-radoi-ralin-i-marko-ganchev>

Националната библиотека почита Радой Ралин и Марко Ганчев

Ноември

БТА, 1 ноември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/353155-unibit-otbelyaza-praznika-na-buditelite-s-nauchna-konferentsiya-i-nagradi-na-ime>

УниБИТ отбеляза празника на будителите с научна конференция и награди на името на академик Сендов в Националната библиотека

В. „Труд“, 2 ноември

<https://trud.bg/%D0%B2%D1%80%D1%8A%D1%87%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82-%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%BE%D0%B2/>

Връчиха наградите на името на Благовест Сендов

Агенция „София прес“, 4 ноември

<https://sofiapress.com/culture/%D0%BE%D1%82%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0-%D1%81%D0%B5-%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%BE%D0%B3%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%BE%D1%82-%D1%86%D0%B2%D0%B5/>

Открива се изложбата „Богатство от цветове и традиции“ в Централното фоайе на Националната библиотека

Столица.бг, 7 ноември

<https://stolica.bg/kultura/izlozhba-i-premiera-na-kniga-v-natsionalnata-biblioteka-v-sofiya>
Клуб „Писмена“ към Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ представя книга със стихове „Още ли не сте открили отсъствието ми---“ на Йордан Евтимов

БТА, 8 ноември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/356629-kat-s-knigi-na-gruziya-shte-bade-otkrit-v-natsionalnata-biblioteka>

Кът с книги на Грузия ще бъде открит в Националната библиотека

БТА, 9 ноември

<https://www.bta.bg/bg/galleries/bulgaria/108551>

Национална библиотека – „Богатство от цветове и традиции“ – изложба

БТА, 10 ноември

<https://bta.bg/bg/news/bulgaria/358282-publiczna-lektsiya-za-razuznavaneto-vodi-general-todor-boyadzhiev-v-natsionalnat>

Публична лекция за разузнаването води генерал Тодор Бояджиев в Националната библиотека

Хелиос-ас.ком, 11 ноември

<https://www.helios-as.com/2022/11/11/%D0%B3%D0%B5%D0%BD-%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D1%80-%D0%B1%D0%BE%D1%8F%D0%B4%D0%B6%D0%B8%D0%B5%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D1%8F-%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD/>

Генерал Тодор Бояджиев представя публична лекция за ролята на разузнавачите и дипломатите в опазването на глобалния мир

В. „24 часа“, 18 ноември

<https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/13097191>

И Монголия вече има свой кът с книги в Националната библиотека

БТА, 18 ноември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/362705-i-mongoliya-veche-ima-svoy-kat-s-knigi-v-natsionalnata-biblioteka>

И Монголия вече има свой кът с книги в Националната библиотека

БТА, 21 ноември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/363540-v-natsionalnata-biblioteka-predstoi-otkrivane-na-knizhen-kat-na-republika-kuba>

В Националната библиотека предстои откриване на книжен кът на Република Куба

В. „Утро“, Русе, 21 ноември

<https://utroruse.com/article/875515/>

В Националната библиотека предстои откриване на книжен кът на Република Куба

Столица.бг, 22 ноември

<https://stolica.bg/kultura/otkrivat-kat-s-knigi-za-kuba-v-natsionalnata-biblioteka-v-stolitsata>

Откриват кът с книги за Куба в Националната библиотека в столицата

Труд.бг, 24 ноември

<https://trud.bg/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%B5%D1%80%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%BB-%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%B2%D0%B5%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F/>

Премиера на „Акварел“ и П(р)освещения“

Декември

Епицентър.бг, 1 декември

<https://epicenter.bg/article/Natsionalnata-biblioteka-i-izdatelstvo--Zahariy-Stoyanov--predstavyat-knigata--Ilarion-Makariopolski-/301231/6/0>

Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ и издателство „Захарий Стоянов“ представят книгата „Иларион Макариополски“ от проф. Вера Бонева на 5 декември от 18 ч.

БГлобал, 2 декември

<https://bglobal.bg/107526-%D0%93%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%82-%D0%A2%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%81-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B8-%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F-%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7-%22%D0%95%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%8C%D0%BE%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0%22-%D0%B7%D0%B0-2021-%D0%B3>

Гопет Транс получи големия кристален приз „Експортър на годината“ за 2021 г.

В. „Дума“, 2 декември

Книга за Иларион Макариополски представят в НБКМ. // Дума, № 235, 2 декември 2022, с. 12.

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и издателство „Захарий Стоянов“ организират представяне на книгата „Иларион Макариополски“ от проф. Вера Бонева.

БНР, 3 декември

<https://bnr.bg/hristobotev/post/101745571/eta-hofman-v-nacionalnata-biblioteka>

Е.Т.А. Хофман в Националната библиотека

БТА, 6 декември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/372153-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-shte-otbelezhi-godishninata-o>

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще отбележи годишнината от създаването си с концерт

Столица.bg, 6 декември

https://stolica.bg/svobodno-vreme/natsionalnata-biblioteka-praznuva-144-ta-godishnina-s-kontsert-na-stefan-valdobrev?fbclid=IwAR2X_tX8EWznhEu523c2I8U0oDL54qsJijNZNnUVcwAtVwJRpQzXq_0-ang

Националната библиотека празнува 144-та годишнина с концерт на Стефан Вълдобрев

БНТ, 9 декември

<https://bnt.bg/news/stradanieto-e-uchitel-pisatelkata-ruta-sepetis-v333596-312770news.html>

Интервю с Рута Сепетис в „Панорама“, снимано в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“: Съвместна рубрика на „Панорама“ и издателство „Сиела“ с подкрепата на НБКМ.

Pensioner.bg, 9 декември

<https://pensioner.bg/interesni/%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%B8-%D0%BE%D1%82%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B0-144-%D1%82%D0%B0-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%88%D0%BD%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D1%82/>

Столичани отбелязаха 144-та годишнина от създаването на Националната библиотека с песни и танци

НОВА телевизия, 9 декември

<https://nova.bg/news/view/2022/12/09/393400/144-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%BE%D1%82-%D1%81%D1%8A%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE/>

144 години от създаването на Националната библиотека (Видео)

Събитието беше отбелязано с концерт

БТА, 9 декември

<https://www.bta.bg/bg/galleries/bulgaria/163215>

144 години на Националната библиотека (снимки)

БТА, 9 декември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/374293-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-dnes-praznuva-godishnina-ot-o>

Националната библиотека празнува 144 години от основаването

В. „Банкер“, 10 декември

<https://banker.bg/%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/read/144-g-nacionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodii-v-sofia/>

144 г. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в София

Media Bricks, 10 декември

<https://mediabricks.bg/%D0%B4%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D1%81%D0%B5-%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%8A%D1%80%D1%88%D0%B2%D0%B0%D1%82-142-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%BE%D1%82-%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B2%D0%B0/>

Днес се навършват 144 години от основаването на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (видео)

„Десант“, 14 декември

<https://www.desant.net/show-news/59485>

Нов прочит за историята на българското фермерство, описана в списания, книги и нравоучителни беседи

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. Красимира Александрова подари на ръководителя на Българския фермерски съюз току-що издаденото „Аджарско евангелие“

БТА, 14 декември

<https://bta.bg/bg/news/lik/376649-v-natsionalnata-biblioteka-shte-badat-otkriti-knizhni-katove-na-sarbiya-i-armeni>

В Националната библиотека ще бъдат открити книжни кътове на Сърбия и Армения

В. „Утро“, Русе, 14 декември

<https://utroruse.com/article/885980/>

В Националната библиотека ще бъдат открити книжни кътове на Сърбия и Армения

БТА, 14 декември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/376613-yoan-petar-krastev-predstavya-knigata-chocho-mozaka-i-valshebniyat-ayfon-v-nat>

Йоан-Петър Кръстев представя книгата „Чочо Мозъка и вълшебният айфон“ в Националната библиотека

Факти.бг, 15 декември

<https://fakti.bg/kultura-art/739638-kazahstan-sas-svoi-kat-v-nacionalnata-biblioteka>

Казахстан със свой кът в Националната библиотека

В него читателите могат да се запознаят с историята на страната

topvesti.bg, 15 декември

<https://topvesti.bg/c/-V9eFYUBgCldeCxvI5sp/2022-12-15/kazahstan-sus-svoj-kut-v-nacionalnata-biblioteka>

Казахстан със свой кът в Националната библиотека

Bezpartien.bg, 15 декември

<https://bezpartien.bg/kazahstan-sas-svoj-kat-v-nacionalnata-biblioteka/>

Казахстан със свой кът в Националната библиотека

NetNews, 15 декември

<https://netnews.bg/%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD-%D1%81%D1%8A%D1%81-%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B9-%D0%BA%D1%8A%D1%82-%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%>

D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0/

Казахстан със свой кът в Националната библиотека

bTV, 15 декември

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/nacionalnata-biblioteka-veche-ima-kat-na-armenija.html>

Националната библиотека вече има кът на Армения

БТА, 15 декември

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/377319-knizhen-kat-na-armeniya-beshe-otkrit-v-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i>

Книжен кът на Армения беше открит в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Сайт „Аз чета“, 15 декември

<https://azcheta.com/predstoiasti/klub-pismena-s-vtora-chast-na-poeti-na-xxi-vek/>

Клуб „Писмена“ с втора част на „Поети на XXI век“

БНТ, „Отблизо“, 18 декември

<https://www.youtube.com/watch?v=4V7cDXAFPBo>

Историята за поздравителните картички и най-старата поздравителна картичка у нас

www.evropaworld.eu, 18 декември

<http://evropaworld.eu/indijski-kat-v-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodij/>

Индийски кът в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Европа и светът

София играе, 20 декември

<https://sofia.plays.bg/courses/view/4373>

Tik tok звездата Йоан-Петър представя детско-юношеския роман „Чочо Мозъка и вълшебния айфон“

В. „Труд“, 23 декември

<https://trud.bg/%D0%B4%D0%B5%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%BE-%D1%8E%D0%BD%D0%BE%D1%88%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD-%D1%87%D0%BE%D1%87%D0%BE-%D0%BC%D0%BE%D0%B7%D1%8A%D0%BA%D0%B0-%D0%B8-%D0%B2%D1%8A%D0%BB%D1%88%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D0%B0%D0%B9%D1%84%D0%BE%D0%BD-%D0%B5-%D0%BD%D0%B0%D0%B9-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%8F-%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D1%81%D0%B5/>

Детско-юношеският роман „Чочо Мозъка и вълшебният айфон“ е най-новият творчески проект на Асен Сираков и Неда Ангелова

ТВ Euronews, България, 1 януари 2023 г.

<https://euronewsbulgaria.com/news/8025/tik-tok-zvezdata-yoan-petur-kum-mladite-chetete-poveche>

Тик-ток звездата Йоан-Петър към младите: Четете повече!

Репортаж от премиера на книгата, състояла се в Националната библиотека през декември

Приложение №4

Събитията в снимки

Читалня № 4

Литературен клуб „Писмена“ – момент от съвместното представяне на Людмила Миндова и Азиз Шакир-Таш, 10 февруари 2022 г.

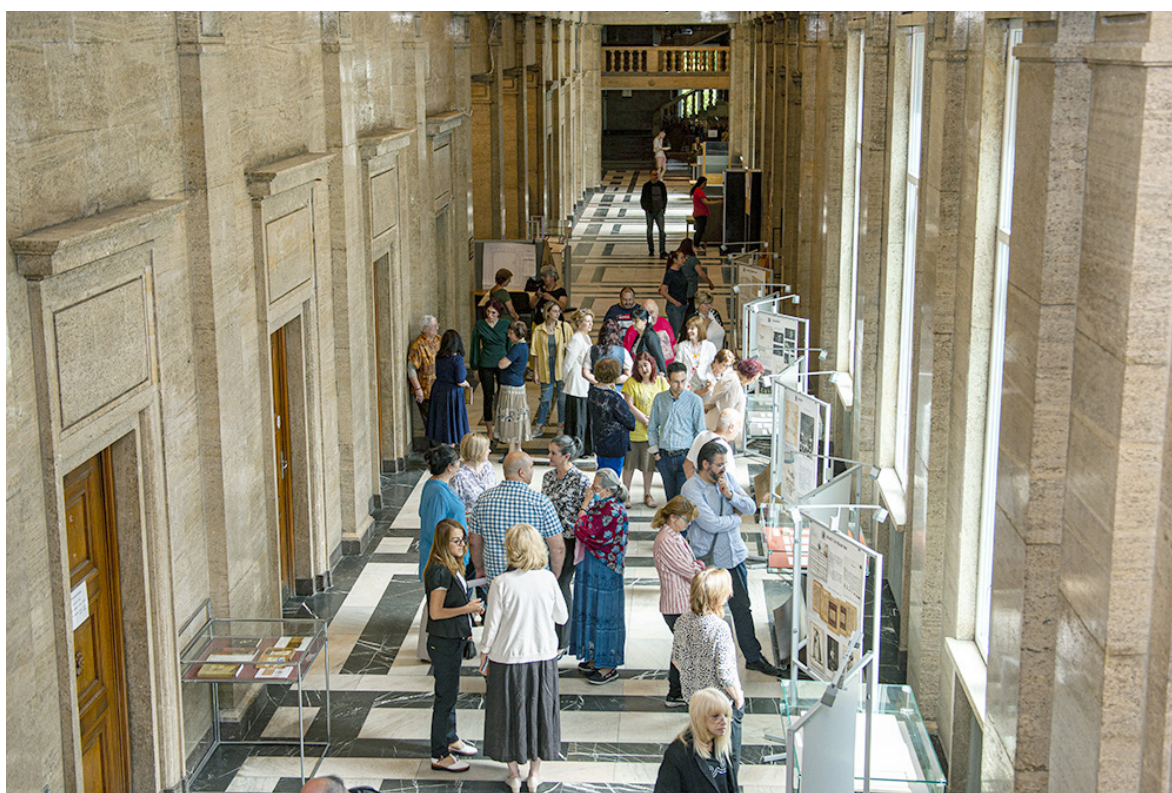
Котленски (Софрониев) препис, март 2022 г.

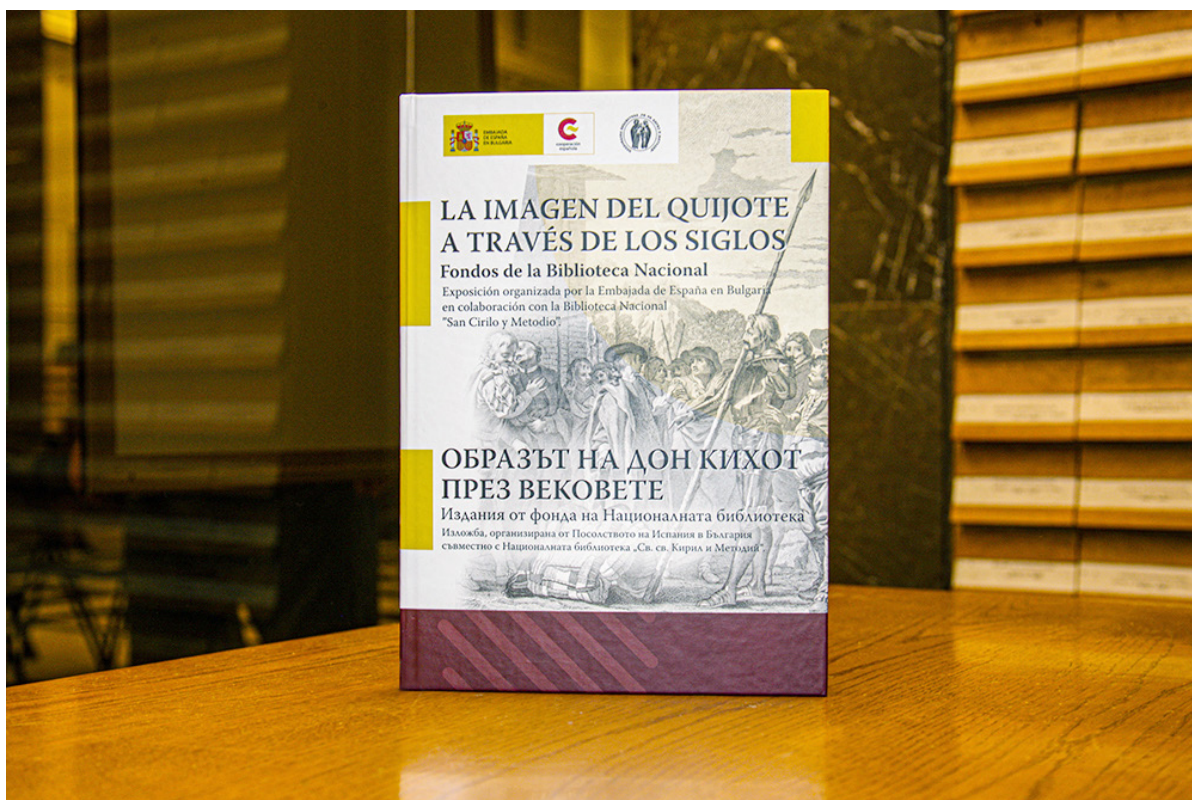
Изложба „Олтари на народната памет“ – 26 преписа на Паисиевата „История славянобългарска“, 11 май 2022 г.

Документална изложба „Хората и животът на Балканите XIV–XIX век“, юни 2022 г.

Документална изложба „Хората и животът на Балканите“, подготвена от отдел „Ориенталски сбирки“, юни 2022 г.

Документална изложба и каталог
„Образът на Дон Кихот през вековете“, 9 юни 2022 г.

Документална изложба „Образът на Дон Кихот“,
съвместно с испанското посолство, 9 юни 2022 г.

Несебър в картографските архиви и колекции II–XXI век“, 6 юни 2022 г.

Литературен клуб „Писмена“ – Калин Донков надписва автографи след представянето на книгата си „Никой на прага. Избрано“, 9 юни 2022 г.

Константин Чипев (в средата), потомък на Христо Тъпчилещов, на представянето на фототипното издание на книгата „Христо П. Тъпчилещов. Живот и неговата обществена дейност“, за чието отпечатване направи дарение на Националната библиотека, юли 2022 г.

Изложба „110 години от Балканската война“, 12 октомври 2022 г.

Представяне на „Аджарското четириевангелие 1652 г.“,
оригинал и фототипно издание, 9 декември 2022 г.

Концерт на „Обичайните заподозрени“ в чест на 144-годишнината на
Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, 9 декември 2022 г.

Откриване на кът на Индия, декември 2022 г.